TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Nr. 47 (515) TORONTO, Ontario 1959 m. lapkričio (November) mėn. 19 d. Kaina 10¢

Latvija ir mes

Broliškoji latvių tauta lapkričio 18 d. švenčia savo nepriklausomos valstybės sukūrimo šventę. Šiemet švenčia jau 41 kartą. Švenčia, žinoma, tik laisvojo pasaulio latviai, nes krašte, kaip ir Lietuvoje, tebešvenčiama Rusijos revoliucijos ir įjungimo į Sovietų Rusiją sukaktys.

Latvija Lietuvos kaimynė, turinti su ja net 570 kilometrų bendrą sieną. Abi tautos kilusios iš bendro aisčių arba baltų kelmo, bet turėjusios visiškai skirtingą istoriją, tad viena nuo antros gerokai nutolusios. Kai Lietuva buvo sukūrusi savą valstybę, gyvavusią apie 600 metų, Latvija iki pat 1918 m. gyveno svetimų valdoma — vokiečių, švedų ir rusų, nemažą laikotarpį buvo ir Lietuvos bei Lenkijos vasaliniu kraštu, o Latgala ilgą metą buvo net organiškai įjungta į jungtinę Lietuvos Lenkijos valstybę.

Latvių laimei, jų kelių šimtmečių valdovai (vokiečiai ir švedai) buvo augštos kultūros, tad ir jų krašto kultūrinio bei ūkinio gyvenimo raida gerokai pralenkė Lietuvos gyvenimą. Be abejonės, tai buvo gal svarbiausia priežastis, kodėl tarp abiejų broliškų tautų nesusidarė broliškų santykių. Į skurdesnius lietuvius, kurių daugybė atvykdavo į Latviją uždarbio ieškoti ir dirbdavo ten prasčiausius darbus žemės ūky ar miestuose, latviai žiūrėjo iš augšto ir lietuvio vardas — leišis — jų sąmonėje tapo žmogui pažeminančiu vardu. O tas, žinoma, neugdė ir lietuvių pagarbos latviams. Dėl to ir dėl tikybinio skirtumo miestuose lietuviai greičiau dėjosi su lenkais, negu su latviais. Ir nemažai turime pavyzdžių, kad lietuvių šeimos sulenkėjo Rygoje gyvendamos.

Tik po pasaulinio karo, kada dr. J. Šliupas jau buvo iškėlęs Lietuvos Latvijos unijos projektą ir kada įsikūrė Lietuvių-Latvių Vienybės draugija, jau nepriklausomų valstybių vyriausybių bei visuomeninių organizacijų pastangomis buvo bandyta abiejų tautų santykius pagerinti. Tačiau ir tada toliau šiokio tokio kultūrinio bendravimo nebuvo nueita. Iš vienos pusės kliūtimi buvo abiejų kraštų panašios ūkinės sąlygos, kurios abi valstybes tarptautiniame ūkiniame santykiavime darė varžovėmis (abi eksportavo žemės ūkio produktus), o iš kitos nelaimingi Lietuvos santykiai su Lenkija, dėl kurių Latvija nenorėjo komplikuoti savo užsienio politikos ir dažnai suerzindavo lietuvius neprisileisdama nei šešėlio, kad palaiko Lietuvos bylą dėl Vilniaus.

Nūdien abi tautos yra vienodoje padėty. Jų abiejų likimas yra neatsiejamai surištas ir išsispręsti gali tik vienu metu. Dabar tad yra atėjęs geriausias metas abiejų tautų geresniam susipratimui ir viena kitos pažinimui. Poiltiškai galvosime ar tautų kultūrinio išlikimo požiūriu, suartėjimas vistiek yra būtinybė. Juk, jei kuri iš tų dviejų tautų išnyktų, antrosios amžius taip pat vargu ar bebūtų ilgas. Etninių rezervatų mados Europoje nėra. Juo labiau rytų Europoje. Ten sulaužoma ir suvirškinama kiekviena tauta, kuri tik nepajėgia pati atsispirti. Atsparumo tautos geriausias laidas yra sava valstybė. Aišku, kad tuo geresnė, juo pajėgesnė, stipresnė visais atžvilgiais. O sufederuotos ar kokiais kitokiais ryšiais sujungtos Lietuva su Latvija juk vistiek jau būtų pajėgesnės, negu atskirai gyvendamos. Mes dažnai pakalbame apie pasaulio politikų įvairiausių junginių projektus — apie Jungtines Europos valstybes, apie ypač lenkų piršta Intermariumą, bet kažkodėl labai retai teprisimename pačią pirmąją galimybę. Turbūt, dėl to, kad dirva dar neparuošta, kad tokio palinkimo nejaučiame plačiosiose masėse. Bet to palankumo bei susidomėjimo ir nebus tol, kol klausimas nebus išdiskutuotas, daug kartų svarstytas, išpopuliarintas. Junginiai iškyla paprastai iš istorinių bei antropogeografinių sąlygų. Šiame atvejy jų veikimas, tiesa, būtinybės nediktuoja, bet lemti turėtų abiejų tautų kilmė bei politinės sąlygos. Gaila, kad mirė, jau tremtyje beatsikuriąs, lietuvių latvių vienybės sąjūdis. Jam kaip tik yra daug darbo.

Latvių jaunimo grupė prie laisvės paminklo Rygoje.

Paskutinės žinios iš Lietuvos

Kauno kunigų seminarijos rektoriu paskirtas kun. A. Lapė, prokuratoriu kun. R. Stundžia, buvęs Nemaniūnų, Perlojos ir Pivošiūnų klebonas, o Bažnyčios istorijos profesoriu kun. dr. J. Stakauskas, žinomas istorikas, nepriklausomybės laikais buvęs Kauno, o paskum Vilniaus C. Valstybinio archyvo direktorius.

Iš Sibiro yra grįžę kun. A. Ažubalis ir kun. L. Puzonas.

Kauno hidroelektrinės pirmoji turbina paleista lapkričio 5 d. 4 val. 15 min. po pietų. Kaip sovietinėj santvarkoj priimta, ta proga buvo suorganizuotas masinis mitingas. Jį atidarė Kauno miesto partijos kom. pirmasis sekretorius J. Mikalauskas. Iškilmėse dalyvavo partijos ir vyriausybės didžiūnai: Sniečkus, Šumauskas, V. Niunka, Preikšas, Ozarskis ir kt. Kalbėjo premjeras M. Šumauskas ir eilė statybos vadovų bei priėmimo komisijos pirm. pavaduotojas A. Gruodis.

Mitingan buvo suvežta keli tūkstančiai žmonių iš visos Lietuvos.

Kauno Politechnikos Instituto klubo salėje atidarytas studentų kultūros universitetas, kurio tikslas būsiąs šalia techniškųjų mokslų praplėsti studentų akiratį literatūros, dailės ir muzikos srityje. Užsiėmimai būsią du kartus per mėnesį ir skiriami III bei IV kurso studentams, kurių esą apie 1.200.

Savaitės įvykiai

Prezidento De Gaulle planai, liečią viršūnių konferenciją, liko pagaliau priimti. Jo užsispyrimas privertė britus ir amerikiečius prisitaikyti. Britų užsienio r. min. Lloyd lankės Paryžiuje ir čia susitarė dėl datų. Gruodžio 19 d. įvyks vakariečių viršūnių konferencija, o pavasariop — vakariečių ir sovietų. Pavasario data buvo parinkta dar ir dėlto, kad Chruščiovas savo vizitą Prancūzijai nukėlė į kovo 15 d. Be to, jis pasiruošęs išbūti Prancūzijoj dvi savaites, pavažinėti ir agitacinių kalbų pasakyti. Jis buvo užsimojęs pasiekti net Alžeriją, bet De Gaulel atsakė ne. Būdamas Paryžiuje Chruščiovas turės progos apsvarstyti su De Gaule šaltojo karo pabaigos klausimus ir bandys įtikinti prezidentą, kad sovietai nuoširdžiai norį taikos. Spaudos konferencijoj De Gaule pareiškė, kad sovietai jaučiasi priversti ieškoti taikos, nes jiems kyla didelis pavojus iš raud. Kinijos, kuri išstumsianti Sov. Sąjungą iš pirmųjų vietų. Be to, sovietai jaučią nesaugumą iš Rytų Europos pavergtųjų tautų, kurių palankumo jie nelaimėję.

De Gaulle spaudos konferencijoj taipgi pranešė apie ūkinio pobūdžio pasitarimus su britais. Mat, tarp Britanijos ir Prancūzijos tebėra nesutikimų dėl laisvosios rinkos plano, kuriam priklauso 6 kraštai, o vadovaujantį vaidmenį turi Prancūzija, kuri skelbia, kad ši laisvoji rinka yra pirmas žingsnis į Jungtines Europos Valstybes. Britanijos tradicinė politika niekad nebuvo palanki Europos Vakarų žemyno konsolidacijai ir dabar ji yra suorganizavusi kitą septynių kraštų grupę, kuri nesutinka su pirmąja. Šiems ir kitiems skirtumams išlyginti prez. De Gaulle vyksta Britanijon balandžio 7 d.

Kinija derėsis

Raudonoji Kinija pasiūlė Indijai derybas dėl pasienio susikirtimų. Esą tarp abiejų kraštų turėtų būti įvesta 25 mylių tarpinė juosta, skirianti abiejų kraštų kariuomenes. Ladakh srity Kinija sutinka atitraukti savo kariuomenę 12,5 mylios, nors Indijos teritorijos ji yra užėmusi 40 mylių. Taipgi ji grąžino nelaisvėn paimtuosius ir nukautųjų policininkų lavonus. Indijos premjeras Nehru, pradžioje švelniai kalbėjęs, visuomenės demonstracijų spaudžiamas, prabilo griežta kalba, nors karo nepranašauja. Kinijos noras derėtis yra Chruščiovo politikos linijoj. Indiečius gerokai nustebino JAV užisenio r. min. Herter pareiškimas, esą JAV-bės neremiančios nė vienos pusės. Pastebėjęs klaidą, jis greit išleido pareiškimą, smerkiantį Kinijos užpuolimą.

JT sekretorius Laose

Kai speciali Saugumo Tarybos komisija grįžo iš Laos, pareiškė neradusi aiškių ženklų Laos užpuolimo iš svetur. Vakariečiams tai šioks toks smūgis, nes sovietai džiaugėsi tokiu komisijos pranešimu. Antra vertus, Laose vyksta komunistų smelkimasis slaptais keliais. Vakariečių prašomas JT gen. sekr. Hammarskjold išvyko į Laos susipažinti su padėtimi nepriklausomai nuo komisijos duomenų. Manoma, kad gen. sekretorius ten suorganizuos nuolatinę JT stebėtojų komisiją, kuri seks Laos krašto padėtį. Sovietai gen. sekretoriaus elgesį išpeikė, nes esą jo kelionė galinti tiktai daugiau supainioti reikalus.

Riaušės Afrikoje

Net keliuose Afrikos kraštuose įvyko kruvinos riaušės, per kurias žuvo šimtai žmonių. Ruanda Urundi krašte, kur gyvena 2,5 mil. žmonių, sukilo Bahutu gentis prieš Vatutsi gentį, kurios nariai savo ūgiu yra augščiausi žmonės pasaulyje. Pastarieji nuo šimtmečių buvo mažesniųjų Bahutu narių valdytojai. Pastaruoju laiku Bahutu gentis smarkia padidėjo ir savo skaičiumi pralenkė milžinus dešimteriopai. Negalėdami atsilaikyti vieni, šieji pasitelkė pigmėjus, pačius mažiausius žmones šaudančius iš lankų. Belgija, kuri valdo tas sritis JT pavestas, pasiuntė karinius dalinius. Ruanda Urundi yra buvusi Vokietijos kolonija, prigludusi prie Belgų Kongo. Yra numatoma duoti jai nepriklausomybę ateinančių metų pabaigoje. Bahutu gentis maištauja, nes mato, kad tuo atveju Vatutsi vėl juos valdys.

P. Afrikoj Paarl vietovėj įvyko didelės riaušės prieš baltuosius, kai nacionalistinė vyriausybė ištrėmė vieną unijos tarnautoją, juodukę, 11 vaikų motiną. Esą ji neturinti teisės gyventi baltųjų srityje. Valdžios įsakymo ji nepaklausė ir pabėgo į kaimyninio krašto katalikų misiją, o vietiniai afrikiečiai ėmė daužyti langus, padeginėti automobilius ir puldinėti baltuosius.

Protestuoja dėl radijo

Berlyne veikia dvi radijo stotys: RIAS (Radio in American Sector) ir Free Europe. Pastaruoju metu užsimojo pastatyti ten feder. V. Vokietijos radijo ir televizijos stotį. Prieš tokį planą griežčiausiai pasisakė R. Vokietijos komunistai, o Kremlius atsiuntė protesto notą. Sovietams tai rūpi, nes R. Vokietija galėtų lengvai sekti vakariečių gyvenimą ir idėjas. Įstatymo projektas yra pateiktas Bonnos parlamentui, kur betgi sutinka smarkų pasipriešinimą teisiniu požiūriu.

"Tėviškės Žiburių" Jaunimo rašinių konkurso laimėtojai

Kaip jau buvo pranešta pereitame "TŽ" numeryje, "Tėviškės Žiburių" dešimtmečio proga skelbtojo jaunimo rašinių konkurso, kurio mecenatu yra kun. dr. J. Prunskis, vertintojų komisija, gavusi 7 rašinius, numatytąsias tris premijas paskirstė lapkričio 8 d. Pereitą šeštadienį "T Ž" dešimtmečio minėjimo metu buvo paskelbtos laimėjusių pavardės perskaitant šį aktą:

"Tėviškės Žiburių" dešimtmečio proga skelbtojo jaunimo rašinių konkurso komisijos Aktas

Konkurso vertintojų komisija, susidedanti iš kun.dr. Prano Gaidamavičiaus, Antano Gurevičiaus ir dr. Adolfo Šapokos, 1959 metų lapkričio 8 dienos posėdyje apsvarstė visus septynis gautuosius rašinius ir, atsižvelgdama į jų minties dėstymą, formos apvaldymą ir kalbą, vienbalsiai nusprendė paskirstyti kun. dr. Juozo Prunskio pateiktą $100 premiją šiems autoriams: pirmąją $50 Srovei už rašinį tema "Kokią reikšmę teikiu religijai savo ir tautos gyvenime"; antrąją $30 Tėviškės Dukrai — "Ką man duoda lietuviška spauda" ir trečiąją $20 Aušrinei — 'Kokios mano pareigos Lietuvai ir gyvenamajam kraštui". Atidarius pavardžių vokus rasta, kad Srovė yra Jūra N. Gailiušytė iš Clevelando, Tėviškės Dukra — Onutė Ališytė iš Čikagos ir Aušrinė — Ligija Spingytė iš Pittsburgo".

Premijų įteikimas negalėjo įvykti, nes nei viena iš laimėjusių autorių į minėjimą negalėjo atvykti. Joms premijos bus pasiųstos paštu.

"T. Žiburiai" sveikina laimėjusias jaunuoles, kurių amžius svyruoja tarpe 18 ir 22 m., sveikina taip pat visus kitus konkurse dalyvavusius autorius ir mielai norėtų su jais visais ir toliau palaikyti ryšius.

Kitiems konkurso dalyviams tuo tarpu galime pranešti, kad jų slapyvardes paaiškiną vokai tebėra dar neatidaryti. Komisija turėjo tam tikrų sumanymų ir dėl jų, bet be "TŽ" leidėjo — KLK Kultūros D-jos valdybos sprendimo jų tuo tarpu negalėjo įvykti. Baigusi dešimtmečio rengimo rūpesčius, valdyba kurią dieną susirinks posėdžio, klausimą išspręsti, o tada ir jiems bus galima kai ką pranešti.

Premijuotieji straipsniai bus išspausdinti "T. Žiburių" dešimtmečio sukaktuviniame numery.

KAS NAUJO KANADOJE?

Nepriklausomybės dieną siūlo įvesti konservatorių partijos narys M. Allard, parlamente atstovaująs Sherbrooke, Que. apylinkę. Tuo reikalu jis įteikė parlamentui įstatymo projektą, kuris bus svarstomas ateinančioj sesijoj sausio mėn. Pagal jį, Kanados nepriklausomybės diena turėtų būti švenčiama gruodžio 11 d., nes tą dieną 1931 m. buvusi pasirašyta Westminsterio sutartis. Tas pats parlamento atstovas taipgi pasiūlė nustatyti valstybės vėliavą ir himną. 1946 m. buvo sudaryta parlamentinė komisija, kuriai buvo pateikta 2.695 vėliavos projektai. Ji buvo parinkusi vad. "Red Ensign" — raudoną prekybinio laivyno vėliavą su klevo lapu ir britų vėliavos miniatiūrą kampe, bet parlamentas niekad to nesvarstė.

•

Kanados ir JAV apsaugoje budi karinė aviacijos organizacija vad. NORAD, kurios centras yra JAV, Springfield, Col. Jos žinioje yra 70 eskadrilių, kurių 9 yra Kanadoje. Prie jos veikia erdvės sekimo centras. Dabar tos organizacijos štabas nutarta perkelti į kalnus netoli Springfield ir jos būstinę įrengti požemiuose, kad būtų neprieinama nei atominiam bombardavimui. Projekto įvykdymas atsieisiąs apie $30 mil.

•

Policijos įsikišimą į streikus Quebeco prov. naujasis premjeras P. Sauve apribojo ir unijų atstovams pareiškė, kad ateity jos vaidmuo būsiąs paremtas lygiu teisingumu visiems. Darbdavių - darbininkų santykiams tvarkyti būsianti atgaivinta augštoji darbo taryba. Ikišiol darbininkų unijos Quebeco prov. reiškė dažną nepasitenkinimą policijos įsikišimu į streikus.

Sovietinės reovoliucijos 42-trų metinių proga Sov. Sąjungos ambasadoj Otavoj įvyko šaunus priėmimas, o gatvėmis vyko antikomunistinė demonstracija, kurioje dalyvavo apie 150 asmenų. Daugumas jų buvo vengrai, protestuoją prieš studentų pasmerkimą sušaudyti už tai, kad dalyvavo 1956 m. sukilime. Demonstracija užtruko dvi valandas ir praėjo be jokių išsišokimų. Policija buvo pasiruošusi, bet neteko įsikišti. Ant vieno nešamų plakatų buvo užrašyta: "Valgykite čia kaviarą, bet sustabdykite šaudymus Vengrijoje".

•

Atsisakė kariauti prieš savo tėvynę karo atveju italas ateivis G. Cappellozzo 21 m. amžiaus, kai Kandos pilietybės gavimo reikalui buvo paklaustas teisėjo ar sutinkąs kariauti už Kanadą. Kadangi ateivis sutiko kariauti prieš visus kraštus, išskyrus Italiją, teisėjas pilietybės gavimo prašymą atmetė. Deportacija jam negresia ir jis gali vėl paduoti prašymą. Cappellozzo dirba kaip automechanikas Port Credit, Ont. Jeigu jis ir vėl parduos prašymą toj pačioj apylinkėj—Peel County, susidurs su tuo pačiu teisėju Archibald Cochraine, kuris tą patį klausimą statęs ir kitiems italams, bet tie nedarė jokių išimčių. Spauda šį įvykį plačiai išgarsino. Reporterių paklaustas Cappellozzo ką atsakysiąs ateity, pareiškė: "Savo širdy aš turėsiu duoti tą patį atsakymą".

•

$25.000.000 tebėra neišmokėti Quebeco prov. universitetams ir yra globojami Kanados universitetų fondo, kurin įneša savo paramą feder. vyriausybė visiems universitetams. Quebeco prov. vyriausybė protestuoja prieš paramos teikimą tokia forma, nes tai esą kišimasis į provincijos švietimo autonomiją. Naujasis Quebeco premjeras pasiūlė išeitį. Esą feder. vyriausybė turėtų leisti Quebeco prov. vyriausybei surinkti atitinkamą sumą universitetų paramai iš mokesčių mokėtojų — 1% nuo ūkinių bendrovių pajamų mokesčio. Kadangi b-vės mokančios dabar prov. vyriausybei 9%, esą jos galėtų mokėti pastarajai 10% nuimant 1% nuo mokesčių feder. vyriausybei. Pagal dabartinę tvarką feder. vyriausybė moka paramą un-tams pagal provincijų gyventojų skaičių liepos 1 d. — $1.50 asmeniui. Pvz. 1959-1960 m. Quebeco prov. gyv. skaičius buvo 5.011.000; pagal jį šeši prov. universitetai turėtų gauti $7.500.000,

•

Alkoholinių gėralų naują įstatymą Ontario prov. siūlo darbo federacijos suvažiavimas, įvykęs Niagara Falls. Esą dabartinis įstatymas yra pasenęs bei nepritaikytas gyvenamajam metui. Jis siūlo sudaryti specialią komisiją, kuri paruoštų naują įstatymo projektą. Pvz. esąs pasenęs draudimas skelbti Ontario provincijoje alkoholinius gėralus. Suvažiavimas betgi atmetė pasiūlymą rezoliucijai leisti alaus bei vyno pardavinėjimą sekmadieniais oficialiose parduotuvėse.

•

Otava. — Esmond Butler, buvęs gen. gub. sekretoriaus pavaduotojas, buvęs karališkojo dvaro spaudos sekret. pavaduotojas, 1958 m. paruošęs princesės, o šiemet karališkosios poros kelionę po Kanadą, paskirtas gen. gubernatoriaus sekretoriu, t.y. jo štabo viršininku.

Jis yra gimęs prieš 36 m. Wananesa, Man., mokėsi Toronto universitete ir Šveicarijoje.

Paskirti 8 nauji kardinolai

Jo šventenybė popiežius Jonas XXIII šį pirmadienį paskyrė 8 naujus kardinolus, kuriems raudonos kardinolų skrybėlės bus įteiktos gruodžio 14 d. šaukiamoje konsistorijoje. Naujųjų kardinolų tarpe yra trys italai, du amerikiečiai ir po vieną ispaną, vokietį ir anglą.

Amerikiečiai yra: Čikagos arkivysk. A. Gr. Meyer ir dabartinis nuncijus Vokietijai vysk. A. J. Muench; anglas yra šv. Romos Rotos (augšč. teismo) britų dekanas W. Th. Heard, vokietis yra jėzuitas, velionio popiežiaus Pijaus XII išpažinčių klausytojas A. Bea, ispanas yra A. Larraona, religijos kongregacijos sekretorius Ispanijai, ir italai yra: arkiv. G. Testa, nuncijus Šveicarijoje, arkiv. P. Marela, nuncijus Prancūzijoje, ir Fr. Morano, bažnytinio tribunolo sekretorius.

Tuo pat metu padarytas vienas pakeitimas kongregacijų viršūnėse, būtent, Rytų Bažnyčios reikalų sekretoriu vietoje kardinolo Tisserant paskirtas kardinolas Cicognani.

Ištrėmė Belgijos diplomatę

"TŽ" jau buvo atpasakotas nuo birželio mėnesio tebevykstąs konfliktas tarp Lenkijos vyriausybės ir vyskupų dėl Kielcų vyskupo Kaczmarek, kurio nušalinimo reikalauja vyriausybė, o vyskupai ginasi, kad tai ne jų kompetencijos reikalas ir kad reikią kreiptis į Vatikaną. Susirašinėjimas tarp vyskupų ir vyriausybės buvo paskelbtas Vatikano organe Osservatore Romano. Dabar pasigirdo nauji tos bylos atgarsiai.

Oficiali Varšuvos agentūra paskelbė žinią, kad lapkričio 3 d. Belgijos atstovybės Varšuvoje charge d'affaires buvo iškviestas į užsienių reik. ministeriją, kuriam buvo pareikšta, kad jo atstovybės attache ponia Greindl - Czetwertynska (belgė ištekėjusi už lenko) artimiausiomis dienomis turinti apleisti Lenkijos teritoriją. Esą nustatyta, kad jinai, pasinaudodama ambasados diplomatams teikiamomis lengvatomis, tarpininkavusi persiųsti į užsienius grynai Lenkijos vidaus reikalus liečiančią korespondenciją — susirašinėjimą tarp vyriausybės organų ir vyskupų. Ji tą korespondenciją gavusi iš asmenų, kurie esą suinteresuoti aštrinimu valstybės ir bažnyčios santykių, būtent iš asmenų, turinčių ryšių su vysk. Kaczmareku. Tie laiškai kaikurių užsienio laikraščių buvę panaudoti norinti neteisingai nepalankiai nušviesti Lenkijos valstybės ir bažnyčios santykius ir juos ardyti.

Atėjo taip pat žinia, kad Kelcų kunigų seminarijos klierikai pašaukti į kariuomenę, nors kitų seminarijų klierikai nuo karinės tarnybos atleidžiami. Tenka spėti, kad nepripažindama vyskupo, valdžia nenori pripažinti ir seminarijos. Kielcų gyventojai klierikus į kariuomenę išleido labai iškilmingai, o vyskupas Kaczmarek atėjęs juos palaimino.

Huettenfeld bus įjungtas į susisiekimo tinklą

Vokietijos Geležinkelių Valdyba jau galutinai nutarė išimti neracionalų susisiekimo Weinheimas - Wormsas traukinį ir šiam ruožui aptarnauti skirti autobusus. Kadangi plentas Weinheim - Viernheim - Huettenfeld - Lampertheim - Worms yra siauras, tam paskyrė 500.000 DM laike dviejų metų plentui pritaikyti autobusų susisiekimui. Šiam autobusui pradėjus kursuoti, Vasario 16 gimnazijai atpuls daug išlaidų, nes nebereikės autobusiuko su šoferiu, kurių metinis išlaikymas, priskaitant pačio autobusiuko kainą, amortizaciją, remontus ir šoferio atlyginimą, sudarydavo metams apie 8.000 DM išlaidų.

Be to, tai būtų galimybė laisvai ir kuomet norint daryti išvykas su mokiniais kultūriniais tikslais į Wormsą, Mannheimą ir visur kitur, o trečia svarbiausia, kad gimnazijos sklypas pakiltų keleriopai. Tokiam mažam miestely, kaip Viernheimas, netoli Huettenfeldo, prie susisiekimo mazgo sklypai už kv. metrą yra pasiekę net 34 DM lygį. Už gimnazijos tvoros esantis sklypas dar prieš dvejus metus kainavo 1 kv. metras DM 1.50 - 2, o šiandien jau sunku gauti už DM 5. Susisiekimą sutvarkius viskas pakils tikrai trigubai. O gimnazija turi virš 6 ha sklypą!

Kadaise darytas Krašto Valdybai priekaištas už gimnazijai šio sklypo pirkimą toli nuo susisiekimo centrų po dviejų metų bus tik prisiminimas ir vieton priekaištų bus galima pasakyti, kad, nežiūrint gerų ir blogų kritikos žodžių, bendram reikalui buvo turtas nupirktas protingai ir jis ateityje gali atnešti daug naudos Vokietijoje likusiems ir negalėjusiems išemigruoti lietuviams. Įdėtas geraširdžių aukotojų užjūryje ir Europoje pinigas po keleto metų atneš džiugius procentus.

Krašto Valdyba prašytų mielus tautiečius atkreipti į tai dėmesį ir nepasiduoti piktiems gandams apie sklypo ir rūmų netinkamumą ir savo aukomis ir ateityje paremti Vasario 16 gimnaziją, kuri šiuo turtu ir naudojasi.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

ATIDUOK, KĄ PRIVALAI

Jei mes galėtume nuristi paslapties akmenį nuo gražiais paminklais ir gėlėmis papuoštų ar spygliais ir usnimis apžėlusių ir jau nebeatmenamų karių-savanorių kapų, nubraukti 41 metų laiko dulkes istorijos lapuose, pamatytume lietuvį to laikotarpio dvasioje, nesužalotą moderniosios materialistinės civilizacijos, bet tyrą — lyg kristalas lietuviškos prigimties atstovą, kupiną tėvynės meilės. Meilės, kuri vedė jaunus, tik gražiam gyvenimui pražydusius jaunuolius, aukotis ir mirti, kad parnešus laisvę ir nepriklausomybę ten, kur: —

"Tie vasaros vakarai, Lietuvos kaime. Išeik į pievą, įsiklausyk ir girdėsi, kaip dobilas ramunei peršasi, kaip smilgos vakarinę maldą kalba. Kaip staiga viskas nutyla. Tik rugių laukas vilnijasi, vilnijasi, galvas prieš kažką nematomą iš pagarbos lenkia. O vėjo nei klest. Tai Viešpats laimina derlių laukuose. O kai po dienos darbų atsisėdi sode pailsėti ir gegutė užkukuoja, graudu darosi. Lyg turėtum su nuosava jaunyste čia pat atsisveikinti". (N. G. "Draugas", Nr. 240).

Skaitome įaskymą iškaltą nežinomo kario aukuro akmeny — "Atiduok, ką privalai". Jie atidavė viską. Paskutinis jiems pagarbos ženklas, nežinomo kario paminklas, karo muzėjaus sode nugriautas, kapas išniekintas, jų palaikai išmesti.

Jų vietoje palaidoti Lietuvos duobkasiai. Laisvės varpas tyli . . . laukdamas laisvės . . .

Paminklus galima nugriauti, kapus išardyti — bet meilės ir pagarbos, kurios nusipelnė partizanai, savanoriai, kariai savo kančia ir mirtimi, pastatė lietuvių širdyse nenykstantį paminklą, jokie Stalino - Chruščiovo - Snieckaus pragariški planai ir milijoninės armijos nepašalins.

"Atiduok, ką privalai" — įsakymas liečia ir mus tremties lietuvius. Tremtis gimdo ilgesį ir meilę tėvų žemei. Bet laikas ir aplinkuma negailestingai viską naikina, lietuviškumas blėsta didmiesčių monotonijoje. Tremties lietuviškumas turi laikyti sunkų, bet garbingą egzaminą, būti ar žūti. Daugelis laisvajame pasaulyje išblaškytų, taurių ir pasišventusių lietuvių, neša sunkią pareigos naštą ir lyg nykštukai nenuilstamai kovoja prieš nutautėjimo milžiną. Bet jiems reikia visų mūsų paramos, lietuviškos širdies ir kraujo visokiuose pavidaluose. 41 metų tautos pergyvenimų kreivė mums rodo: savanorių kraują, nepriklausomybės džiaugsmus, bolševikinės okupacijos kančias ir pagaliau globalinę tremtį.

Šią lapkričio 23-ją atsukime gyvenimo laikrodžio rodyklę 41 metus atgal, prisiminkim praeitį, kritusius nelygioje kovoje už tautos laisvę pagerbkim, tegu jų pasišventimo, darbo ir kraujo auka nelieka beprasmė, bet sustiprina mūsų pasiryžimą vykdyti jų idealus tol, kol Lietuvai nušvis laisvės rytas.

J. Kručas.

LAPKRIČIO 23 D. PROGA

Jau 20 metų Lietuva yra baisioje bolševizmo vergovėje. Laukiant laisvės aušros, mums teko patirti daug nusivylimų, daug mūsų vilčių subyrėjo žiaurios realybės akivaizdoje. Mums, Lietuvos kariams, priseina prie nepaprastų aplinkybių atšvęsti tą mūsų širdims artimą ir mielą lapkričio 23 d. — Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę. Mūsų tėvynė okupuota, mūsų kariškos šeimos nariai vis dar tebekankinami Sibire, o grįžę į tėvynę laikomi paskutiniais žmonėmis.

Gyvename nepaprastos politikos laikus. Dėl jos nukentėjo daug tautų, netekdamos laisvės ir nepriklausomybės. Lietuva viena iš pirmutinių tos politikos aukų. Jos laisvę išplėšė ir nepriklausomybę sutrypė iš Rusijos prasiveržęs raudonasis tvanas. Lietuva antrą kartą pateko į Rusijos vergiją, baisesnę, negu carų Rusijoj. Carų valdžia lietuvių tautą laikė fiziškai surakinus, o dabartiniai Rusijos valdovai siekia visų pirma jos sielą išprievartauti, o paskui ją visai sunaikinti.

Amžių keliuose lietuvių tauta buvo daug kentėjusi, daug neteisybių ir vargo patyrusi. Tačiau visam kam būna ribos bei galas. Atėjo galas ir Lietuvos vargui bei skurdui. Saulutė patekėjo pavidalu laisvės — nepriklausomybės. Deja . . . neilgai teko mums džiaugtis laisvės gėrybėmis. Kaip raganius, raudonasis kaimynas, tykojęs ištisus 22 metus, mūsų žydinčią šalį ne tik pavergė smurtu, bet ir pačią tautą naikina iki pamatų.

Vėl atsidūrėme tame pačiame taške, kuriame buvome prieš 41 metus. Lietuvos žemę dengia tiršti rūkai ir slegia sunki naktis. Mums beliko skaidrūs prisiminimai ir ryžto dvasia, kaip anais Lietuvos kariuomenės savanorių laikais.

Lapkričio 23-ji yra viena iš tų gražių progų atsitraukti valandėlei nuo kasdieninių darbų, rūpesčių ir susikaupus pagalvoti, kokie keliai galėtų mūsų tautos kančias sutrumpinti ir naujus žygius pradėti.

Povilas Dirkis.

Ispanijos izoliacija baigiasi

Jau seniai Ispanijos užsienio politikos pagrindinis siekimas yra sulaužyti visas kliūtis jos tarptautiniam bendravimui. Su JAV Ispanijos santykiai jau prieš keletą metus yra pagerėję, kad JAV net įsirengė joje savo bazes. Tuo tarpu Prancūzija ir D. Britanija su Ispanija vis dar nepalaiko jokių santykių.

Izoliacijos mūras betgi ir čia buvo pralaužtas, kai prieš kurį laiką Prancūzijos prezidentas De Gaulle priėmė Ispanijos užsienių r. ministerį. Spraga ši buvo dar labiau praplėsta, kai prezidentas Eisenhoweris, prieš susitikimą su Chruščiovu nuvykęs Europon, vykdamas į Londoną pasikvietė ji ten palydėti ir dalyvauti pasitarimuose taip pat ir Ispanijos atstovą. Ispanijoje šitas prezidento gestas buvo priimtas su dideliu džiaugsmu ir ten jau turima vilčių, kad nebetoli tas laikas, kada Ispanija galės įeiti į Vakarų valstybių bendruomenę kaip lygus narys. Ispanijos tikslas šioje srityje yra pasidaryti Š. Atlanto Sąj. nariu. Iki šiol tam labiausiai priešinosi D. Britanija, kurios vyriausybė vis bijo blogo ispūdžio viduje. Konservatoriai bijo daryti toki žingsnį, kad nepanaudotų to prieš juos rinkiminėje propagandoje darbiečiai. Tačiau pastaruoju metu Ispanijos priėmimui į Š. Atlanto Sąj. D. Britanijos pasipriešinimas mažėja. Ispanijos strateginė padėtis yra labai svarbi, JAV yra pasiryžusios karo atveju jos teritoriją panaudoti, tad ir JAV sąjungininkams sunku su ja ryšių neturėti.

BOLŠEVIKINĖ PROPAGANDA IŠNIEKINA PARTIZANUS

(Pabaiga)

KUKAUSKAS

Šitaip užbaigiamas bolševikinių propogandistų pasakojimas apie vyrus iš anapus, kurį galima būtų pavadinti taip pat pasakojimu, kaip čekistai gaudė Daumantą - Skirmantą - Lukšą. Ištikrųjų ten viskas apie jį sukasi.

Jo žuvimo data nenurodyta. Greičiausia tai turėjo būti 1951 m. gegužės mėn. Ką Lukša su draugais nuveikė Lietuvoje per tuos maždaug 9 mėnesius, iš pasakojimo nematyti. Esą jis visą laiką bijojęs pasirodyti ir tik laksčęs iš vienos slėptuvės į kitą. Dar prieš jam atvykstant Beržas jau buvęs parūpinęs jam dokumentus — nukauto stribo Samuolio asmens pažymėjimą, karinės prievolės atlikimo dokumentą ir komjaunuolio bilietą. Betgi Lukša tų dokumentų, esą, nenaudojęs, nors ir buvusi užlipinta jo fotografija, nes tose apylinkėse to Samuolio mirtis buvusi plačiai žinoma.

Lukša buvo paskutinis žuvęs iš tų, kurie atskrido iš Vakarų. Kaip atsimename Trumpys žuvo pirmasis, po jo Butėnas ir pagaliau Lukša. Širvys, kaip minėta, sužeistas pateko nelaisvėn ir, berods, dar ir dabar tebėra gyvas kažkurioje darbo stovykloje Sibire.

Ypatingas vaidmuo teko ir ypatingo likimo sulaukė Jonas Kukauskas, kuris ir šiandien tebegyvena laisvas Vilniuje.

Bolševikiniai propagandistai Kukauską vaizduoja "atsivertėliu", kuris padėjęs įvilioti į spąstus Lukšą. Kaip jau buvo pastebėta, "atsiversti" jam tikrai nebūtų buvę laiko. Jis rašinėjo tuos laiškelius, be abejonės, tik čekistų pakankintas ir norėdamas gelbėti savo gyvybę. Jam duotas pažadas, pasirodo, nebuvo pamirštas. Pulk. Simonaitis pristatydino jį MGB generolui Vilniuje kaip nusipelniusį asmenį ir parėmė jo malonės prašymą. Generolas, kuris ištikrųjų ir sugalvojo planą Kukauską panaudoti Lukšai sučiupti, savo rėžtu parėmė prašymą Sovietų Sąj. augščiausiosios tarybos prezidiume. Taip Kukauskui buvo ne tik dovanota gyvybė, bet jis net buvo paleistas laisvėn.

Pabaigus spausdinti minėtą propagandinį rašinį, "Tiesa" Nr. 179, išspausdino savo korespondento pasikalbėjimą su Kukausku. Pasak jo, išėjęs į laisvę, jis dirbąs "Vilniaus plataus vartojimo reikmenų gamykloje". Iš pradžių dirbęs kaip pagalbinis darbininkas, vėliau įsigijęs šaltkalvio specialybę. Tais pats metais įstojęs į Kauno politechnikos instituto neakivaizdinį skyrių. Studijos esą tik ipsėtos, tačiau jų rezultatus jau jaučiąs — pernai spalio mėn. buvęs paskirtas "smulkių aparatų gamybos baro meistru". Esąs sukūręs šeimą ir auginąs sūnų ir dukrelę. "Tiesoje" pridėta nuotrauka, rodanti Kukauską "Vilniaus elektrinio suvirinimo įrengimų gamykloje" su kažkokia dėžele rankose.

Kada jis buvo paleistas iš kalėjimo, neaišku. Iš pasakojimo išeina, kad netrukus, bet argi nuo 1951 m. studijuodamas tebūtų tik pusę studijų baigęs? Be to, jis, nežiūrint visų nuopelnų išduodant draugus, karjeros nepadarė. Kadaise veiklus vyrukas, baigęs gimnaziją, jis liko fabriko darbininku ir per 8 metus net studijuodamas mažai teprasimušė. Tepasiekė vos meistrelio vietos. O kiek jis pergyveno, jis pats težino . . .

Iš kitų propagandistų suminėtų asmenų dar yra primintas likimas to valstiečio, pas kurį Butėnas su Kukausku pirmiausia atėjo, — Viržaičio. Suimtajam Kukauskui tardytojas teigė, kad jis pats nusižudęs. Rašinio autoriai išnašoje pastebi, kad ir Ramanauskai — vyras ir žmona — su kuriais Lukša pabaigoje gyveno, sudarydami partizanų štabą, vėliau taip pat buvę suimti. Tuo būdu iš pasakojime suminėtų partizanų neliko nei vieno. Nepasakyta tik kas atsitiko su eiguliu Kazlausku prie Altoniškių kaimo, prie kurio sodybos buvo Žilvyčio - Vengraičio slėptuvė. Pas Kazlauską partizanai nuolat lankydavęsi. Greičiausiai jis su visa šeima bus buvęs ištremtas. Nepasakyta taip pat, kaip MGB atlyginо savo agentei Marytei, kuri, tur būt, ir toliau panašioms misijoms buvo naudojama.

LENKIAME GALVAS

Didvyriška miško brolių - partizanų kova dėl krašto laisvės, ilgainiui virtusi beviltiška kova, lietuvių tautos istorijoje amžiams liks neužmirštama epopeja. Bolševikinio okupanto pastangos ją išniekinti, didvyrius patrijotus paversti niekšingais žudikais ir parsidavėliais rodo tik, kokia sunki ta kova buvo ir kaip ji buvo jiems patiems baisi.

Miško broliai buvo savanoriai laisvės kovotojai kariai, savajam kraštui paaukoję viską — savąsias šeimas, savąjį gyvenimą ir savąsias gyvybes. Jų žuvo tūkstančiai. Palaidoti jie neapraudoti savųjų motinų ir kapai jų daugumos nežinomi. Kiek daug lietuvių tauta susilaukė naujų nežinomųjų karių kapų, kai okupantas išdraskė tą vieną buvusį Karo muzėjaus sodnelyje Kaune! Jų kapai nežinomi, bet jų daugelio vardai ir visų žygiai liks amžiais tautos atminime, kaip šviesiausi laisvės žibintai.

Čia pat Kariuomenės šventė, kada prisimenami visi žuvę už tautos laisvę bei už jos ateitį. Visa Lietuva ir viso pasaulio lietuviai vėl nulenks galvas žuvusių didvyrių atminimui. Ir gal ne ant vieno jų kapo po nakties atsiras vėlyvo rudens gėlelė, aplaistyta motinos ar sesės skundo ašarom.

St. Mik.

Lietuva SSRS augšč. taryboje

Padidintas Lietuvos respublikinis biudžetas, bet sumažinta Lietuvai tenkanti valstybinių įplaukų dalis

(Elta) Visasąjunginė Augščiausioji taryba savo sesijoje, kuri prasidėjo spalio 27 d., tarp kitko svarstė ir ateinančių metų biudžetą. Visasąjunginio biudžeto pajamos siekia 772.990.487.000 rublių, išlaidos 745.808.593.000 rublių. (Pereitais metais pajamų 723,7, išl. 707,6 mlj. rb.).

Lietuvos valstybinis biudžetas 1960 metams nustatytas 4.603.596.000 rublių (1959 metais buvo 4.264.758.000 rublių). Tokiu būdu Lietuvos valstybinis biudžetas 1960 m. bus apie 339 milijonus rb. didesnis, negu 1959 m. Tačiau iš bendrasąjunginių valstybinių mokesčių ir pajamų, kurie suplaukia Lietuvoje, 1960 m. **Lietuvos respublikos reikalams bus paliekamas žymiai mažesnis nuošimtis,** negu 1959 metais. 1959 metais iš tų įplaukų Lietuvai paliko dar 72,7% ("Tiesa" 1958 m. Nr. 301), o šiemet Maskvos sesijoje Lietuvai paskirta jau tik 61,6%. (Vilniaus radijas spalio 31 d.). Tiesa, Latvijai tas nuošimtis sumažintas dar žymiau (1959 m. buvo 25 %, 1960 m. bus jau tik 11,2%). Estijos nuošimtis liko bemaž toks pat: 1959 m. buvo 50,5%, 1960 m. bus 51%. Nors iš visų trijų Pabaltijo valstybių Lietuvai procentiniai ir tenka didesnė valstybinių pajamų dalis, visdėlto aiškiai matyti Maskvos užsimojimas iš Pabaltijo gyventojų išspausti kuo daugiau, o toms respublikoms grąžinti kuo mažesnę bendrų įplaukų dalį.

Lietuvoje numatyta daugiau investicijų kaip Latvijoj ir Estijoj.

Augščiausioje taryboje Maskvoje spalio 28 d. kalbą pasakė ir Lietuvos deputatas M. Šumauskas (min. pirm.). Jis t.k. pasigyrė, kad bendroji produkcijos apimtis šiemet padidėjusi 14%.

Rimtą nerimą sukeliąs ryškėjantis atitrūkimas tarp elektros energijos gamybos ir jos reikalingumo besivystančiai pramonei ir žemės ūkio elektrifikacijai.

Nors HES įėgainė prie Kauno paleidžiama į darbą anksčiau, negu numatyta, bet esą būtina greičiau pradėti statyti stiprią šiluminę elektrinę, kuriam reikalui Šumauskas prašė sesijos paskirti lėšas ankstesniu terminu. 1960 m. Lietuvoje esą numatoma visiškai užbaigti 45 pramonės objektus (iš 100 statomų) ir pradėti penkias naujas statybas.

ČIKAGA IŠ ARTI

Toliau nuo Čikagos gyvenančiam lietuviui šis miestas, be abejo, atrodo labai miglotai. Vieni gal galvoja, jog čia vien tik gangsteriai gyvena, o kiti mano, kad čia yra taip kaip Sinclairas rašė savo "Džiunglėse" arba Margeris "Čikagos šešėliuose". Taip pat gal atsiranda ir tokių, kurie mano, jog čia vien gražios rožės žydi ir Madison gatvėje žmonės tik dėl malonumo tūno.

Sunku yra tiksliai aptarti Čikagą — miestą pasaulinio garso, antrąjį savo didumu JA Valstybėse. Tai kontrastų miestas, kuriame skurdas su prabanga koegzistuoja kur kas geriau negu Amerika su Sov. Sąjunga. Nežiūrint kaip ilgai čia gyventumei, vistiek nesuvoktumei viso šio miesto sūkuringojo gyvenimo paslapčių ir neišgvildentumei jo problemų turinio. O ką gi kalbėti apie žmogų čia tik vieną dešimtmetį praleidusį ir į šio mislingojo miesto sūkurį žiūrėjusį iš vieno jo priemiesčių arba tiksliau pasakius — atskiro miestelio Cicero pusės.

Todėl čia daugiau teks apsiriboti Čikagos lietuviškuoju gyvenimu ir pažiūrėti — koks jis buvo praėjusių 10 metų laikotarpyje. Tai reikia atlikti norint pažymėti dešimtmečio sukaktį nuo didesnės tremtinių grupės įsimiešimo į vietos lietuviškąjį veikimą.

Nusikelkime į 1949 m. paskutiniuosius mėnesius, kada vargan nų "dipukų" eilės čia diena iš dienos gausėjo. Daugumoje BAL Fo kukliais švarkeliais vilkini, jie dienomis pėsčiomis zujo gatvėmis tada sunkiai randamo darbo ieškoti, o vakarais užeidavo kur nors į lietuviškąjį saliūną su pažįstamais pasikalbėti ir burnelę išmesti. Butų tada buvo irgi nelengva gauti, todėl tušti rūsiai greitai buvo užimti. Kur kitados pelės ir žiurkės lizdus suko, atsirado nauji šeimininkai.

Savaitgaliais daugumas šių atvykėlių nusikeldavo į Tremtinių Namus, kur juos su malonia šypsena pasveikindavo jų šeimininkas Anatolius Kairys. Ten žmonių būdavo tiek daug, kad kartais net visas namas pradėdavo linguoti nuo įsisiūbavusios publikos. Žmonės, po ilgų nesimatymo metų, čia susitikdavo, pradėdavo kalbėtis, bučiuotis ir verkti, nuplaudavo savo pergyvenimus bei jausmus karčiąja, kas palengvindabo žengti pirmuosius žingsnius naujame krašte. Aplinkiniai gyventojai su baime tada žiūrėjo į tuos naujokus, kurių dalis įsilinksminę nemaža triukšmo čia sukeldavo.

O koks atvykėlių tarpe buvo populiarus "tremtinių" vardas. Tuojau gimė organizacijos, draugijos, sambūriai, kurių pavadinimuose būtinai rasdavo vietą mažas žodelis "tremtinių". Ir gana veiklūs buvo šie "tremtinių" junginiai. Įpratę Vokietijos stovyklose versti senąsias bei statyti naujas valdžias, iš to įsibėgėjimo bemaž kas vakarą posėdžiaudavo ir darydavo įvairius planus. Dieną praleidę skerdykloje ar nešiodami sunkius krovinius, tautiečiai dar vis užtekdavo jėgų organizaciniam darbui.

Gausu tada buvo įvairių parengimų. Stiproki tada dar buvo ir senieji lietuviai, kurie veikė atskirai nuo "tremtinių" — nei vieni, nei kiti nebenorėjo nusileisti. Net ir vietinių lietuvių ruošiami parengimai tada dar sutraukdavo tūkstantines minias, kuriose tačiau matėsi tik maža dalis 'dipukų". Vasario 16-tosios minėjimai, viena iš nedaugelio bendrųjų pramogų, į didžiąją Ashland Avenue auditoriją priviliodavo net virš 3.000 žmonių. Žiūrovų užteko visiems parengimams, nežiūrint, kas juos ruošė ir kur ruošė.

Bet "aukso amžius" greitai prabėgo. Po dviejų-trijų metų vaizdas pasikeitė. Tuojau turėjo bankrutuoti Tremtinių Namai, nors jie jau tada vadinosi "New American" sale. Jų savininkas tada pradėjo rašyti dramas ir komedijas, o po kurio laiko jau ragino važiuoti į Britų Hondurą. Žmonės savo pramogoms rinkosi jau prabangesnes vietas, o nemaža dalis visai nutrupėjo. Kas charakteringiausia — liesėjo ir senųjų ateivių parengimų dalyvių skaičius, o Vasario 16-tosios minėjimams jau pradėjo pakakti tik virš 1.000 dalyvių talpinančios Marijos augšt. mokyklos salės. Iš sambūrių pavadinimų pradėjo nykti "tremtinių" vardai, o narių skaičius mažėti. Susirinkimai pasidarė tik valdybos su būreliu prisiekusiųjų narių suėjimo vieta, o saliūnų laikytojai, darę biznį iš "dypukų", pergyveno staigią depresiją.

Skerdyklose naujųjų ateivių jau su žiburiu nebuvo galima rasti. Matomai patyrę tokį boikotą, jos viena po kitos likvidavosi ir pajudėjo daugiau į Amerikos vakarus. Čikaga, buvusi pasaulio skerdyklų centru, prarado šią poziciją. Nosį riečiantis kvapas, kuris rašytojus, poetus įkvėpė didiems kūriniams, kuris pravažiuojančius pro Town of Lake koloniją skatindavo padvigubinti mašinos greitį, išgaravo ir dabar jau bėra liūdnas prisiminimas — bestūksančios didžiulių skerdyklų pastatų sienos, kurios taip pat netrukus pranyks nuo žemės paviršiaus. Kazimierinėse ar Tautinėse kapinėse gulintieji pirmieji šių skerdyklų darbininkai, mūsų tautiečiai, turbūt, nejaukiai pasijaustų išgirdę naujieną apie jų buvusios darbovietės panaikinmą.

Tačiau dėl skerdyklų nugriovimo naujieji ateiviai nė kiek nesijaudina. Daugumas jau tiek pažengė moksle ir anglų kalboje į priekį, kad gali pasirinkti darbą pagal savo skonį ir norimą apylinkę. Toliau dirbantiesiems irgi nėra sunkumų, nes nuosava mašina nesunku nugalėti ir tolimesnį atstumą. Barškantys tramvajai jau apleido miesto gatves, o jų vietas užėmė elektriniai autobusai, kuriuos mūsiškiai dar kartas nuo karto naudoja ne dėl to, kad nebeturėtų savo mašinų, bet nenorėdami mokėti brangaus "parkinimo" mokesčio.

Iš drėgnų rūsių po kelių metų mūsiškiai pradėjo keltis augštyn į nuosavus namus, nors pradžioje dar paimtus išsimokėjimui. Tačiau dabar po dešimties metų jau daugumas yra išlindę iš skolos ir ne vienas turi naujas, puošnias rezidencijas. Kiti turi didelius namus šeimoms, kuriuos nuomoja ir tokiu būdu krauna turtą. Daugelio taupomosios sąskaitos auga kartu su taupomųju bendrovių mokamu procentu. Pilnesnės piniginės vis labiau uždaromos lietuviškiems bei artimo šelpimo reikalams. Beje, daugumas "dipukų" jau yra šio krašto piliečiai ir kaikurių iš pavardės jau neatpažinsi.

1959 m. šaltokas ruduo. Vėjas drasko medžių lapus, juos nudažęs rusva spalva. Dešimt tokių rudenių jau praėjo begyvenant šiame krašte, jau dešimtą kartą lauksime Naujųjų Metų. 11 mūsų parapijų bažnyčių varpai, kurie kasdien šaukia savo tautiečius maldai, juos diena iš dienos palydi amžinon ramybės vieton. Mandagų patarnavimą teikiantieji graboriai juos gražiai paruošia šion kelionėn: ir veidus rausvai nudažo ir šventadieniškais drabužiais aprengia. Ir iš tų, kurie čia prieš 10 ar mažiau metų atkeliavo, irgi jau ne vienas yra apleidęs šio svetingo krašto padangę. Tik Kazimierinėse kukliuose paminkluose ispaustos pavardžių raidės ženklins apie jų gyvenimą, tik artimieji pasiges jų prie Kūčių stalo, o jeigu jie gyvendami dirbo visuomenės labui — ir bendradarbiai ar bendraminčiai pajus tuščią vietą negausių idealistų gretose.

Eiki, žmogau, per Marquette parko, Brighton parko, Bridgeporto, Cicero, Town of Lake, 18-sios gatvės, West Side, North Side, Roselando ar West Pullmano lietuviškąsios kolonijas, ir visur dar pajusi lietuviškąjį pulsą. Lietuvių statytos mokyklos ir bažnyčios, nors jau ir ne visur pakankamai lietuviškos, dar vis dvelkia lietuviškumu ir, reikia tikėtis, dar tarnaus mūsų tautiečiams, kol tik bus gyva juose lietuviška dvasia. Apie parapijas susibūrusios lietuvių organizacijos, daugumoje apjungiančios eilinius žmonelius, dar ilgai liks tikrojo lietuviškumo tvirtovėmis, kol jų nariai neišskeliaus amžinam poilsiui. Taip pat ir kitos lietuviškos organizacijos, subūrusios tam tikrų profesijų ar mokslo žmones, irgi, reikia tikėtis, dar laikys tautiečius prie savojo kamieno.

Žiūrau į krentančius medžių lapus vienoje nykioje Čikagos gatvėje ir net gaila darosi. Gaila darosi ir matant tuos mūsų tautiečius, kurie, kaip tie medžių lapai, atitrūksta nuo lietuviškųjų darbų, bendrųjų siekimų. Vieni, kiti sakosi pasitraukia tik poilsiui, tačiau kartą pasitraukę nepajėgia vėl sugrįžti į seną vagą. Vienas ar viena susituokęs ar ištekėjusi už kitataučio neretai nuslenka į šalį ir ten tūno. Nevieną suvilioja turtai ir kiti žemiški blizgučiai. Kitam ir lietuviška kalba pasidaro jau per prasta.

Tokia yra Čikaga. Nemanau, jog ji daug skiriasi nuo kitų lietuvių apgyventų vietovių, nors ir vaidnama pasaulio lietuvių sostine. Be abejo, ir kitų miestų lietuviai gyvena maždaug tais pačiais rūpesčiais, serga tomis pačiomis ligomis ir kaikurie taip pat nukrenta kaip ir tie rudeniški medžių lapai.

Gražu yra Čikagos vidurmiesty naktį. Tada sužiba tūkstančiai šviesų miesto rangoraižiuose ir reklamos spindi danguje. Tuomet kažkaip labiau pajunti didmiesčio pulsą, judėjimą ir galybę — norisi skristi į augštumas, lėkti prie žvaigždžių. Bet tai laikinas jausmas, nes sugrįžus į realybę, atsiveria vėl tie patys kasdieniški vaizdai, kurie toli gražu nėra didmiestiški. Mes juk turime būti realūs ir ne dideli svajotojai, jeigu nenorime, kad mus vėjas nunešt į purvą, kaip tuos rudens lapus.

Edvardas Sulaitis.

ALEX'S
Važiavimo Mokykla
1717 BLOOR ST. WEST
prie Parkside
TEL. RO. 6-6611
Pradedantiems pirmos 2 val. — $3.00.
Nemokamas paruošimas egzaminams raštu. Nemokamai paimame pamokai iš namų. Vėliausios laidos automobiliai — standartiniai ir automatiniai.

Važiavimo mokykla
WALDI
859 COLLEGE ST. LE. 2-5461
Lietuvis instruktorius
Kaina $1.50
Automatinės ir standartinės mašinos.

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ,
LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
DĖMESIO!
Vaistai iš Europos valstybės atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdintą vaistų katalogą Nr. 2.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui suknelėms, kostiumams ir ypatingai labai geros rūšies vyr. paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
Prieš sudarant siuntinį prašome užeiti pas mus ir apžiūrėti medžiagas bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
1702 Whitehall Drive, London, Ont. Tel. GL. 1-0821. Ponas K. Kudukis.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Savininkai S. ir A. Kalūza

Watson's
Prancūziško stiliaus kelnaitės 396

Glaudžiai gulinčios, vėsios, patogios. Švelnaus nėrinio iš šukuotos medvilnės . . . plokščių siūlių . . . Aplinkui visą elastinį juosmenį, dvigubą priekį ir angą stiprūs apsiuvimai. Tinka prie Jersey.
W3-8

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

EUROPEAN TEXTILES
481 QUEEN ST. W., TORONTO. TEL. EM. 6-3332
Geriausios importuotos vilnonės, medvilninės ir šilkinės medžiagos.
VISKAS, KAS TINKA SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ
DIDELIS PASIRINKIMAS. ŽEMOS KAINOS.

Į Amerikos ir Kanados lietuvius

Amerikoje ir Kanados rytuose gyveną lietuviai esame laimingi, nes mūsų skaičius ir ekonominis pajėgumas leidžia mums gražiai reikštis mūsų tautine kultūra ir pasidžiaugti mūsų lietuviškumu, jame atsigaivinti. Ne visi ar nors nedažnai prisimenate, kad yra kraštų, kur lietuviai, ar tai dėl permažo skaičiaus ar dėl kitokių priežasčių, negali įspūdingai pasireikšti, turi permaža ryšio su kitų kraštų lietuviais, to ryšio yra labai rekalingi.

Nekalbėsiu šiuo kartu apie vidurinę ar vakarinę Kanadą, ko čia reiktų iš to, ką rytų Kanados ir Amerikos lietuviai galėtų jiems duoti. Nekalbėsiu apie Pietinės Amerikos lietuvių reikalus. Nors retkarčiais vienas kitas iš jų pajėgia atsilankyti mūsų tarpe ir tuo būdu nors šiek tiek paįvairinti savo krašto lietuvių gyvenimą.

Šiuo kartu noriu pažadinti dėmesį visų Amerikos ir Kanados lietuvių bendro likimo broliams Australijoje ir Naujoje Zelandijoje. Ten jų skaičius perdidelis, kad mums būtų valia juos užmiršti ir leisti jiems dvasiniai nykti. Viso jų ten apie 10.000. Tačiau skaičius ir permažas, kad savo lietuviškus reikalus galėtų vieni patenkinti tokiu mastu, kokio jie norėtų ir kokio reiktų.

Amerikos ir Kanados lietuvių masė privalo suprasti, jausti savo pareigą išugdyti kuoplačiausią iniciatyvą palaikyti lietuviškus ryšius su kitų kontinentų lietuviais. Kitų kraštų lietuviai negauna iš mūsų minimalinės būtinos tautinės pagalbos ir patys nepajėgia sau pasigelbėti. Jų lietuviškos mokyklos lig šiol negauna vadovėlių, jaunimui skirtos jų ramovės neturi lietuviškų knygynų.

Kol PLB plačiau išvystys savo veiklą, verčiamas mano patyrimo ir mano lankomų lietuvių prašymo, drįstu siūlyti mūsų patrijotinėms suaugusiųjų ir jaunimo organizacijoms savo veiklos ir dėmesio nors nedidelę dalį nukreipti į lietuviškų kultūrinių ryšių stiprinimą tarpe visuos kontinentuos gyvenančių lietuvių. Reiktų tuo tikslu sukurti įvairiose vietose komitetus. Kol atsiras tuo tikslu platesnė iniciatyva, aš drįstu kreiptis į visus Amerikos ir Kanados lietuvius su prašymu siųsti mano adresu visas atliekamas lietuviškas knygas, laikraščių komplektus, lietuviškas plokšteles, koncertų ir kt. įdomesnių įvykių magnetines juosteles, lietuviško gyvenimo įvykių nuotraukas — foto ar peršviečiamas plokšteles, tautinio meno darbelius. Visa tai bus išsiuntinėta toms lietuvių kolonijoms, kurioms tai bus naudinga.

Per lietuviškos širdies langelį pažvelkime pamatyti viso pasaulio lietuvius, o akimis savo bute suraskime lietuvišką dovanėlę jų lietuvybės palaikymui. Visiems jautriems patrijotams ačiū iš anksto.

Mano adresas: 6727 So. California Ave., Chicago 29, Ill.

Jūsų **vysk. V. Brizgys.**

LIETUVIŠKI APMĄSTYMAI

A. ŠALČIUS

Žinotini faktai

Sutraukus sovietijos žinovų išvedžiojimus, kiekvienam lietuviui, kuriam rūpi lietuviškos savivaldos esamomis sąlygomis reikalas, žinotina:

1. Sovietų Sąj. produkcija ir toliau kyla didžiuliu tempu, suteikdama Maskvos centrinei vyriausybei didžiulį pelną. Sprendžiant pagal Rytų-Centro Europos istorinį standartą Sovietijos vyriausybė yra sėkmingai besitvarkanti institucija, nežiūrint, kad, žvelgiant amerikoniškomis akimis toji ūkinė santvarka yra toli gražu nuo 'sėkmingos ūkinės sistemos". Per 5 praėjusius metus sovietų ištekliai padidėjo 40%. Tačiau kaip tai dar toli TSRS iki JAV-bių bendros produkcijos rodo šie skaičiai:

JAV-bės — 180 mil. gyv. — 1959 m. bendros produkcijos vertė 400 milijardų dolerių.

TSRS — 210 mil. gyv. — 1959 m. bendros produkcijos vertė 200 milijardų dolerių.

2. Pakeliui į pasaulio dominavimą TSRS vyriausybė drastiškai didina mokslinio tyrinėjimo biudžetą, įskaitant masinio žudymo ginklų bei erdvės tyrinėjimus.

3. Kitais metais kapitalinė investacija TSRS pasieks naujų didžiulių rekordų, kurie rodo, kad TSRS vyriausybė pasieks, o gal net pralenks, kaikuriuos amerikoniškos produkcijos lygius.

4. Karinis biudžetas rodo, kad TSRS nesiruošia agresijai ateinančiais metais, tačiau intensyviai ruošiasi naujesnių ir dar baisesnių ginklų paruošimui ateičiai.

5. Amerikos ir Kanados lietuviai gali būti tikri, kad ir kitais metais bus prašomi siuntinių iš giminių bei draugų Lietuvoje. Vieno milijardo sovietinio biudžeto padidėjimas vartojimo reikmenų produkcijai nerodo, kad TSRS vyriausybė rūpintųsi savo paklusnių gyventojų poreikiais bent iki "kapitalistai" nebus visam pasaulyi sutvarkyti, ir rusų tautai nebus užtikrinta teisė vadintis 'pasaulio išlaisvintoja". Sovietų vyriausybės uždėti savo darbininkams neriboti mokesčiai yra pirmutinis TSRS centrinės vyriausybės turtingumo šaltinis.

Prikiša jaunai poetei

Išeivijoj daug kas pastebėjo Lietuvoj žvaigždė, gal net skaidresnė už Nėrį, sužibėjusią jauną poetę Janiną Degutytę — jos eilėraščių yra jau pasirodę ir išeivijos spaudoj. Gal tai paskatino "tarybinius kritikus" susirūpinti. "Literatūros ir Meno" Nr. 36 J. Macevičius jau prikiša poetei 'kameriškumą', **atsitraukimą nuo "konkretaus, gyvo tarybinio gyvenimo".**

Ir kada gi tie partiečiai Lietuvoj, paliks lietuvius poetus ramybėj? Argi galima remti kritiką pagal dabartinio valdovo šypseną ir mostelėjimą? Puikiai išleistoj kišeninio formato S. Nėries "Širdis mana — audrų daina" juk nėra 'Stalino giesmės" — tada rods taip 'konkrečios ir gyvos poezijos" pavyzdžio! O juk buvo tada toks galingas užsakytojas Pozdniakovas, Dekanazovas, visų jų, Berija, ir net pats saulė — Stalinas. Kasgi iš tikro tebėra Lietuvoj tas "kritiko" Macevičiaus "konkretus ir gyvas gyvenimas"?

To pačio 'pageidaujama' ir iš jaunųjų lietuvių grafikų. Dail. V. Uloza pasididžiavęs lietuviais dailininkais - grafikais, kurie susilaukę visur didžiausio pasisekimo, porina: "Norėtųsi pageidauti dar glaudesnio grafiko ryšio su mūsų dienų gyvenimu, daugiau ir ryškesnių vaizdų iš mūsų buities". Užmirštas esąs ofortas, nes daugumas jaunų grafikų raižą liną.

Perdaug objektyviai

Stasys Laurinaitis (tikra pavardė!) 'Literatūroj ir Mene" straipsniu "Atplyšus nuo kamieno" rūpestingai išrenka išeivių spaudos iškarpas, kad įrodytų, jog Mekas, Jonynas, kiti — 'kaip rašo emigrantų spauda(!)", nieko ypatingo nesukūrę dėlto, kad atitrūkę nuo savo tėvynės(!). Girdi, visai kitos nuotaikos esančios(!) "aplinkumoj, kurioj dirba Prūseika, Mizara, Bimba". O įdomiausia betgi Laurinaičio straipsnio vieta: "Grupė emigrantų viešai pareiškė, kad kultūrinis nuosmūkis" ne vien išeivijoj. A.Š.) "atsiradęs dėlto, jog emigrantinė (ir LTSR) spauda neobjektyviai vertina kultūrinio gyveinmo reiškinius". Taškas ir viskas.

Vaikiška propaganda

Kaikurių LTSR žurnalistų ir veikėjų rašiniai LTSR spaudoj — įspūdžiai apie Ameriką ir Kanadą, visiškai nesiderina su tų žmonių čia parodytu per viešnages bendru mentalitetu. Jų rezultatai atrodo betgi neblogi. Štai jų spaudos pasiskaitę žmonės ir klausia — "Ar jūs mokate ir už auto pastatymą gatvėje?". Amerikiečiui nesusigaudžius ir atsakius 'Taip" — toks sovietinis pilietis triumfališkai nusišypso ir išdrožia "O mes tai ne. Net neturime skaityklių gatvėse. Štai, kodėl mes esame už sovietinę sistemą! . . .".

Mato blusą, nemato dramblio

Diplomatai Jungtinėse Tautose ginčijasi, kaip užtikrinti nusiginklavimą, kad atsirastų laiko pagalvoti apie visų žmonių, visų tautų gerbūvį žemėje. Seniai jau kalbėta apie reikalą nuginkluoti visų kareivius, paliekant tik JT policininkus tvarkai ir taikai palaikyti. Bet aną dieną, toks Cloud NYTimes pasiūlė idealią mintį! "O kaip, sako, jūs miliciją tokią tversite prieš tai neįvedę bendros pilietybės?". Girdi, pradžiai tokia pilietybė bent turėtų būti garbės atžymėjimas visiems tiems, kurie savo darbais įrodytų esą verti to. Tik girdi, pasisaugokite politikierių . . .

KUKLUMAS IR PRETENZIJOS

DR. ANTANAS MUSTEIKIS

Yra dalykų, kurie nuolat iškyla į paviršių, kaip plūdė vandeny. Jos nepanardysi, kaip neatsikratysi vad. mūsų spaudos problema. Visi žinom, kad spaudos žmonės nėra tinkamai atlyginami, kad redaktoriai gauna mažesnę algą nei linotipistai, nei vidutiniai fabriko darbininkai. Išvanojama sava visuomenė, kad ji lietuviškos spaudos neskaito, o leidėjai, neturėdami pakankamo prenumeratorių skaičiaus, negali jos lygio pakelti. Tūli bendradarbiai meto akmenėlius į "svetimą kiemą": kad redakcija nemoka ar mažai moka už straipsnius, kad . . . "cenzūruoja", arba kad visuomenė neparūpina korespondentui nemokamo pakvietimo į jos rengiamus pobūvius ir programas. Taip ir sukasi amžinas ratas, kuris retkarčiais ir giliau įklimpsta, pvz., kilus didžiajam "nuosmūkio" karui . . .

Neneigdamas pačios problemos, aš vis dėlto suabejoju, ar ji yra tinkamai suvokiama gyvenamoje situacijoje.

Spaudos problema, kaip ir "nuosmūkio" problema, negalima atsieti nuo laiko ir vietos aplinkybių.

Idealo nevalia atsisakyti ir jo reikia siekti, tačiau kalbant, pvz., apie "nuosmūkį", pirmiausia reikėtų žinoti, kada ir kokioj vietoj buvo "nuosmūkis". To negalint nurodyti, gal nederėtų iš viso kalbėti apie 'nuosmūkį". O lietuviškoji spaudos problema, palyginti, pvz., su amerikiečių spaudos problema, gali ir ne taip problematiškai nuskambėti.

Yra daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų. Aš nenoriečiau lyginti mūsų vidutinio spaudos darbuotojo su iškiliaisiais amerikiečių kolumnistais, uždirbančiais keliasdešimt tūkstančių dolerių per metus. Pastarieji dažnai būna įžymybės, geri įvairių sričių žinovai (nors mes pagaunam juos kartais šlubuojant komunizmo grėsmės temomis); neretai jų parašyti veikalai susilaukia pakartotinų laidų ir yra skaitomi bei studijuojami milijonų žmonių įvairiuose pasaulio kraštuose.

Reikia lyginti lygintinus dalykus.

Štai amerikiečių dvisavaitinis žurnaliūkštis National Review kaikuriais atžvilgiais yra panašus į mūsų savaitinukus. Tai mažesnio formato nei Aidai leidinys, turįs 28 pusl., kas į metus sudaro 1.040 pusl., ir jo prenumerata yra $8. Įdomu pastebėti, kad jis nominaliai operuoja su dideliu nuostoliu, ir greit bankrutuotų, jei negautų aukų. Per 1958 m. procentiškai turėta išlaidų: redakcijai — 24,8%, reikalų vedimui ir administracijai — 31,5 %, platinimui ir reklamai — 19,4%. Bendradarbių honorarui išleista $28.000: mokant 5 ct. už žodį, bet nedaugiau kaip $150 už straipsnį. Kiti panašaus dydžio "magazinai", kaip The New Republic ar The Nation, moka truputį mažiau, o The Reporter — apie 9 ct.

Devyni National Review redakcijos nariai per metus gavo $25.000, kas vidutiniškai išeina $2.777 vienam asmeniui.

Šie skaičiai tačiau neatidengia viso vaizdo. Reikėtų palyginti lietuvių ir amerikiečių bendradarbių straipsnių kokybę. Mes galime nesutikti su amerikoniškų straipsnių mintimis ar išvadomis, tačiau visi rasime juose daugiau originalumo, literatūrinio apdorojimo ir išbaigimo. Aš bijau, kad didžioji mūsų spaudos bendradarbių dalis, kad ir gavę progos turėti gražiai išverstus savo straipsnius, dažniausiai pasiektų amerikoniškų redakcijų krepšį, retkarčiais iškildami į skaitytojų laiškų skyrių ir labai retai augščiau. Antra vertus, aš randu lietuvių spaudoje kitų dalykų, kurie didžiąja dalimi atperka minėtus trūkumus.

Kuklumas yra buvusi lietuvių dorybė, kuri deja, ypač šiais laikais užgožiama didžių pretenzijų. Nuo jų nukenčia ir kilnios lietuvių kultūros apraiškos. Idealizmas yra mažai saistomas materializmo. Mūsų spauda daugeliu atveju yra susijusi su tautiniais, religiniais bei humanistiniais idealais, kurie pakela žmogų ir giliai pagrindžia jo egzistenciją. Jie suteikia ir toliau turėtų teikti patvaresnį pasitenkinimą nei dažnos pragmatinės užuominos, susijusios su mūsų spaudos problema.

BRITŲ NEBEMUŠA

Kaip pranešama iš Londono, nei vienas Britų kareivis, jūreivis ar lakūnas nebuvo užmuštas laike paskutiniųjų šešių mėnesių. Tai pirmą kartą per visą 20 metų. Nuo to laiko, kai likviduota ar tik užmigdyta komunistų revoliucija Malajų džiunglėse; kai pasiekta taikos Yemene - Adeno protektorato pasieniuose; kai grąžinta taika Kipre, niekas nešaudo Britų kareivių. Be abejonės, tai kelia ir dabartinės vyriausybės vardą.

Ar lietuvių su vengrais interesai ne tie patys?

Vakarų Vokietijos kancleris K. Adenaueris, kalbėdamas vienoj konvencijoj Baden-Badene, tarp kita ko pareiškė, jog būsimojoj viršūnių koferencijoj Vokietijos suvienijimo ir Berlyno krizės klausimai nesvarstytini. Greičiausiai todėl, kad Adenauerio nuomone, nieko iš to nebūsią. Grobuoniškasis Kremlius iš savo nasrų netaip greitai aukas paleidžia . . .

Kiek vėliau, jau Bonnoj, Adenaueris nuo savo pirmykščio pareiškimo atsisakė, matyt, nenorėdamas įnešti disonanso į Vakarų "didžiųjų" bendrą galvojimą. O gi — tegul sau pasišneka ir apie Vokietijos suvienijimą, ir apie Berlyną su Chruščiovu, bet, žinoma, iš to nieko nebus . . .

Vienok ne tame šio rašinio prasmė. Po pirmojo Adenauerio pareiškimo, kaip buvo galima ir tikėtis, labai skubaii atsiliepė Kanados aukso kasyklų magnatų organas "The Globe and Mail", kuris savo vedamajame "Dr. Adenauer's Arrogance", išvadino V. Vokietijos kancleri arogantu ir dar paklausė: "Kas pradėjo karą ir kas pralošė jį?".

Pastebėtina, kad tas dienraštis, tarytum kokio šišo pagautas, visuomet piestu stojasi prieš tuos, kurie ką nors pasako prieš koegzistenciją su Sovietais arba ieško kelių pavergtųjų laisvei atgauti...

Į vedamąjį atsiliepia lietuvis ir vengras

Labai greit po minėtojo vedamojo pasirodymo dienraštyje, pasirodė trumpa, vos trijų ar keturių eilučių, tačiau labai būdinga lietuvio oakvilliečio dr. Prano Ancevičiaus padėka redaktoriui už tą vedamąjį. Kodėl ir kokia intencija toji padėka pareikšta, ir šiandien man neaišku . . .

Gi to laikraščio spalio 30 d. laidoje pasirodė ir vengro Paul Nagy gana ilgas laiškas dėl ano vedamojo, kuriame, tačiau, vengras nedėkoja redakcijai už jos pagrindines mintis, bet kaip pavergtos tautos narys, perduoda savo labai pagrįstus išvedžiojimus.

Nagy pirmiausia labai pagrįstai primena "The Globe and Mail" išsišokimą, dr. Adenaueri išvadinant arogantu, kad pastarasis galvoja, jog Vokietijos klausimas ypatingai svarbus pačiai Vokietijai ir ji to klausimo svarstyme privalėtų turėti itin stiprų balsą.

Pasak Nagy, "The Globe and Mail" atrodą, kad Adenaueris ir V. Vokietija yra tvarkoj ligi tol, pakol yra "klusnūs Britanijos tarnai ir visuomet sutinka su jos norais . . ." Argi tinką kancleri vadinti arogantu tik už tai, kad jis rūpinasi Vokietijos interesais, bet ne rezervuoja tą reikalą vien anglosaksams spręsti. Esą ar neiktų dabar priminti ir paklausti "The Globe and Mail": o kas prarado paskutiniąją taiką ir kodėl? Nustatyti, kas atsakingas dėl karo, esą nelengva, nes po karo pralaimėtojai nutildomi prie kartuvių. Tačiau, esą, nustatyti, kas kaltas dėl praradimo taikos, šiame atvejuje, yra visiškai nesunku. Visais atvejais jos praradėjais yra nugalėtojai.

Niekada istorijoje, esą, nėra buvę tokių nekvestijonuojamų nugalėtojų, kaip po II Pasaulinio karo. Jais tikrai buvę anglosaksai. Visi šansai buvę jų rankose. Jie galėję tokios rūšies taiką padaryti, kokios tik norėjo. Tuomet netik Vokietijos, bet ir Sovietų Sąjungos karinės mašinos buvusios visiškai sulaužytos. Jos abi tuomet buvę visiškai priklausomos nuo anglosaksų malonės.

Vietoj tvarkos — gėdingas šiukšlynas

Deja, sako Nagy, sunku būtų prisiminti ir surasti istorijoj tokį atveji, kada buvo padaryta tokia gėdinga netvarka karui pasibaigus ir įsteigiant vadinamąją "taiką". Vakarai patys, esą, pagelbėjo Sovietams atsistoti ant kojų ir užgrobti visą Rytinę Europą. Taipogi jie leido apkaustyti pančiais didelę dalį Vokietijos ir užleido valdyti ar išplėsti savo įtaką geriausioj Azijos daly. Karui pasibaigus, milijonai nekaltų žmonių buvo išžudyti. Tai padarė komunistai Vakarams "nematant" arba nenorint matyti . . .

Nugalėtojai pirmiausia, pristatinėjo Sovietams išlaisvintuosius rusus ir Rytų europiečius, o tolėliau — buvo priversti užstoti ir apgailėti popierinėmis notomis ir savus žuvusiuosius nuo jų kulkų . . . (Matyt, turima galvoj Sovietų nušauti amerikiečių lakūnai. — Pr. Al.).

Vakarų Vokietija, esą, buvo visiškai patogus alijantas anglosaksams, pakol ji absoliučiai netu rėjo savos politikos. Pagalba dėl Vokietijos suvienijimo jai buvo žadama tik ligi tol, pakol ji pati panorėjo išsikeisti jai duotą čekį . . .

Liūdna pranašystė

Toliau Paul Nagy duoda šitokią liūdnos pranašystės apybraižą.

Esą, nesunku numatyti, kokie rezultatai galės būti iš šiandienės pasaulio netvarkos. Britai ir amerikiečiai išduosią laisvosios Europos pasitikėjimą ir pasirašysią sutartį su Maskva, visiškai neatsižvelgdami į Europos reikalus, o jeigu ką ir darydami, tai tiktai "lūpine tarnyba". Tuomet V. Vokietija atsidursianti labai sunkioj padėty ir būsianti priversta derėtis su pačia Sovietų Sąjunga, kad nors šiek tiek ir nors laikinai išgelbėjus savus interesus. Tuomet anglosaksai, žinoma, imsią šaukti, kad tai išdavimas ir nutrauksią ryšius su V. Vokietija.

Baigdamas Paul Nagy daro šitokią išvadą:

Ar kam patinka, ar nepatinka, tačiau Europos ateities sprendimas turės būti padarytas kartu su Vokietijos ateities sprendimu. Todėl ir laisviesiems Vakarams, esą, būtų sveikiausia ieškoti palankiausio sprendimo Vokietijai ir ją laikyti savo saugiu alijantu. Deja, esą, šiuo momentu Britanijos prekybiniai interesai statomi į daug svarbesnę poziciją, negu laisvojo pasaulio ateitis . . .

Mane stebinąs klausimėlis

Kaip matome, dėl minėtojo "The Globe and Mail" vedamojo atsiliepė lietuvis ir vengras. Vienas už tai padėkojo, o kitas — pateikė gana rimtų išvedžiojimų ilgą grandinę, gindamas pavergtųjų reikalus ir įrodydamas ligšiolinės Vakarų politikos klaidingumą ir žalingumą. Argi lietuvių ir vengrų interesai ne tie patys, argi ne abi tautos to paties Kremliaus valdovų pavergtos? Jeigu taip, tai kodėl skirtinga reakcija į kovotojo prieš komunizmą, dr. K. Adenauerio pareiškimą? . . .

Pr. Alšėnas.

Vakarų Vokietijoje kas ketvirtas žmogus pabėgėlis

Bonnos vyriausybės atstovas Tarptautiniame Pabėgėlių Metų komitete Ženevoje pareiškė, kad nuo 1945 m. Vakarų Vokietija esanti priėmusi lygiai 13 milijonų pabėgėlių, o tai reiškia kad V. Vokietijos kas ketvirtas gyventojas yra pabėgėlis.

Pasak to atstovo 1945-1948 m. 9,4 milijonai vokiečių buvę ištremti iš buvusių Vokietijos rytinių provincijų, tekusių Lenkijai bei iš Rytprūsių, o 7.4 mil. iš pietryčių Europos. Iš jų 8 milijonai atsidūrę Vak. Vokietijoje, 3 mil. Rytų Vokietijoje, o didesnioji dalis iš likusių 5 mil. perkėlimo metu žuvę arba buvę nugabenti į darbo stovyklas. Iš tų 3 mil., kurie buvę nuvežti į Rytų Vokietiją, 1 milijonas vėliau persikraustę į Vakarų Vokietiją.

Antroji didelė pabėgėlių banga atplūdusi iš sovietinės Vokietijos. Iki šiol šių esą atbėgusių jau daugiau kaip 3 milijonai. Per eitais metais atbėgę 204.000. Pusė jų buvę jaunesni kaip 25 m. amžiaus.

Karui pasibaigus Vokietijoje buvę 8 milijonai vad. išvietintųjų. Po visų emigracijų ir daliai grįžus į savo tėvynes, V. Vokietijoje šitų žmonių likę dar 220.000. Jų skaičius dabar nemažėjąs, bet dar augąs.

Pabėgėlių stovyklas likviduos

Vokiečių spauda praneša, kad Fed. Vokietijos vyriausybė sąryšyje su Vokietijos kraštų vyriausybėmis tikisi likviduoti pabėgėlių stovyklas iki 1963 m. Šis terminas liečia vokiečius pabėgėlius — gi užsieniečių pabėgėlių stovyklos bus likviduotos jau 1960 m. Tai pranešė Ženevoje Pabėgėlių Ministerijos atstovas W. Middelmann Pasaulio Pabėgėlių Metams Tarptautiniam Komitetui.

Šiek tiek statistikos apie pabėgėlius Federalinės Vokietijos Respublikos teritorijoje: 1.234 stovyklos su 191.000 Rytų tremtinių vokiečių, 800 stovyklų su 125.000 Vokietijos sovietų zonos pabėgėlių ir 57 stovyklos su 16.000 užsieniečių pabėgėlių. Beveik ketvirtadalis Fed. Vokietijos žmonių yra pabėgėliai, t.y. 12.830.000. Pabėgėlių vokiečių iš Rytų 9.300.000, pabėgėlių iš Rytų sovietų zonos 3.300.000 ir 230.00 užsieniečių pabėgėlių.

Nevėluokit

PASIŲSTI KALĖDINĮ PAŠTĄ Į EUROPĄ!

Kad būtumėt tikri, jog jūsų giminės ir draugai gaus laiku kalėdinius laiškus, pašto įstaiga pataria jums išsiųsti kalėdinį paštą nevėliau sekančių datų:

	PAPRASTAS PAŠTAS	ORO PAŠTAS
Laiškai	Lapkričio 22 d.	Gruodžio 11 d.
Siuntiniai	Lapkričio 18 d.	Gruodžio 9 d.

KAD UŽTIKRINTUMĖT KALĖDINIO PAŠTO PRISTATYMĄ, PRISIMINKITE:

- UŽRAŠYKITE visą adresą DIDŽIOSIOMIS RAIDĖMIS. UŽRAŠYKITE adresą ant siuntinio ir viduje siuntinio, nepamriškite užrašyti ir savo, t.y. siuntėjo adresą.
- Visuomet užlipinkite pakankamai pašto ženklų. Pasverkite pašto įstaigoje oro pašto laiškus ar siuntinius — ar ką besiųstumėte — kad žinotumėte, kiek pašto ženklų reikia užlipinti.
- Neužmirškite užrašyti pilną krašto vardą, kur siunta adresuojama. Užrašykite krašto pavadinimą, kur siunta siunčiama, anglų kalboje.

Smulkesnių informacijų paisteiraukite artimiausioje pašto įstaigoje.

CANADA POST OFFICE

Tobulos išvaizdos, vertės ir gamybos!

NAUJAS BULOVA

Value SVP Style Performance

TIK $24.95 Į SAVAITĘ

$24.95

Visur pas visus geresnius juvelyrus

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

V. JUSKEVIČIUS, Licenced master electrician.

Telef. HI. 7-1601

Toronto

Dažai ir sienoms popieris!

Volkos, šepečiai, terpentinas.

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W.

Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Darbo kojinės

Penmans

WARRANTED FIRST GRADE KNIT-GOODS

sustiprintos kulnys ir pirštai

NAILONU

Štai geriausias pirkinys ilgesniam nešiojimui — labai patogios — ekstra vertingos. Neplyštančios Penmans darbo kojinės. Yra įvairiausių rūšių, tinkamų įvairios rūšies darbams.

Taip pat apatiniai ir viršutiniai rūbai

Garsūs nuo 1868 m.

WS 11-4

Pavergtoje tėvynėje

Jonas Soblys, sovietinis atsargos majoras, pensininkas, mirė spalio 7 d. Vilniuje.

Jo gyvenimas "Tiesos" nekrologe taip apibūdinamas:

Gimęs 1898 m. Gubernijos dvare prie Šiaulių. Jaunystėje dirbęs Šiaulių mechaninėse dirbtuvėse, paskui chemijos fabrike Rygoj, I P. karo metu Jekterinoslave šaltkalviu. 1918 m. grįžęs į Lietuvą įstojęs į Gubernijos komunistų būrį, vėliau į raudongvardiečių būrį, paskum perėjęs į "Žemaičių pulką", su kuriuo ir atsidūręs Rusijoje. Piliečiniam karui pasibaigus, mokęsis karinėse mokyklose ir tarnavęs raud. armijoje.

1938 m. jis Kiivo Maisto pramonės instituto katedros vedėjas. Karui prasidėjus jis vėl raud. armijoje. Po karo Lietuvoje kurį laiką buvęs Lietuvos TSR karo komisaru, 1945-6 m. Raseinių apskrities karo komisaru, 1946-52 m. Vilniaus universiteto karinės katedros dėstytoju, buvęs un-to partinio biuro narys ir t.t. Buvęs apdovanotas ordinais ir garbės ženklais.

(E) **Kauno Ąžuolyne** dvi savaites vykusią Žemės ūkio parodą aplankė apie 300.000 asmenų. Bet patsai Vilniaus radijas pranešė, kad tik atidarymo dieną būta apie 20.000 lankytojų, gi kitomis dienomis "iki 10.000". Tad vargu ar galėjo būti iš viso 300.000.

(E) **1960 m. mokslo darbų plane** LM akademija esanti numačiusi 18 specialių temų. Matematikos srityje bus toliau tiriamos matematinės statistikos ir galimybių teorijos problemos. Greta teoretinės reikšmės tai numatyta pritaikyti ir gamybos bei skaičiavimo technikos procesams. Darbo plane yra taip pat tema, susijusi su lietuvių kalbos statistika. Kaip Vilniaus radijas lapkr. 2 d. pastebėjo, "šio klausimo išsprendimas turi didelės reikšmės ruošiant galimybes mašininiu būdu versti literatūrą iš lietuvių kalbos į kitas kalbas, o taip pat iš kitų kalbų į lietuvių kalbą". Kitos temos liečia fizikos, astrofizikos ir fizinės chemijos reiškinius, vykstančius stipraus atmosferų praretėjimo ir augštos temperatūros sąlygomis. Bus tiriamos atomų ir molekulų spektroskopijos problemos. Kitos temos: elektrominių mašinų naudojimas teorinės fizikos klausimams spręsti, skaičiavimo mašinų konstrukcijos ir tobulinimo klausimai, puslaidininkų klausimai. Numatyta pasiruošti radijo aktyviam spinduliavimui tirti. Tam tikras temas nagrinės ir Lietuvos astronomai bei kitų specialybių mokslininkai. Pavyzdžiui tyrinės, kaip sumažinti gamybos savikainą.

(E) **Vilniuje suruošti kursai** kaimo kultūros namų darbuotojams. Tai esanti jau ketvirtoji tokių kursų laida. Kursantai supažindinami su kultūrinio-masinio darbo formomis, studijuoja režisūrą, mokosi liaudies šokių, susipažįsta su populiariais liaudies žaidimais, liaudies mėgstamom sporto šakom, tobulinasi muzikoje ir t.t.

(E) **Radviliškio rajono miškuose** ir pelkėse privisę daug vilkų, kurie kolchozams ir gyventojams padarą daug žalos. Neseniai surengtoje medžioklėje dalyvavo 20 šaulių, kurie nušovė tris vilkus. Numatyta surengti dar kelios vilkų medžioklės.

(E) **Liet. valstybinio akademinio dramos teatro** kolektyvas lapkričio 1 d. per Vilniaus radiją davė Balio Sruogos veikalą "Apyaušrio dalia", pritaikytą radijui. Režisūra buvo R. Juknevičiaus, muzika V. Klovos. Grojo simfoninis orkestras, diriguojamas Klenickio.

Kun. Juozas Šukys, buvęs Nevarėnų, paskiau Palangos, o dabar yra Veiviržėnų klebonas. "Tiesos" Nr. 209 korep. V. Miniotas jį smarkiai puola, kad Nevarėnuose kadaise raginęs vyrus stoti į Plechavičiaus rinktinę, kad 1944 m. Sedoje per atlaidus pasakęs labai karingą pamokslą kapinėse, kad atsisakęs laidoti ir į kapines įsileisti partizanų nukautą stribą Pranės Tevienės vyrą, kad dabar bizniaująs su įsigytu automobiliu, labai plėšiąs už nuvežimą į Klaipėdą ir t.t. Taip esą žmonės skundžiąsi laiškais.

Piktai puola J. Matulionį

(E) Tęsdama "demaskavimo" kampaniją, Vilniaus "Tiesa" spalio 25 d. numeryje įsidėjo trijų skilčių pamfletą prieš J. Matulionį (dabar gyvenantį Kanadoje). Atspausdintos ir keturios foto kopijos, kurių trys iš vokiečių okupacijos laikų. Puolamas J. Matulionis ir "Tėvynės Balse" 84 nr., ypač už tai, kad jis pasisakęs prieš 'kultūrinį bendradarbiavimą".

Apkaltinti veterinarijos gydytojai. Jašiūnų tarybinio ūkio "buvęs vyresnysis veterinarijos gydytojas A. Kažemėkas nuo 1957 m. netikrino gyvulių susirgimų tuberkulioze, brucelioze, nedezinfekavo tvartų, leido sergančius gyvulius pervesti iš vienų tarybinio ūkio skyrių į kitus, leido juos laikyti kartu su darbininkų ir tarnautojų gyvuliais". Naujas veter. gyd. V. Kravec 1959 m. taip pat nevykdęs gyvulių tuberkulizacijos.

Taryb. ūkio direktorius V. Kiseliovas, žinodamas apie gyvulių susirgimus, nesiėmęs priemonių sergantiems gyvuliams izoliuoti ir pienui pasterizuoti.

Tarybinės kontrolės komisija jiems visiems pareiškė papeikimą. Kažemėkas šiuo metu esąs Šalčininkų rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas.

Kan. Stankevičius šiemet sutvirtinimo sakramentą suteikęs daugiau kaip 21.000 asmenų.

(E) **"Mainpost"** spalio 1 d. pranešė kaiką apie evangelikų bažnyčių ir kunigų padėtį už geležinės uždangos. Lietuvoj (kartu su Klaipėdos kraštu) savo pareigas einą jau tik 6 evangelikų kunigai, kurie aptarnauja 12 bažnyčių. Žinios esą gautos iš grįžtančių per Friedlandą stovyklą repatriantų. Lietuvos evangelikų bažnytinis gyvenimas vykstąs normaliai, būną krikštynos, konfirmacijos, bažnytinės sutuoktuvės ir kt. Tačiau mokesčiai už bažnytinius pastatus esą tokie dideli, kad parapijoms labai sunku bažnyčias išlaikyti. O jei kuri nors parapija nebepajėgia mokesčius už bažnytinius pastatus apmokėti, pastatai atimami ir naudojami kitiems, pasaulietiškiems tikslams. Šioks toks evangelikų judėjimas vykstąs ir Sibire. Parapijos tačiau tik tuomet gauna teisę veikti, jei atsiranda didesnis skaičius parapijiečių. Gerą dalį evangelikų sudarą ten baptistai.

Lapkričio 21 d., 7.30 val. vak., slovakų salėje 1406 Barton St. East (prie Kennilworth) įvyks Hamiltono ateitininkų

DEŠIMTMEČIO BALIUS

Programą išpildys jauna baleto šokėja Milda Pusdešrytė ir dainuos sesutės Latauskaitės.
Šokiams gros Bennie Ferrie orkestras. Veiks savas bufetas.
Bus įdomios loterijos ir daug kitų įvairumų.
KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI.

Kuopos valdyba.

HAMILTON, Ont.

HAMILTONO ATEITININKŲ DEŠIMTMETIS

švenčiamas š. m. lapkričio 21 ir 22 d.d. Šventės programa:

Šeštadienį, lapkričio 21 d., šokiai su programa slovakų salėje — 1406 Barton St. E., 7.30 val. v.

Sekmadienį, lapkričio 22 d. 11 val. vėliavos šventinimas, iškilmingos šv. Mišios su bendra Komunija, gedulingos pamaldos už mirusius at-kus Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Išpažinties bus klausoma nuo 10 val. ryto. Po pamaldų at-kams ir svečiams bendri pietūs parapijos salėje. Pietų metu pagrindinis kalbėtojas J. Matulionis.

4 val. p.p. Lietuvių Namų salėje iškilminga akademija. Programoje paskaita At-kų Federacijos valdybos atstovo iš Amerikos, moksl. at-kų priesaika, sveikinimai, premijų įteikimas už rašinius ir meninė dalis, kurią išpildys moksl. at-kai.

Po to parapijos salėje vakarienė, šokiai ir žaidimai. Maloniai kviečiame visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti mūsų dešimtmečio šventėje. **Kuopos valdyba.**

DEŠIMTMEČIO BALIUS

Hamiltono at-kai, švęsdami savo veiklos sukaktį, ruošia didžiulį balių šį šeštadienį, lapkričio 21 d., 7.30 val. vakaro slovakų salėje, 1406 Barton St. E. Programoje pasirodys jauna baleto šokėja Milda Pusdešrytė. Ši jauna, bet talentinga baleto šokėja jau porą metų dalyvavo Kanados tautinės parodos programoje Toronte. Be to, programoje taip pat pasirodys su daina sesutės Latauskaitės. Kviečiami visi hamiltoniečiai ir apylinkių lietuviai skaitlingai dalyvaut šiame baluje, kurs bus visiems įdomus. Praleisite laiką linksmoje nuotaikoje.

Šokiams gros visiems gerai žinomas Bennie Ferrie orkestras. Veiks savas bufetas. Bus įdomios loterijos ir daug kitų įvairumų. Rengėjai laukia jūsų skaitlingo atsilankymo, savo dalyvavimu paremsite mūsų jaunimo gyvavimą. **J. P.**

ŠALPOS FONDAS

HAMILTONE lapkričio 15 d. pradėjo metinę rinkliavą po namus.

Naujų LN narių labai retą savaitę neatsiranda. Ir praėjusią jų gavome penkis. Vienas įnešė šimtinę papildomai — tuo būdu LN kapitalas padidėjo $600.

Po $100 įnešė Lukoševičius Antanas iš Oakville, Ont., Petras ir Vanda Lapieniai iš Jarvis, Ont., lapkričio 6 d. atvyko pas LN v-bos pirm. į namus ir įteikė LN $300 įrašydami nariais savo vaikus — Renį 4 m., Dalią 5 m. ir Rūtą 6 m. Tautietis X iš Mt. Brydges, Ont., netoli Londono, per J. G. Skaistį, įteikė $100 ir hamiltonietis Y. įnešė $100 papildomai.

Visiems lietuviško centro kūrėjams LN v-bos vardu nuoširdžiausias ačiū!

Šia proga dėkojame Povilui Kanopai, vežusiam savo mašina LN atstovą į Oakvillę.

500-tasis LN narys. Ką daro laikas! Kada 1956 m. sausio 15 d. B-nės v-bos susirinkime buvo išrinkta pirmoji LN v-ba, tuometinės nuotaikos šiuo reikalu buvo tiesiog apatiškos. Pirmasis LN v-bos atsišaukimas, kuriame ji planavo, jog po 2-3 metų LN galės turėti 500 narių su pradiniu $100.000 kapitalu, š.m. lapkr. 9 d. virto tikrove. Mažasis 4 metų Renis P. ir V. Lapienių vienturtis sūnus iš Jarvis, Ont., užbaigė pirmąjį LN narių pustūkstantį. Lietuvių Namai šiuo metu jau turi $92.000, kurių $80.000 sudėti LN narių ir $12.000 davė dabartinių LN eksploatavimas.

Pirmuoju LN nariu 1956 m. kovo 12 d. įstojo reto nuoširdumo tautietis Steiblys Jonas, inešdamas pradžioje $200, o vėliau padidinęs iki $1.000. Po 3-jų metų ir 8 mėnesių atėjo penkiašimtasis narys mažojo Renio Lapienio asmenyje, o jo dvi sesutės Dalia ir Rita pradėjo antrąjį pustūkstantį.

Nepraleiskime paskutinės progos pamatyti grandiozinį filmą "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų", kuris kitą savaitę, lapkr. 23-28 d.d. bus rodomas LN kine Delta. Po to šis filmas bus išimtas iš apyvartos. Seansų pradžia 6.30 ir 9.30 v.v. kasdien. Tuo netik įdomiai ir kultūringai praleisime vakarą, bet ir prie L. Namų kūrimo prisidėsime.

Saleziečių liet. gimnazijai lapkričio 6 d. pasiųsta $251,50, kuriuos suaukojo 3-jų rėmėjų būrelių nuolatiniai nariai per 6 mėnesius: Kat. Mot. D-jos būrelis, vadov. D. Jonikienės, per š.m. kovo-rugp. mėn. $86,50; Zigmo Orvido vadov būrelis per tą patį laiką $102; ateitininkų būrelis per balandžio - rugs. $63. Viso $251,50. Visiems nuolatiniams rėmėjams gimnazijos auklėtinių ir tėvų saleziečių vardu nuoširdžiai dėkojame.

H. Skautams Remti D-jos suorganizuoti skautų rėmėjų būreliai per birželio - rugp. mėn. surinko aukų: būr. Nr. 2, vad. Ig. Varno, $8; Nr. 3, Z. Orvido, $5; Nr. 4, G. Breichmanienės $15; Nr. 5, H. Rimkevičiaus, $1; Nr. 6, V. Navicko, $14; Nr. 7, A. Kaušpėdo, $7,50. Viso $50,50.

Mūsų jaunimo lietuviško auklėjimo rėmėjams v-bos vardu nuoširdus ačiū.

Skautams Remti D-jos v-ba lapkričio 3 d. posėdyje nutarė oficialiai pagerbti buvusius ilgamečius skautų vadus — Juozą Trečioką, A. Vilimienę ir Zigmą Laugalį, kurie šiais metais iš aktyvaus veikimo pasitraukė. Pagerbimo vakarienė ruošiama gruodžio 12 d. parapijos salėje. Visus tautiečius kviečiame skaitlingai dalyvaut, tuo nors moraliai atsilyginant už jų pasiaukojimą, dirbant su skautišku jaunimu. Norį dalyvauti prašomi užsiregistruoti iki gruodžio 6 d. pas G. Breichmanienę, 233 Locke St. So. Tel. JA. 8-4609.

Apie 100 LN narių dar negrąžino pasirašytų atkarpų, pasiųstų jiems su pranešimais, kiek kiekvienas turi LN pinigų. LN valdyba pakartotinai prašo minėtas atkarpas galimai greičiau prisiųsti. **Sk. St.**

HAMILTONAS DANGORAIŽIŲ IŠVAKARĖSE

Hamiltono miestas žinomas visam pasauly, kaip Kanados didžiausias plieno gamintojas ir kaip vienas iš didžiųjų stambiosios pramonės centrų. Jis nuolat auga ir didėja netik žmonių skaičiumi, bet ir pramonės bei viešo naudojimo didžiųjų pastatų augimu. Vartant vietos anglų spaudos puslapius, nuolat skaitome žinias, kad viena bei kita stambi firma paskyrė tiek tai milijonų dolerių savo įmonių plėtimui. Čia vėl eina prie galo statyba miesto rotušės rūmų, 10 milijonų dolerių vertės, kurie bus didžiausi ir gražiausi net iš visos Britų Bendruomenės valstybių šios rūšies pastatų. Neseniai skaitėme spaudoje, kad bus statomas didelis ir modernus viešbutis, kuris duos pradžią taip vad. "Rockefellerio centrui". Dabar ir vėl maloniai nuteikė miestą žinia, kad bus statomas ir kitas 20 augštų milžinas, dangoraižiu vadinamas. Ir visa tai daroma prie didžiųjų miesto gatvių, pačioje miesto širdyje. Šis dangoraižis planuojamas skirti daugiausia įvairių įstaigų reikalams, tačiau jo galutinė paskirtis paaiškės kiek vėliau. Planuojama įrengti jo viršutinėje dalyje liuksusinį apartmentą, maudymosi baseiną, kirpyklą, grožio saloną ir kitus patogumus. Nebus pamirštos ir salės įvairiems parengimams ruošti. Pastato apatinėje daly bus banko skyrius ir parduotuvės. Ant stogo — helikopteriams pakilti ir nusileisti vieta.

Kalbant apie dangoraižio statybą, negalima nutylėti reikalo ar teisingiau pasakius sensacijos, kad jo savininku ir statybos vykdytoju yra naujas ateivis iš Italijos jaunas Alfonso Frisina, kuris Kanados žemėn koją įkėlė tik prieš dešimtį metų. Čia atkeliavęs sutartį atliko pas farmerį. Po sutarties pradėjo dirbti pas kontraktorių kaip staliaus padėjėjas. Ir tik prieš keturis metus pradėjo verstis pats, įsteigęs firmą "Frisina Construction Co.". Per tuos keturis metus sugebėjo pastatyti tris bažnyčias, 28 mokyklas, kelis apartmentų pastatus, iš kurių vienas vieno milijono dol. vertės ir vieną kitą pastatą pramonei bei prekybai.

Dabar šis jaunas "karjeristas" ruošiasi vykti Europon susipažinti su moderniosios architektūros laimėjimais, kuriuos norėtų pritaikyti savo dangoraižiui ir duoti jam europinio pastato atspalvį.

Hamiltono lietuviai

Hamiltonas nesvetimas ir lietuviškajam pasauliui šiapus ir anapus vandenyno. Čia gyvena, trečioji savo didumu Kanadoj, darbšti ir pavyzdinga savo sugyvenimu lietuvių bendruomenė. Ji taip pat jautri ir duosni savo tautos reikalams. Ji daugiausiai aukoja ir iš "plieno" nukaltų doleriukų jos išlaisvinimui. Pagaliau, jie neužmiršta bendruomenės ir savo asmeniško gyvenimo gerinimo reikalų. Tam tikslui jie turi savo bažnyčią, bankelį "Talka" ir jau Lietuvių Namus. Čia gimė ir pirmasis "kūdikis" Kanados Lietuvių Dienos vardu. Jis dar tik neseniai atšventė šešių metelių savo amžiaus sukaktį. Nors jos ruošos metu ir atslinko juodas debesėlis, bet jis išsisklaidys ir vėl viskas bus gerai.

Z. Pulianauskas.

MacGREGOR, Man.

Lietuvių ir apylinkės naujienos

MacGregor miestelis su 600 gyventojų stovi prisiglaudęs prie Transcanada kelio, 80 mylių nuo Winnipego į vakarus.

Gražiame lygumų plote, Kanados aruodu vadinamam, daugiausia kviečiai auginama, bet daugumas ūkių mišrūs, panašūs kaip Lietuvoje, tik daug stambesni, nes mažiausias ūkininkas gali turėti 160 akrų, t.y. vieną "ketvirtį". Būtų viskas gerai, jei ne per trumpa vasara ir per ilga žiema. Šiemet nelauktai ir netikėtai, jau spalio 6 d. su didžiausia pūga prisnigo ir sunešė didžiausias pusnis sniego. Visi tikėjo ir laukė, kad dar nuleis, bet dar dadėjo, už poros savaičių vėl pridėjo ir dabar taip atšalo, jog jau niekas nei negalvoja, kad nuleis, tik visi kalba ir dūsauja, kad žiema bus dviem mėnesiais ilgesnė.

Daugiausia nukentėjo ūkininkai, nes liko nekulti javai ir nenuimtas pašaras. Net ir valdžia susirūpino, kas bus, nes dideli plotai liko javų ne tik Manitoboj, bet ir Saskatchewane ir Albertoj.

Neaplenkė sniegas ir mūsų tautiečių lietuvių ūkininkų. Pridarė ir jiems daug žalos. Daugiausia bus nukentėjęs p. Žilinskas, tik pernai iš Montrealio atvažiavęs ir nusipirkęs gražų 320 akrų ūkį. Jo liko po sniegu didelis plotas linų, kviečių ir avižų. Taip pat daugiau ar mažiau ir kiti nukentėjo.

Nelaimės ir ligos

Nors čia ir maža saujelė lietuvių, bet nelaimės ir ligos neaplenkia. P. Šatkūnų vyriausiam sūnui žaidžiant beisbolą nulaužė ranką ir taip nelaimingai, kad per keturis kartus statė. Buvo net trijose ligoninėse, dabar jau namuose. Mes visi linkime, kad Tomui ranka gerai sugytų.

P. Rasmienė turėjo sunkią vidurių operaciją. Dabar sveiksta namuose.

Pramogos

Turėjom kaiką ir geresnio. Kartu su winnipegiečiais praleidom smagiai du piknikus, atšventėm p.p. Giedraičių 10 metų vedybų sukaktį su gražiu būreliu draugų. Ponia yra dipukė, o p. Giedraitis iš seniau atvažiavusių. Vedė p. Baranauskas, jau ir dukrytės susilaukė. Labai džiaugiasi, kad paliks įpėdinę.

Pp. Vaškiai pardavė savo ūkį ir nusipirko mažesnį arčiau Winnipego.

Šiaip jokio veikimo ir organizacijos jokios neturim. Mūsų per maža grupė lietuvių, bet visi geri lietuviai, nepamiršta Lietuvos vargų. Kur tik reikia aukų, nei vienas neatsako. Visi sielojasi dėl tėvynės ir savųjų ten vargstančių. **Ražio Julė.**

St. Catharines, Ont.

Parapijos dešimtmetis praėjo gražiai, gyvai ir gerai organizuotas. Gauta daug sveikinimų iš žymių asmenų, net ir Šventojo Tėvo.

Vargonų fondas jau pralenkė pusę ir rodo kad vargo su šiuo fondu nebus. Tuo tarpu vargonai jau seniai gražiai skamba lietuvių pamaldose.

Ką tik išrinkta nauja bendruomenės valdyba: J. Dilys, J. Kavolėlis, J. Girevičius, P. Polgrimas ir J. Grigas.

Kariuomenės šventės minėjimo programą išpildė Toronto "Varpo" choras ir kaip visad su dideliu pasisekimu. Paskaitą skaitė pulk. Saladžius iš Ročesterio.

Vietos didžiausias fabrikas, kuriame dirba dauguma lietuvių, dėl plieno streiko Amerikoje paleido darbininkus namo. Daug lietuvių irgi išėjo. Ar ilgam nežinia **Kor.**

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"
Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.
DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6 - 8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais 12-2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.
Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

AGENTŪRA "GINTARAS"
(K. KUDUKIS)
LONDON, ONTARIO
1702 Whitehall Drive. Tel. GL. 1-0821
Įvairūs siuntiniai ir vaistai į Lietuvą ir kitus kraštus. Čia gaunamos visokios lietuviškos knygos, vadovėliai ir atvirutės. Parduodami įvairūs vokiški radio aparatai ir patefonai. Philco firmos televizijos aparatai.
Žymiai žemesnės kainos kaip kitur.
Darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 4 val. po pietų, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

V. SIDZIKAUSKO LAIŠKAS JT

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo vicepirm. V. Sidzikauskas pasiuntė laisvųjų valstybių delegacijoms JT laišką ryšium su JT pilnaties numatomais svarstymais pranešimo apie Vengriją. Laiške rašoma:

"Tebetrunkanti Vengrijos prie spauda ir vengrų tautos pagrindinių teisių ir politinių laisvių paneigimas, skatina Pavergtųjų Seimą atsišaukti į Jus, Ekscelencija ... Mes nuolankiai prašome Jūsų delegaciją pasinaudoti Leslio Munro raporto proga ir pradėti visuotinius debatus Vengrijos klausimu ... Pavergtųjų Seimas viliasi ir tiki, kad pačios taikos reikalui, kuriam vengrų ir kitų tautų pavergėjas pastarosiomis dienomis ypač yra dosnus žodinių niaupsnimų, JT pilnaties dabartinė sesija imsis paveikių žygių, kad atstatytų ir teisės principų galią ir savo (JT) moralinį autoritetą".

Am. LR Kat. Federacijos kongrese yra pasižadėjęs dalyvauti ir tik ką pasitraukęs iš savo vietos Valstybės Departamente valstybės sekret. pavaduotojas Murphy. Kongreso bankete dalyvaus kardinolo pagalbininkas vysk. Paul Yu Pin.

Liet. vyčiai Philadelphijoje jau antras menuo turi lietuvių kalbos pamokas.

(E) **V. Sidzikauskas,** LLK pirm. ir Lietuvos delegacijos pirm. PET Seime, ryšium su PET delegacijų pertvarkymu, jų veiklos pagyvinimu ir numatomais PET žygiais tarptautinėje arenoje lapkričio mėnesio antroje pusėje ar gale atvyks į Europą. Numato aplankyti Londoną, Paryžių, Bonną, Romą, Stockholmą, Briuselį, gal ir kitas sostines.

Korp! Neo-Lituania suvažiavimas įvyks Niujorke lapkričio 26-28 d.d. Stattler viešbučio salėse. Po darbo programos lapkričio 28 d. vakare bus iškilmingas aktas ir banketas.

Buv. Politinių Kalinių Tarptautinė Federacija lapkričio 6 d. Baltijos namuose Niujorke paminėjo Nežinomo Kalinio Dieną, nuo 1954 m. švenčiamą lapkričio 7 d., kad ta proga prisimintume visas tironijos ir nežmoniškumo aukas ir sustiprintume laisvės pastangas ir kovos ryžtą su asmens ir tautų priespauda.

Buv. politiniai kaliniai savo rezoliucija šaukia JAV ir kitų dar laisvų kraštų visuomenę atsibusti iš abejingumo laisvės idealams ir visą savo moralinį svorį sudėti laisvės kovos svarstyklių lėkštėje. Minėjimas taip pat nutarė kreiptis į V. Vokietijos kanclerį Adenauerį, kad buv. nacių politiniams kaliniams atlyginimas už nuostolius ir skriaudas būtų teisingas ir nevilkinamas.

Minėjimui vadovavo lietuvių buv. politinių kalinių sąjungos vicepirm. V. Sidzikauskas.

Jonas Botyrius, senesniosios kartos veikėjas Clevelande, Superior Saving banko direktorius, mirė spalio 15 d., sulaukęs 84 m.

B. ir V. Jasinskai lapkričio 5 d. iš Londono išvyko į JAV. Savo žymiems nariams LAS Londono skyriaus valdyba spalio 31 d. surengė atsisveikinimo vakarienę parapijos salėje.

Vokietija

Lietuviškuose LSCo daliniuose. 4203 LSCo Miesau - Bruchmuehlbach pakeltas į leitenantus p. Burbulis ir 4204 LSCo Uhlerborne pakeltas į leitenantus p. Lankutis. 2040 LSCo Muenster prie Dieburgo naujasis kuopos vadas J. Dauknys pakeltas į kapitono laipsnį.

Kur žuvo M. Vaišvila

Latvių kariška organizacija tremtyje "Daugavas Vanagi" praneša, kad yra gavę raštą iš "Deutsche Dienstelle fuer Vermisste Wehrmachtsangehoerige", Berlin - Borsigwalde, Eichorndamm 167-209, kuriame sakoma:

"... lietuvis Mykolas Vaišvila, gim. 1923. XII. 29. Bernotiškiuose, buvęs 224 Policijos apmokymo dalinyje, 1944. IX. 21. žuvo Sloka vietovėje Latvijoje ir buvo palaidotas Didvyrių kapuose Asari — Latvijoje".

Žiną apie žuvusiojo V. gimines, prašomi painformuoti Vok. Kr. Valdybą — Litauische Zentralkomitee, (16) Huettenfeld b. Lampertheim, Schloss Rennhof, W. Germany.

(E) **Buvo susirinkę Pabaltijo bajorai.** Hamburge spalio 25-26 d.d. įvyko tarptautinis Pabaltijo vokiečių bajorų kilmės asmenų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 800 bajorų, jų tarpe ne tik iš Europos, bet ir iš užjūrio. Jų sąjunga vadinasi "Verband der Angehoerigen der baltischen Ritterschaften". Pirmininkas yra grafas Lambsdorf von der Wenge. Suvažiavimas buvo baigtas bendra puota studentų rūmuose.

(E) **Viena tų bylų,** kurios paruoštos ar ruošiamos prieš nacistinius masinių žudymų Lietuvoje ir kitur kaltininkus, spalio 2 d. prasidėjo Bielefeldo prisiekusiųjų teisme. Kaltinamas Ewald Sudau, tilžietis, 53 m., buvęs kriminalinės policijos valdininkas ir gestapininkas. Jis dalyvavęs žydų ir komunistų šaudyme Augustave 1941 m. Kaltinamasis išteisintas.

(E) **Buv. gauleiterio Erich Koch,** kuris už masinius žudymus Rytprūsiuose, Balstogės srityje ir Lenkijoje š.m. kovo mėn. Varšuvoje buvo nuteistas mirties bausme, kasacijos skundas Lenkijos vyr. teisme pradėtas svarstyti lapkričio 4 d.

Naujausiomis žiniomis, Kocho kasacijos skundą Lenkijos augščiausiasis teismas atmetė ir žemesnio teismo sprendimą patvirtino.

D. Britanija

Londono šeštadieninė mokykla veikia nuo 2 val. p.p. parapijos salėje. Vaikai priimami nuo 5 metų.

Londono parapija spalio 25 d. suruošė bazarą sporto ir socialinio klubo patalpose.

Rašyt. S. Laucius su žmona iš Anglijos išvyko į JAV.

Tarpt. Pen klubo Tremtinių Rašytojų eCntras Londone lapkričio 4 d. suruošė protesto mitingą prieš betkur vykstantį rašytojų laisvės varžymą. Pagrindinę kalbą pasakė centro pirmininkas Salvador de Madariaga.

Kolumbija

Gen. V. Grigaliūnas Glovackis, dabar gyvenąs Kolumbijoje, spalio 28 d. su žmona atšventė 50 metų jungtuvių sukaktį. Jie buvo sutuokti 1909 m. spalio 28 d. šv. Rapolo bažnyčioje Vilniuje.

TILLSONBURG, Ont.

Vietos Bendruomenės valdyba lapkričio 21 d., šeštadienį, ruošia šokių vakarą Delhi lenkų salėje. Kaip įprasta, veiks bufetas, loterija ir kiti malonumai.

Pradžia 7 val. vak. punktualiai. Yra paprašytas iš Toronto paskaitininkas, kuris paskaitys trumpą paskaitėlę kariuomenės šventės proga.

Prašytume visus ypatingai gausiai šį kartą dalyvauti, nes pelnas skiriamas mokyklos, spaudos ir kitiems šalpos reikalams.

Valdyba.

PADĖKA

A. † A. SALOMĖJA RIŠKUTĖ, mūsų mylima sesuo, mirė 1959 m. spalio mėn. 9 d. Čikagoje ir palaidota spalio mėn. 13 d. R. Kat. kapinėse Hamiltone.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kun. kleb. dr. J. Tadarauskui, kun. B. Pacevičiui ir kun. Tėv. Rafaėliui, OFM, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Ypač dėkojame kun. kleb. dr. J. Tadarauskui, kuris pasakė pritaikintą pamokslą ir palydėjo velionę į kapines ir gerb. p. vargonininkui.

Taip pat reiškiame padėką visiems už paskutinį patarnavimą, Šv. Mišių patarnautojams ir grabnešiams, ypatingai už suteiktą galimybę gauti gėlių švenčių laikotarpy, visiems už prisiųstas gėles, užprašytas Šv. Mišias ir už pareikštas mums raštu bei žodžiu užuojautas.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu mus užjautė skausmo valandoje ir dalyvavo laidotuvėse. Visiems, visiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti, tariame nuoširdų ačiū.

Sesuo Dėksnienė, vyras ir jų vaikai.

PADĖKA.

Mano vyrui ir mūsų tėveliui mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. dr. J. Tadarauskui už tikybinius patarnavimus ir visas apeigas. Taipgi visiems draugams ir pažįstamiems už šv. Mišias, šv. Komunijas, rožančių, gėles ir užuojautas raštu ir žodžiu. Šv. Pranciškaus seserims vienuolėms Pittsburgh, p.p. J. Bugailiškiams, p.p. H. Langwieder, p.p. J. Onaičiams, p.p. J. Dambrauskams, p.p. J. Lutkevičiams, p.p. P. Marčiauskams, p.p. V. Plaušiniams, p.p. J. Poviloniams, p.p. L. Vekteriams, p.p. C. Bugailiškiams, p.p. P. Vaivilavičiams, p.p. P. Augustinavičiams, p.p. L. Ulbinams, p.p. K. Blažaičiams, p.p. V. Mažeikams, p.p. J. Burinskams, p.p. J. Mikėnams, p.p. P. Lackams, p.p. J. Janušauskams ir visiems kitiems lankiusiems ir prisiminusiems jį širdingiausias ačiū

A. Daubarienė, sūnus, dukterys ir žentas.

TORONTO

"TŽ" DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

pereitą šeštadienį Prisikėlimo parapijos salėje praėjo tikrai nuoširdžioje ir jaukioje nuotaikoje. Jis susidėjo iš trijų dalių: trumpo oficialaus akto, koncerto ir baliaus.

Oficialioji dalis, norint palikti daugiau laiko baliui, buvo daroma kaip galima trumpesnė, be įprasto garbės stalo bei kalbų, ir pradėta netrukus po 6 val. Nors rengėjai būgštavo, kad daugelis taip anksti atvykti nesuspės, tačiau didžioji dalis svečių susirinko laiku ir aktą galima buvo pradėti nedaug tepavėlavus.

Minėjimą atidarė "TŽ" leidėjų — K. Liet. Kat. Kultūros D-jos pirm. Vyt. Aušrotas, pasveikinęs susirinkusius ir trumpai aptaręs "TŽ" pirmojo dešimtmečio kelią, apibūdindamas "TŽ" kaip idealistų sutelktinių pastangų vaisių. Padėkojęs visiems talkininkams, pirmininkas toliau kalbėti pakvietė redaktorių dr. A. Šapoką, kuris kiek ilgesnėje kalboje aptarė lietuviošiosios spaudos vaidmenį mūsąjame gyvenime, paryškino "TŽ" liniją ir apžvelgdamas "TŽ" organizavimo darbus bei dešimtmečio kelią, taip pat padėkojo visiems, kurie prie tų darbų prisidėjo bei šiandien visokeriopai remia.

Sveikinimo kalbų, taupant laiką, nebuvo, buvo tik suminėti sveikinimai gauti raštu, o po to buvo paskelbti "TŽ" skelbtojo Jaunimo rašinių konkurso rezultatai (žr. 1 psl.).

Oficialiajai daliai pasibaigus sekė koncertas, kurio programą išpildė viešnia iš Niujorko sol. Lionė Juodytė ir sol. V. Verikaitis, akompanuojant prof. Fr. Kramer. Sol. Juodytė pasirodė du kartu vis padainuodama po trejetą lietuvių dainelių ir po ariją iš operos, sol. Verikaitis pasirodė vieną kartą ir padainavo porą lietuvių dainų ir vieną ariją, o pagaliau abu dar sudainavo du duetus. Abu solistai publikos buvo sutikti labai šiltai ir entuziastingai. Viešnia solistė, kuri Toronte lankėsi pirmą kartą, po koncerto taip pat labai gražiai atsiliepė apie torontiečių lietuvių kultūringą laikyseną koncerto metu.

Tuo būdu balius prasidėjo labai jaukioje nuotaikoje. Laiką labai taupant, balius galėjo prasidėti jau tuojaus po 8 val., bet to laiko vistiek taip maža buvo, nes be 15 min. 12 val. viską teko užbaigti.

Į minėjimą-balių buvo atvykusių geras būrys "TŽ" bičiulių ir iš toliau: net iš tolimo Windsoro, iš Hamiltono, Oshawos, Oakvilles ir kitų Toronto apylinkių, o "TŽ" bendradarbis Almus net iš Niujorko. **M.**

"TŽ" DEŠIMTMEČIO BALIAUS LOTERIJAI

fantus suaukojo:

Lietuvių baldų prekybos bendrovė "Mohawk Furniture" (2446-8 Danforth Ave., tel. OX. 9-4444 ir OX. 9-4224) — grindų lempą;

Goderham & Worts Ltd. atstovas J. R. Simanavičius — kristalinę peleninę, gėrimams atšaldyti šaldytuvą ir cigaretėms žiebtuvėlį;

Solistė Lionė Juodytė — savo dainų plokštelę;

Walter Koppel firma (609 Yonge St.), švenčianti taip pat savo dešimtmetį—lietuvišką plokštelę;

Margis Drug Store (408 Roncesvales Ave.) savininkas J. Margis — tualetinį setą ir du kartonus cigarečių;

Time Cigar Store — J. Beržinskas (1212 Dundas St. W., tel. LE. 2-9547) — odinę stalo užrašų knygelę su Vytimi;

Cholkan Real Estate Ltd. (527 Bloor St. W., tel. LE. 2-4404) per P. Kerberį (namų tel. LE. 5-1584) — rankinuką;

Courtland Packers b-vės savininkas B. S. Ščepanavičius — rūkytą dešrą;

Parkside Meat Market krautuvės (335 Roncesvales Ave., telef. LE. 5-1258) savininkai J. Krasauskas ir E. Punkrys — rūkytą dešrą ir

Nežinomas aukotojas — žiebtuvėlį.

Baliaus metu loteriją linksmai pravedė V. Verikaitis, duodamas laimėtojus bilietus ištraukti vis kam nors kitam iš svečių.

Laimingieji 14 fantų pasiskirstė šitaip: p. Verikaitienei teko rankinukas; p. Seibučiui ir St. Prakapui po dešrą, p. Kežinaitytei stalo užrašų knygelė, p. Juodvalkienei šaldytuvas, p. Krikščiūnienei ir p. Avičiui po plokštelę, p. Dvilaitienei tualetinis setas, p. Narušiui lempa, dr. Užupienei peleninė, p. Sungailienei ir p. Matulaitienei po kartoną cigarečių, p. Pinkevičiūtei ir p. Rusinienei po žiebtuvėlį.

Įdomu, kad laimingųjų tarpe buvo ne vien torontiečiai, bet dvi iš hamiltono ir viena iš Oshawos.

Rengėjai sveikina laimingusius ir nuoširdžiai dėkoja fantus suaukojusiems.

Toronto vandentiekio vandens valyklai nesurandama tinkamos vietos. Jei nebūsią galima gauti gabalą pakrantės prie Ontario Hospital New Toronte, teksią įmonę statyti ežere. Vandens valymo įmonių statyba būsianti pradėta 1960 m. Tam numatoma išleisti 200 mil. dol.

ITALIJOS LB PIRMININKAS TORONTE

Italijos Liet. Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas kun. V. Mincevičius, tikrasis tos bendruomenės spiritus movens, kuris jau trečias mėnuo lanko šį kontinentą, šeštadienį sustojęs Hamiltone, sekmadienį atvyko į Torontą, kur išbus iki šio ketvirtadienio. Sustojęs šv. Jono Kr. klebonijoje jau tą patį vakarą jis padarė gana išsamų pranešimą apie Italijos LB gyvenimą greitomis sukviestam torontiečių būreliui, gražiai apibūdindamas Italijos lietuvių gyvenimą bei bendruomenės veiklą, plačiau sustodamas ties pastarųjų laikų lietuviškosiomis aktualijomis, papasakodamas taip pat Romą pasiekiančių žinių iš Lietuvos. Dalyviai buvo taip susižavėję pasakojimu, kad iškilo mintis kanadiečiams net paremti kaikuriuos veikliojo pirmininko užsimojimus.

Platesnei visuomenei pranešimą kun. Mincevičius padarys šį trečiadienį.

Almus Art Gallery lietuvių grafikų rėžinių nuospaudų paroda, vykusi pereitą šeštadienį ir sekmadienį salėje virš "TŽ" redakcijos, atvežta "TŽ" bendradarbio Almaus, atvykusio į "TŽ" dešimtmečio minėjimą, turėjo nemažo pasisekimo. Ją aplankė daug torontiečių, kurie nupirko septynis darbus.

Toronto krautuvės, kaip nutarė miesto taryba, galės būti atviros visas 24 val. Išimtis daroma tik žydų košero mėsinėms, juvelirams, valykloms ir kt. Esą, tai dėl to, kad aplink Torontą pridygę daug didžiųjų Plaza krautuvių, kurios veikią iki vėlyvos nakties ir atitraukią pirkėjus nuo kitų krautuvių. Kažin ar miesto tėvai pasvarstė, kaip mažųjų krautuvių savininkai galės suorganizuoti tarnybas naktinei prekybai. Ar tai apsimokės?

Lenkijos rytinių žemių Sąj. skyrius veikia ir Toronte. Spalio 25 d. susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. J. Hoffman, vicep. A.Budrewicz, sekr. K. Dziamski, iždin. T. Rodycz, organ. informacijos reikalų ved. J. Mosciciki (pernai buvęs pirmininku) ir nariai dr. T. Rosol ir J. Syropiatko.

Susirinkimas priėmė rezoliuciją, kurioje pasisako už Lenkijos dabartines vakarines sienas, bet jų mintys grįžtą prie brolių, kurie kenčią sovietų lageriuose bei į 'mūsų mylimus miestus Lvivą ir Vilnių". Tikį, kad ten irgi grįšianti laisvė.

Bevielio telefono susisiekimas su Tokio atidarytas Toronte lapkričio 3 d. Pirmasis kalbėjo transporto min. Hees.

PADĖKA

Su dideliu širdingumu dėkoju p. Dr. A. Užupienei, Dr. J. Sungailai ir Dr. C. B. Baker už rūpestingą gydymą ir priežiūrą mano ligoje, taip pat gailestingajai seseriai K. Lelešiūtei už nuoširdų slaugymą ligoninėje ir namuose.

Su giliu dėkingumu tariu ačiū už atsiųstas gėles ir dovanas ir už aplankymą manęs ligoninėje ir namuose: Prisikėlimo parapijos klebonui Tėv. Placidui, OFM, Tėv. Pauliui, OFM, Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Motinėlei Aloyzai, jos padėjėjai Seselei Augustai, Nekalto Prasidėjimo Marijos Seselėms Toronte, E. Ališauskienei, A. Augučiui, E. Aleksienei, p. Baranauskienei, G. Barcevičienei, Mrs. H. Bilof, Canada Packer mergaitėms, Canada Packer U.P.W.A., S. Dervinienei, Šalpos Grupei "Daina", Mr. & Mrs. Evans, J. Gailiūnienei, D. L. Garbaliauskams, I. A. Gurevičiams, V. J. Jasinevičiams, A. Jagėlienei, J. Kairienei, p.p. Krakauskams, K.L.K. Moterų D-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus valdybai, E. Lorencienei, T. Lorencienei, S. Liuimienei, A. Lemežytei, A. Matulionienei, Mr. & Mrs. Muller, O. Narušienei, p. Norvaišienei, B. Pabedinskienei, J. Rinkūnienei, A. K. Rusinams, E. F. Senkams, A. J. Sungailams, V. Sondai, A. A. Šapokams, A. P. Ščepavičiams, K. E. Šlekiams, V. Šližienei, A. V. Užupiams, E. Vaitkutei, M. Yokubynienei ir visiems kitiems mano prieteliams žodžiu ir raštu mane paguodusiems.

Ypatingai gilią padėką reiškiu už neįkainuojamą dovaną tiems, kurie užpraše šv. Mišias ir aukojo savo maldas.

Marija Tamulaitienė.

VI-tosios Kanados Lietuvių Dienos

įvykusios 1959 m. rugsėjo 5-6 d.d. Hamiltone, APYSKAITA

Pajamos:

I. Šeštadienio pobūvio:

1. Įėjimo bilietai:	
a. Už 1.516 bil. po $1.75	$2.653.00
b. Už 38 bil. po $1	38.00
c. Valiutos skirtumas	6.85
2. Gėrimų bufetas	2.248.80
3. Loterija	677.25
4. Maisto bufetas	284.00

II. Sekmadienio koncerto:

1. Įėjimo programos į koncertą:	
a. Už 833 progr. po $2	1.666.00
b. Už 47 progr. po $1	47.00

III. Įvairios kitos pajamos:

1. Už 315 bilietų į sporto žaidynes po $1	315.00
2. Metraščio pajamos:	
a. Už 69 skelb. metraštyje	1.108.00
b. Už pard metr. po $1	116.00
Viso pajamų	$9.159.90

Išlaidos:

I. Šeštadienio pobūvis:

1. Salės nuoma	$156.00
2. Salės išvalymas	20.00
3. Salės draudimas	50.00
4. Kėdžių ir stalų nuoma	245.30
5. Stalčiesių nuoma	97.50
6. Orkestras	128.00
7. Pianino nuoma	35.00
8. Gėrimai bei kitos gėrimų bufeto išlaidos	1.298.75
9. Fantai loterijai bei jos paruošimas	323.00
10. Maistas bufetui ir jo paruošimas	232.30
11. Garsiakalbių nuoma	63.50
12. Ugniagesiams už budėjimą	25.00
13. Už įvairius patarnavimus kareivinių darbininkams	45.00
14. Svečiams ir darbininkams pavaišinti	18.25
15. Gėlės stalams ir kitos smulkios išlaidos	19.98

II. Sekmadienio koncertas:

1. Salės nuoma	$76.50
2. Salės papuošimas	15.00
3. Garsiagalbių nuoma	10.00
4. Elektrikui	20.00
5. Už įvairius patarnavimus salės sargams	20.00
6. "Varpo" chorui bei jo dirigentui	275.00
7. Solistams ir aktoriui	519.00
8. Spaustuvei už pakvietimus ir klišes	26.64
9. Gėlės garbės viešnioms	15.00
10. Programų spausdinimas	29.97
11. Vakarienė svečiams ir programos dalyviams	282.14

III. Įvairios:

1. Sporto žaidynių išlaidos	$486.81
2. Taurės sporto žaidynių laimėtojams	122.50
3. Metraščio spausdinimas	1.537.35
4. Metraščio viršelio paruošimas	30.00
5. Angliško leidinio spausdinimas	95.00
6. Metraščio redagavimo bei skelbimų rinkimo išlaidos	150.28
7. Komisas skelbimų rinkėjams	171.50
8. Susisiekimo išlaidos	78.40
9. Išmokėta už praleistas darbo dienas	111.80
10. Raštinės ir kitos smulkios išl.	39.29
11. Skelbimai per radiją	50.00
12. Nuotraukos spaudai ir metraščiui	8.00
13. Procentai "Talkai"	11.23
14. Valiutos skirtumas	7.77
Viso išlaidų	$6.946.76
Pajamų	$9.159.90
Išlaidų	6.946.76
Grynas pelnas	$2.213.14

Gautas pelnas paskirstytas šitaip: KLB Krašto Valdybai $400, Lietuvių Rašytojų Draugijai literatūrinei premijai $500, "Tėviškės Žiburiams" $100, 'Nepriklausomai Lietuvai" $100, Sporto klubui "Kovas" $138.14, Skautų "Nemuno" Tuntui $50, Skaučių "Širvintos" Tuntui $50, Hamiltono Ateitininkų Kuopai $100, Hamiltono Tautinių Šokių Grupei $75, Šeštadieninei mokyklai $100, Vilniaus Aušros Vartų parapijos klebonijos statybai $100, palikta Bendruomenės Valdybos kasoje $500.

VI-sios Kanados Lietuvių Dienos Organizacinis Komitetas.

PADĖKA

Praėjus puikiai pavykusiai VI-jai Kanados Lietuvių Dienai, tos Dienos Organizacinis Komitetas nuoširdžiai dėkoja Garbės Komiteto Pirmininkui Hamiltono miesto burmistrui Lloyd D. Jackson už šventės atidarymą, J.E. Vysk. J. F. Ryan, D.D., J.E. Vysk. Dr. V. Brizgiui, Poniai Ellen L. Fairclough, kun. Dr. J. Tadarauskui, kun. A. Trakiui, Poniai Edith Hyder, Majorui R. G. Saville, J. Matulioniui, V. Meilui, Dr. A. Šapokai ir J. Kardeliui už moralinę šventės globą.

Nuoširdi padėka J.E. Vysk. V. Brizgiui už iškilmingų pamaldų atlaikymą ir už gražų, turiningą, šventei pritaikytą pamokslą, kun. A. Trakiui už atlaikymą pamaldų lietuviams evangelikams.

Gili padėka ALTo Pirmininkui L. Simučiui ir ALRKF-jos Pirmininkui inž. A. Rudžiui už kalbas ir gražius linkėjimus Kanados lietuviams, E. L. Fairclough, W. K. Warender, Edith Hyder ir V. Meilui už gražius sveikinimus.

Didelė padėka priklauso Tėviškės Žiburių, Nepriklausomos Lietuvos, Draugo, Naujienų, Dirvos ir Darbininko redakcijoms už talpinimą pranešimų ir garsinimą Lietuvių Dienos. Atskira padėka The Hamilton Spectator, radijo stotims CHML ir CKOC už paskelbimą anglų visuomenei apie šią šventę ir už gražius atsiliepimus.

Nuoširdi padėka kun. Dr. J. Tadarauskui už paramą ir rūpesti rengiant šią šventę, Min. Pirm. J. G. Diefenbakeriui, Amerikos LB suvažiavimo Detroite Prezidiumui, VLIKo Pirm. Dr. A. Trimakui, LLK Pirm. V. Sidzikauskui, TF Atstovui Kanadoj V. Vaidotui, Fort William bei Windsoro Ap. Valdyboms už prisiųstus sveikinimus telegramomis bei laiškais, Toronto Šaulių Putvio kuopai, Toronto Skaučių Šatrijos Tuntui, L. Veteranų Sąjung. Ramovė Niagaros Pusiasalio sk. Valdybai, Hamiltono Moksleivių Ateitininkų kuopai už dalyvavimą šventėje su savo vėliavomis.

Gili ir nuoširdi padėka Dr. D. Krivickui už "Soviet - German Pact of 1939 and Lithuania" parašymą, dail. V. Bričkui už paruošimą nemokamai metraščio viršelio, straipsnių autoriams metraštyje, Apyl. Valdyboms už prisiųstus kolonijų aprašymus, firmoms davusioms metraščiui skelbimus ir tuo paremusioms metraščio išleidimą, skelbimų metraščiui rinkėjams.

Didelė padėka "Varpo" chorui bei jo dirigentui muz. St. Gailevičiui, solistei P. Bičkienei, solistui St. Barui, aktoriui J. Akstiniui, Hamiltono Tautinių Šokių Grupei ir jos vadovei G. Breichmanienei, E. Dauguvietytei - Kudabienei, akordeonistui p. Ulbinui ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie meninės programos paruošimo bei jos išpildymo.

Nuoširdi padėka sporto klubui Kovas ir jo Valdybai už šventės sporto dalies organizavimą ir pravedimą, FASK-tui, jo Pirm. A. Vakseliui ir Vice-Pirm. A. Biručiui, Kanados Sporto Apygardai ir jos vadovui J. Uogintui, Sporto Klubams: Aušra, Kovas, Sakalas, Tauras, Vytis, JAV vyrų ir moterų krepšinio rinktinėms už visokeriopą paramą ir dalyvavimą žaidynėse.

Gili ir nuoširdi padėka mūsų mieliesiems talkininkams J. Žukauskui, A. Paukščiui, J. Naujokui, K. Zbarauskui, M. Juodžiui, J. Stonkui, A. Kaušpėdai, D. Stukui, V. Sasnauskui, E. Norkienei, Z. Vainauskienei, J. Sakalauskienei, D. ir R. Chromanskytėms, A. Pilipavičienei, S. Martinkutei, O. Stonkienei, J. Sakalauskui, V. Domeikai ir visiems kitiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie didesnio šios šventės pasiekimo. Taip pat gili padėka tenka visiems Kanados ir JAV lietuviams taip gausiai atsilankiusiems į šią šventę, tuo pačiu parodant šios šventės rengėjų darbo įvertinimą. Nuoširdi ir gili padėka visiems!

VI-sios Lietuvių Dienos Organizacinis Komitetas.

PADĖKA

VI-sios Kanados Lietuvių Dienos Organizacinis Komitetas baigė savo darbą š.m. lapkričio 4 d. posėdžiu, patvirtindamas piniginę apyskaitą ir paskirstydamas pelną. Komitetas buvo sudarytas iš KLB Hamiltono Ap. V-bos ir žinomų Hamiltono visuomenės veikėjų, kurie savo sąžiningumu, stropumu ir pasiaukojimu sudarė šventės pasisekimo pagrindą.

Apylinkės Valdyba šiuo reiškia viešą nuoširdžią lietuvišką padėką minėtiems visuomenininkams, buvusio Org. Komiteto nariams: K. Baronui, I vice-pirm. ir informacijos vadovui, St. J. Daliui, metraščio redaktoriui, K. Stanaičiui, sporto vadovui, A. Vainauskui, II vice-pirm., M. Kežinaitytei, sekretorei, ir J. Pleiniui, svečių informacijos vadovuii

Nuoširdus ačiū!

KLB Hamiltono Ap. Valdyba.

Out of this world values await you Both men and Boys

Jacki Fraser's

33rd. ANNIVERSARY SALE

Sutaupykite pirkdami KOJINES

VILNONĖS arba ORLONO. Vilnonės kojinės gamybos MORLEY, Anglijoje ... lygios 6x3 pakrašč. Augštos kokybės ORLONO kojinės, Argyle langeliais ir kitų gražių raštų.

10½ iki 11½ dydžių **89 c.**
Trys poros 2.50

Suburban apsiaustai

Reguliariai 19.95. Geriausios Kanados gamybos. **Puiki Kalėdų dovana.** Švelnios vilnos, quiltiniu pamušalu. Dvi kišenės. Pasirinkimas sidabro ir anglies pilkumo, rudenio rudumo ar dangaus mėlynumo spalvų. **16.53**
36 iki 46 dydžių.

Vyrų trijų ketvirčių ilgio APSIAUSTAI

100% NAILONO, BRUCK GAMYBOS.

Su nuimamu ziperio kapišonu. Atsparūs įvairiam orui. Glaudžiu-šiltu quiltiniu pamušalu (rayonas virš vilnos), stipriu jumbo ziperiu priekyje, be to, sagos. Pastorinti pečiai, trys kišenės. Sausai išvalomi. **36 iki 46 dydžių.** **13.89**

DARBO KOJINĖS

AUGSCIAUSIOS VERTĖS

VILNOS IR NAILONO ... maišytos dėl šiltumo ir patogumo. **59 c.**

VIEN NAILONO ... nesitraukiančios, neėdamos kandžių. Ilgai nešiojamos, nereikalingos adyti. **79 c.**

IŠPARDAVIMAS PRASIDEDA KETVIRTADIENĮ, LAPKRIČIO 19 DIENĄ

Specialiai sumažinta kaina
ŠIAM METINIAM IŠPARDAVIMUI

VYRIŠKI APSIAUSTAI

Lygūs veliuro ar Houndstooth languoti. Daug rudeninių spalvų. 34 iki 46 dydžių, reguliarių, trumpų ir didelių modelių.

APSIAUSTAI
Daugiausia po
55 ir 59.50

Naujos mados, TIKRI HARRIS TWEEDS, vilnonis veliuras, puošnūs gabardinai, su ziperiu, gabardino pamušalu.

48.33

VYRIŠKOS, ŠILTOS, FLANNELETTE
PIŽAMOS

Šviesiais patraukliais dryžiais. Vyrai mėgsta šias šiltas, minkštas flanelines pižamas. Sutraukiamas juosmuo.
A iki E (36-44) dydžių. **2.89**
Dvi poros už 5.75

Doeskin marškiniai

LYGŪS ir LANGUOTI. DARBUI ir ŠIAIP NEŠIOTI. Doeskin yra tokie šilti ir patogūs. Spalvingas pasirinkimas, visi neblunką. S-M-L dydžių.

po 1.59, dveji už 3.

VYRIŠKI APSIAUSTAI

CLICKER Dan River MEDVILNINIAI.
Su sunkiu vilnoniu nertu dviejų atspalvių kalnieriu. Įleistomis kišenėmis, paprastais antrankoviais, su ziperiu priekyj. Šiltu quiltiniu pamušalu (rayonas virš vilnos). Anglies pilkumo ar smėlio spalvų pasirinkimas. 36 iki 44 dydžio. **TIK 9.99**

Sportiniai marškiniai

SPALVINGI, LANGUOTI ir LYGŪS.
Sanforizuoti ir neblunką ... Tai Doeskin marškiniai — patvarūs, lengvai skalbiami. Puiki vertė. S-M-L ir ekstra didelių dydžių. **2.59**
PIRKITE DVEJIS marškinius už **5.00**

VYRIŠKI SPORTIŠKI MARŠKINIAI

Spalvingais langeliais, tamsiais dryžiais. Gražios mados. **SPECIALUS PIRKINYS SUTAUPYS ½ iki ½.** S-M-L. ir ekstra didelių dydžių. **3.59**
REGULIARIAI 4.95 iki 7.95
Dveji marškiniai už 7.

Apatiniai baltiniai
PENMAN nerti

JUNGTINIAI, vidutinio sv., trumpos, alkūnių ilgio rankovės. S-M-L (36-44) dydžių **2.29**

APATINIAI MARŠKINIAI, trumpom rankovėm, megstuko stiliaus. S-M-L (36-44) dydžių **89 c.**

KELNĖS pilno ilgio, elastiniu juosmeniu. S-M-L (30-42) dydžių **1.34**

KELNAITĖS dvigubu priekiu. S-M-L dydžių, etc **89 c.**

T-BALTINUKAI, nailonu pastiprintu kalnierėliu. S-M-L dydžių **55 c.**

Berniukų Chinos

SU PAMUŠALU. 3.69 vertės
Visi 'Sanforizuoti". Stiprūs — šiltu pamušalu. Trigubomis siūlėmis, ypatingose vietose pastiprinti. Anglies pilkumo ar juodos spalvos. 6-18 dydžių. Taip pat gaunami ... su elastiniu užpakaliu. 6 iki 12 dydžių. **2.63**

TRYS POROS 7.50

Berniukų Doeskin marškiniai

SPALVINGAIS LANGELIAIS.
Daug žemiau reguliarios kainos.
Kanadoje gaminti marškiniai ... mėlyni, raudoni, rudi ir pilki. SANFORIZUOTI ir neblunką. Nuo 6 iki 16 dydžių. Reguliariai 1.98 vertės.

1.29, dveji 2.50

Berniukų medvilninės KELNĖS

SU DOESKIN PAMUŠALU.
Gerai skalbiami. Augštos vertės. Puikios mokyklon eiti bei žaidimams. Ivy stilius, atlenkta apačia. Anglies pilkumo, antelopės ar juodos spalvos. Nuo 6 iki 18 dydžių. **3.99**

Berniukų Clicker APSIAUSTAI

Medvilniniai. Spalvingos sunkios vilnos megztas kalnierius ir antrankoviai, dvi įleistos kišenės ... ir quiltiniu pamušalu (rayonas virš vilnos). Atverčiamu kapišonu. Anglies pilkumo ir taupe spalvų.
Nuo 6 iki 18 dydžių.
8.89

Berniukų Duffle Apsiaustai

Vilnoniu kapišonu krentančiu kaip kalnierius.
12.89, du 25

Šilti, minkštos vilnos su quiltiniu pamušalu (satinas virš vilnos). Paslėptu ziperiu priekyje, su keturiais raišteliais: užvertimui nuo vėjo. Vidutinės ir šviesiai pilkos spalvos. 6 iki 12 dydžių.

Berniukams nertinukai
Orlono vidumi

Geros kokybės Kanados gaminiai. Augštos kokybės Orlonas formos išlaikymui. V kaklas, ilgos rankovės. **2.89**
8 iki 16 dydžių Daug spalvų.
Du už 5.75

ATIDARYTA KETVIRTADIENIAIS IR PENKTADIENAIS IKI 9 val. vakaro

EGLINTON SQUARE • EGLINTON W. PING CENTRE • YONGE AT SHEPPARD near DUFFERIN • NORTH TOWN SHOP • MAIN ST N. at WESTON • APPLEWOOD SHOPPING CENTRE • NIAGARA PENINSULA SHOPPING CENTRE, MERRITTON • DORWIN SHOPPING CENTRE, WINDSOR

ATIDARYTA PENKTADIENIAIS IKI 9 valandos vakaro

DANFORTH at PAPE • DANFORTH near MAIN • ST. CLAIR W. near DUFFERIN • DUNDAS W. at HIGH PARK. • OSHAWA SHOPPING CENTRE • NEWMARKET • OAKVILLE • KITCHENER • LONDON • ST. THOMAS • WELLAND • CHATHAM • OULLETTE AVE., WINDSOR

BE TO, DAR 33 DALYKŲ ŽEMIAUSIOS KAINOS!!!

Hamiltono ateitininkų veiklos dešimtmetis

Hamiltono ateitininkų kuopos valdyba. Sėdi iš kairės: iždin. T. Verbickaitė, Dvasios vadas kun. dr. J. Tadarauskas ir sekr. A. Grajauskaitė. Stovi: pirm. J. Pleinys, moksl. pirm. G. Bakaitytė, vicepirm. St. Verbickas. Foto A. Juraičio.

Neretai užtinkame lietuvių spaudoje nusiskundimų, kad mes prarandame teisę vadinti save tremtiniais. Mums betinkas tik eilinis emigranto vardas. Nebesidžiaugiama ir gausiomis mūsų organizacijomis, nes jos nebeatlieka savo uždavinių. Net ir lietuviškumo pamatinė uola — šeima irsta, nesugebėdama net savo vaikų išmokyti lietuvių kalbos.

Tikrai, labai juodomis spalvomis dažomi tie, kurie dar tik prieš keliolika metų taip smarkiai niršo prieš mums primestą D.P. (displaced person) vardą, kurie dar taip nesenai drąsiai visam pasauliui tvirtino, kad esame politiniai pabėgėliai, pasiryžę tęsti nenuilstamą kovą, kol Lietuva bus laisva ir nepriklausoma. Reikia apgailestauti, kad mums daromi priekaištai nėra iš piršto išlaužti. Šio kontinento nežabotas materializmas, pakinkęs mokslą, verslą ir sąžinę biznio reikalams, ne vieną lietuvį suvirškino amerikonizmo katile, ne vienam sujaukė tautinius jausmus, ne vieną pastūmėjo į neutralumą. Tačiau būtų klaidinga teigti, kad visi lietuviai vergiškai nusilenkė amerikoniškam materializmui. Yra dar lietuvių, kurie ne tik nepamiršo savo tėvynės, bet dar ir kovoja už Lietuvoje puoselėtus idealus. Šiandien ir noriu bent trumpai supažindinti skaitytojus tik su vienu idealistų būreliu, būtent Hamiltono ateitininkais.

1949 m. Hamiltono lietuvių tik pirmieji kūrimosi žingsniai. Tačiau pasiryžėliai, kun. dr. J. Tadarausko vadovaujami, sugebėjo ir lietuvių parapiją įkurti. Nenuleidžia rankų ir ateitininkai. Nedidelis jų būrelis — 17 žmonių — tais pačiais metais XI. 27 savo steigiamąjį susirinkimą apvainikuoja pirmąja kuopos valdyba. Nors per ši dešimtmetį kuopos pirmininkai kelis kartus pasikeitė (Br. Aponiūnas, K. Matkevičius, Br. Lišk̨auskas, A. Aastravas, nuo 1953 m. J. Pleinys), tačiau ateitininkų siekimai nepakito.

Ateitininkų vadovybės gerai suprato, kad organizacija gali išlikti gyva, jei jos gretos bus nuolat papildomos naujomis jėgomis. Todėl ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į besimokantį jaunimą. Gana gretai pavyko suburti moksleivius ateitininkus, iš kurių šiandien išaugo gausi 30 narių veikli, hamiltoniečiams gražiai užsirekomendavusi moksleivių ateitininkų prezidento A. Stulginskio kuopa. Nepamirštini ir jaunučiai, būsimieji moksleiviai ateitininkai. Vyr. at-kų pirm. J. Pleinys jų net 30 suorganizavo. Taigi, per pirmąjį dešimtmetį 17 narių at-kų būrelis išaugo į S. Šalkauskio vyr. at-kų ir A. Stulginskio moksleivių at-kų stiprias kuopas, kurios prieš akis dar turi gausų jaunučių būrį. Tebūnie tai atsakymas visiems pesimistams, kad kilnios idėjos, puoselėjamos ryžtingų žmonių, ir Amerikos kontinente ne tik nemiršta, bet gali ir gražiai tarpti.

Tačiau ateitininkai nepasitenkina vien savų gretų papildymu, ideologiniu paruošimu, bei žinių bagažo padidinimu, jie išeina ir į Hamiltono lietuvių visuomenę. Kiekveinais metais jie ruošia šv. Kazimiero ir Kristaus Karaliaus akademijas. Primena jie visuomenei ir mūsų žymiuosius bažnyčios ir tautos veikėjus (Marijos Pečkauskaitės, arkiv. Jurgio Matulevičiaus, Vinco Krėvės, S. Šalkauskio mirties, arkiv. Juozapo Skvirecko ir kitų amžiaus sukakčių minėjimai). Supažindina jie hamiltoniečius ir su įvairiais dramos veikalais ("Prieš srovę", "Brandos atestatas", "Baltaragio malūnas", "Melagėliai", "Sąmokslas prieš savuosius"). Atsikviečia jie hamiltoniečiams ir poetą B. Brazdžionį, humoristą A. Gustaitį, aktorių H. Kačinską, solistus P. Bičkienę, J. Liustikaitę, V. Verikaitį ir daugelį kitų. Net ir literatūrinį "Norkaičių" teismą visuomenei parodo. Sunku būtų išskačiuoti įvairius suruoštus pasilinksminimus, kuriuose hamiltoniečiai maloniai laiką praleido.

Ateitininkai gerai suprato lietuviškos knygos reikšmę, todėl jie nepagailėjo nei darbo nei lėšų įsteigti biblioteką, kuria kiekvienas lietuvis galėtų pasinaudoti. Norėdami patarnauti visuomenei lengviau įsigyti lietuviškų knygų, žurnalų bei laikraščių, parapijos salėje jie išlaiko kioską. Tai tik maža darbų dalis! Tektų panaudoti daug spaudos puslapių visiems ateitininkų atliktiems darbams išskaičiuoti.

Nors ir iš trumpo Hamiltono at-kų veiklos aprašymo matyti, kad "Visa atnaujinti Kristuje" idėja apima ne vien religinį gyvenimą, bet ir tautinį bei valstybinį ugdymą. Tikrai plati veikimo dirva! Kaip būtų gera, kad visi lietuviai tėvai pritartų ateitininkų veiklai! Gal tada ir spauda nebedažytų mūsų juodomis spalvomis, gal tada ir iletuvių šeima būtų tikrai lietuviška . . .

Tebūnie man leista S. Šalkauskio ir A. Stulginskio kuopų vadovybėms — J. Pleiniui, A. Grajauskaitei, T. Verbickaitei, E. Latauskaitei, St. Verbickui, G. Bakaitytei, D. Prunckutei, A. Bakevičiui — ir jų nariams palinkėti ligšiolinės ištvermės, energijos, vieningumo, sekmingumo ir toliau tęsti užsibrėžtą Dievui ir Tėvynei tarnybą.

Stebėtojas.

Vasario 16 gimnazija kreipiasi

Mielos sesės ir mieli broliai!

Š.m. spalio 10 ir 11 d.d. įvyko Vasario 16 gimnazijos rūmuose Huettenfelde PLB Vokietijos Krašto Tarybos metinis suvažiavimas. Visi Tarybos nariai, apsvarstę einamuosius Bendruomenės reikalus Vokietijoje bei sunkią gimnazijos finansinę padėtį, išsipareigojo tarpe savo draugų, pažįstamų ir įvairių organizacijų gimnazijos naudai sutelkti po 500 markių.

Ateinančiais metais gimnazija švęs savo dešimtmetį. Visų lietuvių laisvajame pasaulyje dėka yra mums sudarytos sąlygos čia jaunimą auklėti krikščioniškoje - lietuviškoje dvasioje. Mūsų nuolatiniai rėmėjai ir globėjai yra didžiausi didvyriai, patriotai, idealistai ir jų kilnūs darbai bei pasišventimas bus aukso raidėmis atžymėtas Lietuvos istorijos lapuose.

1950-52 m. susidarę rėmėjų būreliai dalinai ima pavargti. Nors didžioji jų dalis, dėka pasišventimo, mus jau remia dešimtuosius metus, bet vis aukos menkėja ir gimnazijos vadovybė yra atsidūrusi keblion padėtin. Padėtis darosi visiškai nebepakenčiama: bėgamosios skolos netoli 30.000 markių, reikia pirkti žiemai bulvių, daržovių, kuro ir mokėti personalui atlyginimą.

Jeigu šią gimnaziją tektų netrukus uždaryti dėl finansų stokos, būtų labai gaila to gražaus lietuviško jaunimo ir įdėtų aukų per pastaruosius 10 metų. Vaikai būtų priversti eiti į vokiškas mokyklas ir ten greitai nutaustų, dingdami ir mūsų tautai.

Lietuvių Bendruomenė Vokietijoje negali viena gimnazijos išlaikyti, nes tam nėra lėšų, o be to, juk tai bendras visų pasaulio lietuvių, kurie gyvena laisvajame pasaulyje, reikalas. Per visokius susibūrimus, susirinkimus, šventes, ruošiamas pramogas prašau visus lietuvius skatinti prie bendro tautinio darbo prisidėti ir ieškoti kelių bei būdų Vasario 16 gimnazijai padėti. Lietuvybės išlaikymas, jos stiprinimas, nepriklausomybės Lietuvai siekimas lieka pagrindiniai mūsų gimnazijos tikslai. Esame lietuviai ir esame pasiryžę jaunimą auklėti lietuviškoje dvasioje.

Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai yra prisirišę prie savojo švietimo židinio ir tikisi, kad lietuviškasis solidarumas visame laisvajame pasaulyje jį išlaikys.

Aukas (pinigais ar čekiais) siųskite, kaip Jum patogiau — tiesiog gimnazijos direktoriui dr. Griniui, per BALFą ar gimnazijos banko sąskaiton — Deutsche Bank — Weinheim a.d. Bergstrasse, Konto Nr. 12060.

Už atsiųstas aukas gimnazijos vadovybė atsius pakvitavimus ir nuoširdžią padėką.

Baigdamas iš anksto dėkoju už Jūsų gerą širdį, organizuotumą, pasiaukojimą lietuviškam reikalui ir linkiu didžiausios sėkmės. Jus sveikina ir Vasario 16 gimnazijos moksleiviai, direktorius, mokytojai ir visas personalas.

Jūsų

Fr. Skerys,
PLB Vok. Krašto Tarybos narys ir gimnazijos mokytojas.

Hamiltono moksleivės ateitininkės po susirinkimo. Foto A.Juraičio

Igno Šeiniaus pomirtinis žodis

("Vyskupas ir velnias" jau skaitytojų rankose)

AL. GIMANTAS

"Lietuvių Dienų" leidykla nėra gausi savo leidiniais, bet jos išleistieji veikalai vsados yra kuo nors būdingi, įdomūs ir išsiskirią. Ne tiek jau svarbu, ar visiems patiko S. Raštikio atsiminimai, ar poezijos antologija "Žemė", ar V. Ramono "Kryžiai" anglų kalba, bet dauguma sutiks, kad tai būta tikrai išskirtinių ir ne kasdien pasirodančių knygų. Toks yra ir vėliausias "LD" leidinys, Igno Šeiniaus pomirtinis apysakų rinkinys, "Vyskupas ir velnias".

Naujosios apysakos mums įdomios bei mielos ir tuo, kad jomis autorius lyg ir vėl, po tam tikros pertraukos, grįžta į lietuviškosios literatūros gyvenimą. Skaitytojui tuoj pat ima pagunda palyginti "senąjį" Šeinių, jo "Vasaros vaišėse", "Kuprelyje", "Diplomatuose", su 'naujuoju" Šeiniumi šiame rinkiny. Leidykla su I. Šeiniumi dėl šio pastarojo veikalo išleidimo buvo susitarusi dar 1958 m. Į rinkinį buvo numatyta patiekti dar keletą dalykėlių iš lietuviškojo kaimo romantikos, deja, autorius tespėjęs perskaityti keliasdešimt puslapių korektūros, padėjo plunksną amžinai. Negavus naujų dalykų, susitarus su velionio našle, į pomirtinį rinkinį buvo paimta keletas senesnių dalykėlių, k.a. ištraukos iš "Vasaros vaišių" "Tėvas" ir "Badas".

Vargiai ar rasime bent vieną, lankiusį Lietuvos gimnaziją, kuris neatsimintų taip nuotaikingą ir pagaunantį pievos aprašymą "Vasaros vaišėse" . . . "Guliu aukštielninkas, visas paskendęs žolėje. Didelė žolė. Lyg koks miškas, nustojęs aplink mane. Žiūriu pro jį pačiu pažemiu, pakreipęs galvą. Toli matyti . . ." Ir pamilo tada mūsų ryškųjį beletristą lietuviškasis jaunimas, nes rašytojo žodis toks savitas skirtingas nuo kitų, nemeluotas, nuoširdus ir nuotaikingas.

Ne kitoks I. Šeinius ir savo naujesnėse apysakose. Lengva satyra, lyg ir šypsnis autoriaus lūpose, žaidžia beveik visose apysakose. Plačios ir itin įdomios jo temos, nuo lietuviškojo kaimo romantikos iki bolševikinio gyvenimo nuotrupų, švedų vyskupo įdomesnių akimirkų ir visos eilės kitų įmantrių situacijų. Kiekvienoje tų apysakų matome ir jaučiame tikrai meniška stilių, išskirtinus veikėjų charakterius, planingai besivystančią intrygą. Čia, žinoma, tik skaitytojo nuomonė. Gi literatūrinio įvertinimo lauksime iš tos srities žinovų.

Apie I. Šeiniaus kūrybą ir asmenį, labai taikliai yra pasakęs Stp. Zobarskas — Šeinius yra puikus stilistas, įdomus pasakotojas, gilus psichologas, nepailstamas kovotojas už laisvę, didelis humanistas. Prie to dar būtų galima pridėti, kad I. Šeinius buvo ir didelis lietuvis patriotas. Juk ir jo visos eilės metų veikla Skandinavijoje, buvo vien tik kova už Lietuvos vardo ir reikalų kėlimą ir nepaliaujamą priminimą, kuri atsispindėjo kiekviename jo žingsnyje, knygoje ir kalboje. Ne kas kitas, bet Suomijos propagandos ministeris yra pareiškęs, kad Šeiniaus veikalas (turėjo galvoje "Raudonąjį tvaną") ten, šiaurinėje Europoje, turėjo nemažiau reikšmės, kaip visa armija karįuomenės! Ir būtų labai prasminga, kad kas nors paruoštų išsamią monografiją apie šią tikrai didelę ir neeilinę asmenybę, iškeliant I. Šeinių ne vien tik kaip literatą, bet ir kaip veržlų visuomenininką, nepailstamą kovotoją už savąją tėvynę, taurų lietuvį.

Tokios mintys kyla perskaičius "Vyskupą ir velnią". Knygos galę pridėtas J. Lingio žodis apie autoriaus gyvenimą ir kūrybą. Dviejų spalvų aplankas piešta dail. Ados Korsakaitės. Pardavinėjama po $3, ir vienu doleriu brangiau kietais viršeliais. Knygos mylėtojams puiki dovana besiartinančių šv. Kalėdų proga.

PRISIŲSTA PAMINĖTI

Ignas Šeinius, Vyskupas ir velnias. Apysakos. Viršelio aplanką piešė dail. Ada Korsakaitė. Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, Los Angeles, 1959 m., tiražas 1.200 egz., 230 psl. Kaina $3.

Dr. Juozas Prunskis, 28 moterys, Imaculata Press, 1959, Putnam, Conn., 160 psl.

Jonas K. Karys, Senovės lietuvių pinigai. Istorija ir numizmatika. Išleido 'Aukselis", Bridgeport, Conn. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn., 1959, 396 psl., kieti kalenkoro viršeliai, kaina nepažymėta.

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS

Lietuviškais tekstais.

Tinka sveikinimams siųsti ne tik šiame kontinente, bet ir į Lietuvą ir į Sibirą ištremtiems savo giminėms ir pažįstamiems.

Kaina — 7½, 10, 15, 20 ir 25 ct. už vieną atvirutę su voku.

Gaunamos:
Sp. B-vė "ŽIBURIAI"
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

Ateitis, 1959 m. spalis, Nr. 8, 193-216 psl.

Turinys: T. Ivaškaitė — Susimąstymas prie Kristaus kryžiaus; A. Gluosnis, J. Soliūnas — eilėr.; A. Sušinskas — Kad tik tramvajus nuo bėgių nenušoktų; A. Džiugėnas — Gyvas žodis jaunimui; M. Skaistgiris — Valtis; S. Sužiedėlis — Mūsų gadynės stabai; AJS — Studentų Ateitininkų Sąj. stovykla; Stovyklautojas — Kanados ateitininkų stovykla; TI — Lituanistika Fordhame; Vytenis — Per prizmę — ateitininkiškojo gyvenimo aktualijos. Kronikos skyrius.

Darbas, 1959 m. Nr. 3, 32 psl. Kaina $1.

Turinys: P. Širmonėlis — Pastangos tarnauti Lietuvai; J. A. — Kontaktai ir bendradarbiavimas; J. Merkys — Lietuvos akadem. jaunimas; A. Rūkas — Trys peizažai; A. J. Greimas — Užrašai; A. Rūkas — Dailininkas - poetas; D. L. Adomonis — Kampininko užrašai; Dr. P. Reklaitis— A. Veščiūno paroda; J. Kaminskas — Kuriuo keliu; J. V. — Socialistų internacionalo kongresas; A. Šeikas — Sudvasinas liberalizmas; J. Kiznis — Ne vien kritika kalta; A. K. — Sovietų paroda; N. Gugienė — K. Liutkaus mirties sukaktis; I. Garnys — Santykių su Lietuva klausimu; M. P. — Suvažiavimas Bostone; Mums rašo.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

DIENRAŠTIS 'DRAUGAS" pereitą savaitgalį atšventė savo 50 metų jubilėjų. Ta proga pereito šeštadienio numeris išėjo net 4 dalių — 32 psl. su daugeliu laikraščio istoriją apžvelgiančių straipsnių ir daugeliu sveikinimų. Sekmadienį įvyko jubilėjinis Čiurlionio ansamblio koncertas ir įteikimas premijų lengvosios dainos konkurso laimėtojams. Koncerte dalyvavo sol. J. Krištolaitytė ir sol. Ald. Stempužienė, o premijuotąsias dainas išpildė Alice Stephens ansamblis.

(E) Stipendijos Europos klausimams tyrinėti. Europos taryba 1960 metams yra numačiusi eilę stipendijų europinių temų studijoms finansuoti. Vienos stipendijos dydis 600.000 pranc. frankų (apie 5.100 DM). Temos yra numatytos tokios: 1. Europos integracijos politiniai, juridiniai, ūkiniai, socialiniai, pedagoginiai ir moksliniai aspektai, 2. Europos civilizacija filosofijos, istorijos, literatūros ir meno srityje. Komisija stipendijoms paskirstyti susirinks Strasburge, Europos tarybos būstinėje, 1960 m. liepos mėnesį.

Čikagos liet. Jaunimo centro sklype, nutarus atkurti Kauno Karo muzėjaus sodnelį, buvo nutarta ten pastatyti ir Nežinomo kareivio kapo paminklą, tokį patį, koks buvo Kaune. Dabar iškilo mintis pastatyti visiškai naują paminklą. Jo projektą ruošia archit. J. Mulokas, o kertinis akmuo bus pašventintas jau per Kariuomenės šventę.

Sustiprintas Vasario 16 gimn. choras. Vasario 16 gimnazija visada turėjo savo chorą, tačiau jame ilgesnį laiką nebuvo galima reguliariai lavinti moksleivių, kurių tarpe yra gerų balsų, nes choro vadovui K. Motgabiui, turinčiam daug kitų pamokų, nestipri sveikata ir amžius neleido daugiau atsidėti sunkioms choro pamokoms. Norint pakelti chorinės dainos kultūrą, nuo šio rudens mokytojams pamokos paskirstytos taip, kad K. Motgabis gali su choru dirbti reguliariai 4 kartus per savaitę. Gimnazijos vadovybė norėtų, kad choras pasiektų lygį, kuris leistų chorui pasirodyti už gimnazijos sienų lietuvių susibūrimuose ir prieš kitų tautų žmones, kad jis pasidarytų žinomas, kaip tautinių šokių ratelis, arba gimnazijos krepšininkai.

Lituanistinės mokyklos Clevelande tėvų komitetas nustatė mokestį už mokslą mokykloje: nuo 1 vaiko šeimos moka $15 į metus, o kurios leidžia daugiau negu vieną vaiką, moka $20.

"Amerikos Lietuvių Vienybė" vadinsis nauja organizacija, kurią sudarys "Vienybės" skaitytojai. Ją steigti nutarta "Vienybės" namuose lapkričio 1 d. Buvę susirinkę '67 asmenys.

Naują kultūros žurnalą "Metmenys" žada pradėti leisti specialiai tam sukurta bendrovė. Žurnalo redaktorius Vyt. Kavolis, o red bendradarbių kolektyvan įeina: Algim. Banelis, Jonas Bilėnas, dr. Vyt. Doniela, Karolis Drunga, dr. Marija Gimbutienė, Jurgis Jaks-Tyris, Zina Katiliškienė, Vincas Rastenis, Julius Šmulkštys, Jonas Švedas ir Vincas Trumpa. Redaktorius V. Kavolis pareiškime "Dirvoje" sako, kad reikalingas esąs "žurnalas, kuris išeiviškajai visuomenei pristatytų tebekuriančią ir dinamišką lietuvybę visoje jos platumoje: žurnalo, kultūringo savo veržlumu ir, aš manyčiau, svarbiausia, absoliučiai integralaus visų rūšių ir krypčių kultūrinių ir visuomeninių vertybių atžvilgiu. Su betkuo menkesniu ar labiau ribotu neatskleisime tokios lietuvybės, kurią šiandieninis skeptiškas žmogus galėtų pajausti tikrai vertingu pergyvenimu. Tokio jausmo šiandien ypač pasigenda jaunoji karta; mes jį galim ir todėl turim pabudinti . . ."

"Žurnalas nesiangažuos niekam, kaip tik kritiškai pagarbai žmogaus kūrybos ir kilnios kovos vaisiams. Kultūros žurnalas bus plačiąja, anglosaksiška prasme, pagal kurią visa, kas žmogaus sukurta ir kitiems perduota, yra kultūra . . ." "Metmenys" visu veidu kreipsis į gyvąją lietuvybę: pirmoje eilėje skatins šiandienines lietuvių kūrybines pastangas ir ypač pasieškant nepripažintų, naujų žmonių su šviesiu žodžiu ir vaizdu; ir, antroje vietoje, su kritišku žvilgsniu komentuos lietuvių gyvenimą, bandydami atskleisti jame besiformuojančias ar išsaugotas vertybes . . ."

Žurnalas būsiąs 'jaunosios kartos kultūros žurnalu", bet jie kviesią "talkon tuos, kuriuos laikysime galinčius su mumis drauge kalbėti".

Kitoje žinutėje pranešama, kad žurnalo finansavimo b-vės dalininkais tapę, po $100 įnešę, dr. V. Kaupas, dr. J. Valaitis, dr. P. Tonkūnas, ir čikagietis V. Žurnalo prenumerata $4, garbės prenumerata $10.

Užsimojimai skambūs. Kas išeis, pamatysim.

Maskvos universitete įvestas naujas kursas, pavadintas kosminė fiziologija. Jo paskirtis tyrinėti organizmus gyvių, kurie pabuvos raketose iššauti į erdves, sekti tokių organizmų procesų pasikeitimus.

IR VĖL TA KNYGA

Gražutė, lietuviškos knygos mylėtoja, R. K., "TŽ" Nr. 44 klausia: "Ar viskas, kas amerikoniška gera?" Žiūrint iš jos rašinio ir spausdinto žodžio perspektyvos, reikėtų atsakyti — taip. Jeigu mes tik pajėgtume sekti amerikoniškos spaudos galimybės su milžiniškais tiražais ir pavadinimų gausumu. Tuomet mieloji mūsų skaitytoja galėtų pasirinkti storas (ir savaime brangesnes) knygas. Tuo tarpu taupesnieji tas pačias knygas galėtų turėti pigiau ir kuklesnėje formoje.

Dėl knygų skaitymo tramvajuose ar gatvėje šviesoms besikeičiant, reikėtų irgi paprieštarauti spaudos entiuzastei ir užgirti amerikonišką tvarką. Nors ištikrųjų argi tai būtų galima pavadinti amerikoniška tvarka? Juk ir namuose, savo tėvynėje knygos mėgėjas, kur nors keliaudamas, visuomet po ranka turėdavo ką nors pasiskaityti, kas paįvairintų laiką ir sutrumpintų kelionę. Kad ir čia daugelyje atvejų mes užtrunkame gerą pusvalandį ir daugiau kol pasiekiame darbovietę, ar kurią kitą pasvietę. Kodėl tos progos neišnaudoti pasiėmus laikraštį ar kokią knygą? Kuo gi bloga "pocket book"? Ji ir kišenėn telpa ir patogi skaitant rankoje laikyti. Kad ir "Nidos" leidinius paėmus. Juos tikrai būtų galima palyginti "kišeninės knygos" dydžiu. O jos ar negražios, ar neidomios, ar ne patraukliai išleistos? Pagal pranešimus tenka laukti ir Hamiltono "Rūtą" panašiai pasirodant ir taikant į populiaresnę rinką.

Gerb. autorės siūloma knyga odiniuose viršeliuose, turėtų būti maždaug Raštikio atsiminimų dydžio ir dėl to kur einant, su savim neštis labai nepatogi. Tuo labiau pakelėje sugalvojus laikraštį nusipirkti, ar į krautuvę užsukti.

Važiuojant tramvajum, autobusu ar požeminiu ir stebint žmones, kartais peršasi įvairios mintys. Vienus matai nuobodžiaujant, kitus nerūpestingai dairantis, o trečius šiaip sau kažkur spoksant. Su malonumu pastebi ir spauda besidominčius. Vieni, tiesa, skaito komikus, kaip pastebėjo mieloji rašinio autorė, bet daugelis ir knygas skaito. Visa tai stebint ir prisiminus, autorės išsireiškimas "vien toks panašumas atrodo atstumiantis", daro labai keistą įspūdį. Kągi atstumiančio ji tame mato? Kad žmonės domisi spauda? Kad besinaudojąs susisiekimo priemone randa laiko knygai? Kad vietoj autorės mėgiamos, storulės knygos, skaito tą patį turinį mažesnėje ir patogesnėje formoje? Kad vietoj dairęsi ir nuobodžiavę, turi gražų užsiėmimą, kuris ne tik praturtina skaitytoją, bet ir laiką sutrumpina. Juk ir namuose nėra perdaugiausia to laiko. Reikia ir namų ruoša pasirūpinti, ir krentančius lapus sugrėbti ir ką "Maverick" beveikia — pažiūrėti. O kartais ir viršvalandžiai pririša ar netikėtas svetys apsilanko.

Labai gražu, kad gerb. rašinio autorė parėjusi iš darbo gali atsisėsti ir, niekeno netrukdoma, skaityti virš 300 puslapių turinčią knygą. Bet kartais pasitaiko ir gražesnių momentų. Kai anksty vą rytmetį keliauji požeminiu traukiniu ir greta sėdinčio keleivio rankose išvysti lygiai tą pačią knygą. Tuomet iš knygos semiamos mintys, nematomomis gijomis valandėlei suartina skaitančias būtybes, kurios bendrai gyvena ten aprašomu, tolimu pasauliu.

S. Pranckūnas.

MOHAWK FURNITURE

Pats geriausias laikas . . .

įsigyti

automatinę skalbimo mašiną

ir

automatinę džiovyklą.

Geros ir pigios yra

Simplicity

skalbimo mašinos ir džiovyklos. Turime didelį pasirinkimą ir kitokių firmų jau 1960 m. modelių

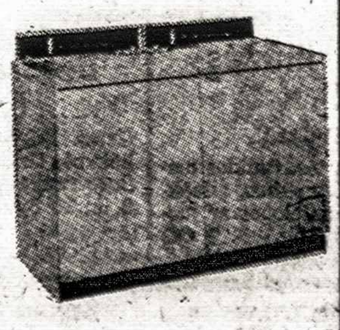

Mohawk Furniture

LTD.

2446-8 DANFORTH AVENUE. - TEL. OX. 9-4444, OX. 9-4224

Keičiame senus matracus naujais. • Remontuojame visų rūšių baldus.

— Ar dalyvaujate Kanados ūkio augime?
— Ar Jūsų pinigas Jums dirba?
— Ar duoda ganėtiną uždarbį?

TAUPA INVESTMENT CO. LTD.
JUMS PATARS.

P. AUGUSTINAVIČIUS — RO. 2-9153,
J. VAILOKAITIS — BE. 3-8460.

Lankykite Taupos ruošiamas paskaitas ir diskusijas ekonominiais klausimais.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Kuo skiriasi anglikonas nuo kataliko?

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad klausimas nekelia jokių sunkumų, nes grynas anglikonas sakosi esąs katalikas ir Bažnyčia, kuriai jis priklauso, taip pat didžiuojasi esanti katalikiška — t.y. visuotinė ir apaštališka — paveldėta teisėtai, ypač kiek tai liečia šventimus, bet ne romėniška. Tikrenybėje, jis, kaip rusas pravoslavas, priklauso tautinei Bažnyčiai. Kodėl taip?

Henrikas VIII, buvęs neapręžtas Anglijos valdovas ir "tikėjimo gynėjas" (palygink Rusijos carus!), išleisdamas taip vadinamą "Acte of Supremacy", nutraukė ryšius su Roma. Šiuo aktu jis tapo Bažnyčios bei jai vadovaujančių galva ir taip gimė anglikonų Bažnyčia. Nuo to laiko York ir Canterbury arkivyskupai buvo valdovo tvirtinami, nors galutinis skilimas įvyko tik Elžbietos valdymo metu, išleidžiant "39 Articles". Tokiu būdu šv. Raštas paskelbtas vieninteliu tikėjimo šaltiniu, atmetamas skaistyklos buvimas, atlaidai, relikvijos bei šv. paveikslai. Taip vadinama "Maldų Knyga" pakeičia brevijorių ir katalikišką maldaknygę — ji tampa bendra kunigams ir tikintiesiems.

Tie "39 paragrafai" yra ne kas kita kaip anglikonizmo protestantinis elementas, o "Maldų Knyga" — katalikiškas. Iš pastarosios išplaukia anglo-katalikiškumas, nes anglikonų Bažnyčia nėra viena, bet trilypė: augštoji, žemoji ir plačioji. Pirmoji yra ritualistinė ir istoriškai anglo-katalikiška. Antrosios, kuri moralizmu laiko rojaus medžiu, nariai pasižymi puritonų sektos griežtumu. Trečioji ieško išganymo, kaip ir Liuteris, vien per tikėjimą.

Nesusipažinusiam sunku susigaudyti šitokioje religinio mokslo priešingybėse, juo labiau, kad prie to dar prisideda politiniai ir tikybiniai ginčai suskaldydami Bažnyčią į kairiuosius ir dešiniuosius. Todėl iš visų anglikonų paliesime tik tą grupę, kuri vadinasi augštoji Bažnyčia — High Church, arba anglo-katalikai, ir bandysime pažvelgti kuo jie skiriasi nuo Romos katalikų.

Jei kam kada nors teko peržengti Lamanšo kanalą ir jeiti nors į vieną bažnyčių, kurios pastoriu yra anglo-katalikas arba taip vadinamas "popiežininkas", teko be abejonės pastebėti daugybę žvakių, kryžių, šv. Mergelės ir šventųjų statulų bei klausyklą. Nieku, beveik nieku, ši dažnai viduramžių laikų stiliaus bažnyčia nesiskiria nuo mūsiškių bent savo vidumi. Nors reforma iš 7 bepaliko tik 2 sakramentus — Krikštą ir Komuniją, — šiai bažnyčiai įstikimi dar tiki į konsekraciją, skaistyklą, šv. Mišių auką, meldžiasi už mirusius, šaukiasi šventųjų pagalbos ir eina išpažinties. Taipgi turi vienuolynų. Tačiau jų pripažinimas prie savos bažnyčios ir nusistatymas prieš Romą yra toks didelis, jog atsivertimas į "senąjį tikėjimą" yra beveik neįmanomas ne vien tik augštoje, bet ir žemoje bažnyčioje (ši pastaroji daugiau kalvinistiška). Jei vienas kitas iš daugelio tūkstančių atsiverčia, tai jis yra tas, kuriam nejauku darosi taip vadinamoj "katalikų" bažnyčioj, susidedančioj iš daugumos vienos prieš kitą kovojančių įvairių grupių ir kurioje dar galima užtikti žemėsios bažnyčios vyskupų, kitų, tačiau didelė dalis liko ištikimi augštajai bažnyčiai.

1921-26 m. pasitarimai Malines, Belgijoj, vėl bandė suartinti anglikonų ir katalikų bažnyčias, tačiau nesėkmingai. Toks pat nepasisekimas buvo ir 1955 m., kai anglikonų vyskupai pasisakė už įsileidimą į taip vadinamą "Established Church" kitų bendruomenių, leidžiant joms dalyvauti pamaldose — inter-communion. Tai keistybė, nes anglikonų Bažnyčia, kuri save laiko teisėta, t.y. turinti apaštališką paveldėjimą, toleruoja jokio vyskupo neįšventintus pastorius. Anglikonai, kurie tikėjimas savo šventimų teisėtumu yra labai arti prie širdies, irgi negali toleruoti tokių pastorių. Taip vadinami "popiežininkai", žiūrėdami į šitokį anglikonų mostą, jaučiasi įžeisti kiek tai liečia jų šventimus, bet ši kartą ne iš popiežiaus, bet iš Canterbury arkivyskupijos pusės. Nors vienas kitas iš jų ir grįžta į tikrosios motinos Bažnyčios prieglobstį, bet dar nesimato kaikieno spėto visuotinio atsivertimo. (Popiežius Leonas XIII paskelbė, kad anglikonų pastorių šventinimai nėra tikri ir Katalikų B-os nepripažįstami).

Anglikonai pasitenkina taip vadinamu viduriniu keliu: priima kalvinistų mokslą ir romėniškas apeigas! Labai keista matyti anglikonų bažnyčią pastatytą ant protestantiškų pamatų ir pastorių sakantį esant tikru "ganytoju", kuris netiki nei į konsekraciją, nei į šv. Trejybę, nei į šv. Rašto dieviškąkilmę. Kaip tuomet visi kiti, išskyrus atsivertėlius ir teologus, gali susigaudyti šitokiame priešingumų miške, šitokiose neloginiškumų džiunglėse?

Ši 5 milijonų mažuma dažnai prikiša katalikams įrūkumą kantrybės ir meilės kiek tai liečia anglo-katalikus, bet jie užsimerkia prieš praeitį, t.y. tuos, kurie buvo jų pačių persekiojami ir nukankinti už tikro tikėjimo neišsižadėjimą. Senieji ir naujieji katalikai ypač užsigauna girdėdami anglikonus bei jų bendruomenes sakantis esant katalikais ir nenorint vienybės su Roma, nebent ši "būtų visai kita negu dabar yra".

Žymus atsivertėlis Mons. Ronald Knox savo veikale "Spiritual Eneide", duoda šią pastabą: "Anglikonizmas nėra tikybinė sistema, bet tik jausena". Šitokia jausena padaro svyruojančiais daugumą anglikonų ir jų tikėjimas yra tiek stiprus, kiek katalikiškumas pas daugumą neprakti-kuojančių prancūzų.

Tikrieji tikėjimo ieškotojai kelia klausimą: "Ar aš esu vienybėje su Kristaus įsteigta Bažnyčia?" Neigiamu atveju anglikonas beveik niekuomet neatsiverčia be didelės vidaus kovos. Anglų akimis žiūrint, istorija prasideda reformacija, gi anglikonizmo esmė mažai kuo tepasikeitusi nuo Henriko VIII laikų. Anglikonų Bažnyčia esą paveldėjusi šimtmečių didybę ir realų katalikybės pagrindą.

(Pagal Ecclesia Nr. 126, 1959).

J. Benius.

KITAS CHALK RIVER MANITOBOJE

Kandos Atominės Energijos B-vės (Atomic Energy of Canada Ltd.) tyrinėjimų komanda dirba į šiaurės rytus nuo Winnipego, norėdama įsteigti Kanados antrą atominių tyrimų ir darbų centrą. Tai būtų tęsinys ir papildymas darbų, kurie yra dirbami prie Chalk River įmonių.

KIŠENINĖS KNYGOS

Nors Kanados lietuvių nepriskaitoma nei 20.000, bet jie savo veiklumu mažai atsilieka nuo JAV lietuvių, o kaikuriose srityse net juos pralenkia. Kanados lietuvių, proporcingai skaičiuojant, gausiau šelpia Vasario 16 ir saleziečių gimnazijas, daugiau nuperka lietuviškų knygų, surengia Lietuvių Dienas ir t.t.

Kanados lietuviai bando pralenkti JAV lietuvius net knygų spausdinime, išleisdami kišeninių knygų. Ar tas pralenkimas turės praktiškos naudos? Jau ir dabar turime nedidelio formato brošiūrų, kurias galime pavadinti kišeninėmis knygomis, bet jų pasisekimas menkas. Jas vengia pirkti tie, kurie savo namų knygyne nori turėti tik gražiai išleistas ir normalaus formato knygas.

Normali knyga privalėtų turėti tinkamą formatą, išlaikant aukso vidurio proporciją. Ta proporcija turėtų liesti ir knygų storumą. Teko matyti gražiai išleistų, bet perstorų knygų. Tokios knygos primena "kantičkas". Koks tikslas leisti neproporcingai storas knygas? Ar tam, kad sudarytų daugiau puslapių?

Knygos, turinčios per 300 puslapių, turėtų būti kietais viršeliais. Kietas viršelis knygai ne tik duoda geresnę išvaizdą, bet prailgina ir jos amžių. Knygos myletojas kiekvieną storesnę knygą norėtų matyti kietais viršeliais. Jei jam tenka nusipirkti tokią knygą minkštais viršeliais, jis ją stengiasi įrišti, o tas knygą labai pabrangina. Visai neapsimoka leisti ant laikraštinio popieriaus atspaudintų knygų, nes jų lapai greitai išlaksto, ir jį knygyno nepuošia.

Ar brangios lietuviškos knygos? Laisvajame pasaulyje leidžiamos lietuviškos knygos nebrangios, jei jų kainos normalios. Kartais pasitaiko, kad už menkos vertės ir prastai išleistą knygą tenka mokėti daugiau, negu už visais atžvilgiais vertingesnę knygą. Nepriklausomoje Lietuvoje knygos buvo daug brangesnės, negu dabar lietuviškos knygos laisvajame pasaulyje. Tada daugumas darbininkų per dieną neuždirbdavo vienos normalios knygos, kai dabar JAV ir Kanadoje daug kas per dieną uždirba 2-3 knygas. Pavergtoje Lietuvoje knygos taip pat brangios. Kolchozininkas per dieną neuždirba vienos, kad ir komunistinio turinio, knygos, nors knygas leidžia "liaudies draugai".

Laisvajame pasaulyje išleidžiamų lietuviškų knygų tiražas nedidelis, todėl ir tų knygų kaina negali būti žema. Bet lietuviškos knygos nebrangesnės už kitas knygas anglų kalba, kurių tiražai siekia po keletą ar keliolika tūkstančių.

Lietuviškų knygų problema nesibaigia su jų išleidimu. Jas reikia išplatinti. Tą darbą atlieka lietuviškų knygų platintojai. Jų yra gana kruopščių ir nuoširdžių, bet pasitaiko vienas kitas, kurs per penkerius metus už išplatintas knygas neatsiskaito, nors knygos buvo išparduotos per keletą savaičių. Tokie knygų platintojai taip pat pakenkia lietuviškų knygų leidimui. Kaikurie buvę lietuviškų knygų platintojai visai atsisakė atsiskaityti už išplatintas knygas. Atsilankiusiam į jo namus knygų leidėjui pasako, kad gautus už knygas pinigus jis panaudojo kitiems reikalams. Toks knygų platintojas jau yra nusikaltėlis moraliniu ir tautiniu atžvilgiu.

Kišeninių knygų leidimo lietuviškų knygų problemos neišspręsime. Reikia lietuviškas knygas išleisti gražiai, normalaus formato ir jas daugiau platinti sąžiningiems platintojams. J.V.

Vašingtonas. — Lapkričio 14 d. išvyko į Varšuvą JAV ūkinė delegacija, kuri derėsis dėl atlyginimo JAV piliečiams nuostolių Lenkijoje įvykdžius turto nacionalizaciją. Šis klausimas iki šiol buvo didžiausia kliūtis Lenkijai gauti stambesnių kreditų JA Valstybėse.

PAKARUOKLIO BALSAS

Nei nieko prašiau, nei niekam rašiau, bet kas savaitė ateina vienas, o kartais ir daugiau gana prastos išvaizdos vokas, su visai tiksliai užrašytu mano adresu ir 25 pfenigių pašto ženklu, dar priedo koks nors "demokratiškas šūkis" šalia antspaudo. Kitoje gi voko pusėje europietišku pavyzdžiu užrašytas siuntėjo adresas — kažkoks biesas iš Berlin N.W.

Na, nieko sau, gauni laišką, beveik padorios išvaizdos. Atidaręs randi laikraštį. Rašytas taisyklinga lietuvių kalba, gausiai iliustruotas, keletas kampuotų maskoliškų veidų, bet dauguma lietuviški.

Pradedi skaityti. Na, ir prisimena to Ivano iš pavolgio pasaka, kuris kadaise dar pirmojo "išlaisvinimo" metais tartum papūga kartojo: "U nas vsio jest". Tartum pasirodo tas nuskuręs Ivanėlis nutriušiusia miline ir kanopų kvapu atsiduodančia rubaška.

Pirmame puslapyje užrašyta: "Tėvynės Balsas". Kokios gi tėvynės? Ką gi bendro turi tėvynė su šiais maskoliškais vapaliojimais? Na, skaitai toliau. Ir ko ten nerasi. Rašo kaip ten gera, kaip visko yra, visur mašinos, dainos, šokiai, gyvenimas puikiausias.

Taip ir pasigrista kaip iš pelkių pakaruolio vėlės balsas, kuris vilioja žmones į pelkes pasakodamas, kad pelkių dumblas tai minkšti pataliai, o pelkių dugne užkastas turtas.

Daug esame iš senų žmonių girdėję apie vagis, pakaruoklius, kurių dvasios naktimis šūkaudavo pelkėse, gąsdindavo ir klaidindavo žmones. Bet suklaidinti joms pavykdavo tik paskutinius girtuokliškius vėliausiai iš miesto grįžtančius. Mūsų liaudies pasakojimuose šios pakaruoklių dvasios būdavo vaizduojamos jau kartais ir su ragučiais, ožio barzda ir nosim be skylių.

Štai dabar turime visą gaują pakaruoklių. Kaikurie ir iš lietuviškų pelkių, kuriuos kažkas atdangino į Berlyną iš kur jie ir siuntinėja mums gyvenantiems laisvame pasaulyje savo pakaruoklišką propagandą. Tai moderniški pakaruokliai. Jie jau naudoja raštą ir paštą. Kokie nemoderniški prieš šiuos mūsų liaudies pasakų pakaruokliai, kurie nemokėjo rašyti ir nesinaudojo pašto patarnavimais.

Pasakų pakaruoklių vėles tvarkydavo pats Liucipierius per savo agentus žemėje, o mūsiškius Berlyne ir Vilniuje pats N. Ch. per savo politrukus nuo Serovo iligi Sniečkaus, baigiant senais budeliais ir pradedančiais jaunais budeliukais.

Kažin kaip ilgai dar teks mums girdėti šių pakaruoklių balsus ir gauti tuos skurdžios išvaizdos vokus su nekvepiančia "išmintimi" viduje. Pasakų pakaruoklių vėlėms būdavo apribotas laikas naktį žemėje vaidentis. Kažin kaip su šiais moderniškų laikų?

Viena yra tik aišku, kad pasisekimas jų lygiai vienodas. Anie pavykdavo suklaidinti tik paskutinius girtuoklius, o šiems pasiseka suklaidinti tik paskutinius naivius kvailiukus, laikinai su proteliu atsiseikinusius, nuo kvailumo ir propagandos apsvaigusius.

Atsibudimas vienodai skaudus. Anie atsibusdavo pelkėje ant kupsto ir išklampodavo, o šie atsibunda atsidūrę šio atominio amžiaus pakaruoklių dumblyne.

Neapsvaiginamas.

Trumpai iš visur

Ankara. — Turkijos vyriausybė pareiškė Maskvai protestą, kad Sovietų atstovybės Turkijoje tarnautojai skleidžią gyventojų tarpe komunistinę literatūrą.

Londonas. — Pastaruosiuose D. Britanijos rinkimuose buvo 10 kandidatų airių, kurie sėdi kalėjime kaip kovotojai už šiaurinės Airijos prijungimą prie respublikos. Du jų buvo išrinkti, bet išrinkimas negalioja, nes pagal įstatymą kalėjime negali patekti į parlamentą.

Varšuva. — Lenkijoje pradėjo trūkti maisto. Mėsos ir riebalų kainos pakeltos ir jų prekyba suvaržyta.

Kairas. — Naseris paskyrė savo vietininku Sirijoje karo ministerį maršalą Abdel Hakim Amerą. Matyt, Sirijoje santykiai vis nestabilizuojasi.

Paryžius. — Sutikęs atvykti pasisvečiuoti į Paryžių, Chruščiovas po to paklausė ar negalėtų jis aplankyti ir Alžiro. De Gaulle atsakė — ne!

Vašingtonas. — Kasmet JAV uždaro 16.000 maisto krautuvėlių, kurios nepajėgia atsilaikyti prieš didžiąsias.

Visų rūšių staliu darbai

Virtuvių spintelės (kabinai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai. GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.

V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų. Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

Telefonas LE. 1-1432, buto LE. 1-4704.

KURO ALYVA — ANGLYS

Paskambinkite dėl: KURO ALYVOS "BURNERIU" — MELYNŲJŲ ANGLIŲ APSILDYMO KROSNIŲ

24 valandų alyvos krosnių aptarnavimas savo klijentams

THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED

2221 YONGE STREET • TORONTO, ONTARIO • HUdson 1-2221

Patikimas šildymo patarnavimas per 90 metų.

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai dekoruotos patalpos, valgiai gaminami prityrusių virėjų iš švieži produktų europietiško skonio. VISI maloniai kviečiami atsilankyti. Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakaro.

994 DUNDAS ST. W., TORONTO. • Telefonas LE. 6-4393

Savininkė Olga Compagnin.

Seniai įsteigtos firmos GALAS

CADILLAC CLOTHING MANUFACTURING COMPANY LIMITED

MEN'S and YOUNG MEN'S CLOTHES

ĮSTEIGTA 1902 METAIS

Tais pačiais metais, kada pirma Cadillac auto mašina buvo pagaminta.

IŠPARDAVIMAS jau vykstal Viskas turi būti parduota.

Parduodama 50% pigiau negu urmo kaina!

BANKROTAS!

KALĖDOS ARTĖJA!

JAU PATS LAIKAS PAGALVOTI APIE GIMINES IR DRAUGUS EUROPOJE.

PIRKITE DABAR IR SUTAUPYKITE

Eilutės Paltai $14 Žiem. paltai. Pardavėjų pavyzdžiai — įvairių rūšių. Grynos vilnos, yra ir iš Anglijos importuotų. Pulkiausia kokybė.	Eilutės Paltai $19 Žiem. paltai. Cadillac's reguliariai $50 iki $60 vertės. Pulkios importuotos vilnos, rūpestingai pasiūti, puikaus stiliaus.	Eilutės Paltai $24 Žiem. paltai. Jei paprastai mokate $65 iki $75, šie pulkūs rūbai patrauks jūs. Didžiausias pasirinkimas.	Eilutės Paltai $29 Žiem. paltai. Geriausios kokybės, puikios importuotos Britų vilnos, moderniško pasiuvimo. Nepalyginamos kokybės.

Taip pat ir berniukų rūbai bankroto išpardavimo kainomis

PASKUTINĖ PROGA apsipirkti šventėms skirtiems siuntiniams į Europą!

TURTAS NUPIRKTAS IŠ TORONTO-DOMINION BANKO.

Importuotos anglų vilnos: Kelnėms medžiaga nuo $3.50 Eilutei medžiaga nuo $7.50

"Jei nebūsite patenkinti, pinigai grąžinami".

ATIDARYTA nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. Šeštadieniais iki 6 val. vak.

510 KING ST. W.

Just Half Block West of Spadina FREE PARKING

IN THE HEART OF TORONTO'S GARMENT DISTRICT

SALE HERE

Piano ir Grand-Piano specialistas A. BRIČKUS

Atlieku visus pianinų remonto darbus. Perku ir parduodu naudotus pianinus. LE. 7-3782.

PAKLAUSKITE SAVO GYDYTOJO AR VAISTININKO

ČESNAKAS YRA SVEIKA

PALENGVINA nemalonius slogų ir NUSALIMO SKAUSMUS. PADEDA jums išsilaikyti stipriais ir sveikais. Per amžius milijonai žmonių naudojo česnaką dėl sveikatos, tikėdami jo gydomąja ir sveikatinančia galia. Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas, kuris apsaugo kraują išlaisvino nuo nešvarumų.

Daugumai naudojančių jį vertindavo kaip lengvinantį artritiško ir reumatizmo skausmus. Adams Pearles Garlic (česnakas) turi savyje salicylamide — ibandyto skausmų palengvintojo. Gryno česnako alyva yra ištraukta iš česnako galvutės ir šitokioje sukoncentruotoje formoje gaunate viską, ką šis veiksmingas augalas teikia. Adams Garlic Pearles (česnakas) yra be kvapo ir be skonio — lengvai priimamoje kapsulių formoje. Dar šiandien nusipirkite pokelį iš savo vaistinės ir pamatysite, kaip jie jums gali padėti. Jūs įsitikrinsite patenkinti taip padarę.

PIGIAUSI siuntiniai Į LIETUVĄ

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Stai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus $11.95
22 svarai ryžių $14.75
22 svarai taukų $23.20

Siuntiniai pristatomi per 3-4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.

835 Queen St. W., Toronto. Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

Dėmesio, naujai atidaryta krautuvė!

BLOOR BARGAIN TEXTILE

973 Bloor St. West. Tel. LE. 6-5037

(prieš Ukrainska Knyha siuntinių b-vę)

Didelis pasirinkimas medžiagų vyr., mot. ir vaikiškiems rūbams, siuntiniams į tėvynę, ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Išbandykite naujas DUNLOP tykiai riedančias padangas (snow tires).

Jos tikrai gerai traukia ir tyliai rieda. PARDUODAMOS URMO KAINOMIS

S. ir G. TIRE SERVICE

459 RONCESVALLES AVE., TORONTO

Telefonas LE. 4-6602

Vulkanizacija, padangų atnaujinimas, ratų balansavimas. Garantuotas darbas prityrusių ekspertų. Pasirinkimas įvairių rūšių padangų pigiom kainom.

JAU PATS LAIKAS PARUOŠTI MAŠINAS ŽIEMAI, todėl nedelsiant užsukite į

WALLY'S GARAGE

5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)

Sav. VL. TARVYDAS

Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00

Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus. Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.

TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

Vaistai Lietuvon!

ISGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ

WALTMAN'S Patikima Vaistinė

1147 DUNDAS ST. W.

MANN & MARTEL Ltd.

1199 Bloor St. W. REALTORS 1159 St. Clair Ave. W.
Tel. LE. 4-8481 Tel. LE. 7-2611

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Marguerętta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Tabak ofarma (ūkis)
$10.000 įmokėti, 140 akrų tabako farma su gerais trobesiais ir visa reikalinga mašinerija. Visa žemė tinkama tabakui auginti. 14 mylių nuo Simcoe, arti Erie ežero. 50 akrų patvirtinta (rights). Geros išsimokėjimo sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

15 metų atvira skola 6½%
Dundas - Gladstone
$1.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, 2 garažai, gražus kiemas 18 iš 166. Kaina $14.900. Išeina tik $100 mėnesiui plius 5 kamb. išnuomavimui.

Bloor - Quebec Ave. - High Park
$1.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, nauja šild. krosnis, prašo $14.900.

3 metų senumo
Jane - Anette - Warren Park
$2.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, privatus įvažiavimas. Savininkas Amerikoje. Turi būti parduotas greitai!

Annette - Runnymede
ATSKIRAS — 2 mod. virtuvės. 2 garažai — gražus kiemas. 9 kambariai. Kaina $17.900. Tik $3.000 įmokėti.

Bungalow
Annette - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$3.900 įmokėti, mūrinis, 5 gražūs kambariai ant pirmo augšto priedo 3 kamb. atskiras butas, išnuomotas už $70 mėnesiui, garažas. Kaina $17.900.

Bloor - Indian Rd.
10 metų atvira skola. Atskiras — 11 kamb. — Pajamos $2.400. 3 virtuvės — 2 vonios. Kaina $26.000 — $6.000 įmokėti. 2 atskiri įėjimai. Savininkas išvyksta į Europą.

4 atskiri butai
4 kamb. butas I-me augšte, 4 vonios, 4 moderniškos virtuvės, 14 kambarių. Atskiras mūrinis garažas, didelis kiemas, 10 metų skola. Pajamos $2.500 metams, priedo 4 kamb. butas savininkui. Ramiame Bloor - High Park Ave. rajone. Kaina $28.9000 su $10.000 įmokėjimu.

Bloor - Delaware
1 atvira skola 10 metų
Atskiras — didelis kiemas
$5.500 įmokėti, mūrinis, 9 dideli kambariai, garažas, šoninis įvažiavimas, 1 minutė eiti iki Bloor. Tuoj galima užimti. Kaina $19.900.

Dupleksas — 11 kambarių. Bloor — Runnymede
10 metų atvira skola. 4 garažai — 2 butai. Kaina $28.900. — $9.000 įmokėti.

College - Dovercourt Rd.
$2.900 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 mod. virtuvės, 1 atvira skola 10 metų. Savininkas pirko. Gera proga pigiai nusipirkti.

Vakarų Toronte skubus pardavimas
$50.000 įmokėti, mašinų (carų) viršutinių dalių taisymo garažas, mašinos ir ratų balansavimo didelis mūro pastatas, raštinė, dažymo ir kartu džiovinimo - balansavimo ir du dideli darbo kambariai, telpa apie 20 mašinų, prausyklos, centrinis apšildymas, darbo įrankių apie $30.000 vertės, bendras plotas pastato 8.000 kv. pėdų. Metinė apyv. $210.000. Kapitalo investavimas garantuotas, nes šios rūšies biznis plečiasi. Viso kaina $135.000. Skolų nėra.

Bathurst - Laurence
$10.000 įmokėti, moderniškiausias 6 kambarių visai naujas bangaliukas, 2 garažai, priešaky akmens siena, ramioj, gražioj vietoj. Kaina $25.500.

Indian Rd. - Bloor
$6.000 įmokėti, 2 augštų, 10 kambarių, 2 garažai, 2 virtuvės, atskiri įėjimai. Be skolų. Kaina $26.000.

Wilson - Bathurst
$4.000 įmokėti, 6 kambarių, naujas bangaliukas, garažas, didelis sklypas. Kaina $16.000. Namas išmokėta.s

St. Clair - Bathurst
$4.000 įmokėti, 6 kambarių, 2 augštų, 2 virtuvės, mūro garažas, namas išmokėtas. Kaina $18.000.

Laurence - Dufferin
$10.000 įmokėti, 6 butų po 4 kambarius apartamentas, alyva vandeniu apšildomas, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo ir labai geros išnuomavimo ir geros išsimokėjimo sąlygos. Kaina $36.000.

Jane - Bloor
$4.000 įmokėti, 8 kambarių, gražių plytų, 2 augštų moderniškas 2 metų senumo, didelis kiemas, garažas, atskiras vandens alyva apšildymas, labai gražioj, romantiškoj vietoj, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo. Kaina $24.000.

40 mylių nuo Toronto
200 ekr. žemės ūkis, gražioj vietoj, prie vandens. Kaina $7.000.

Dundas - Ossington
$4.000 įmokėti, 7 kambarių, mūro garažas, alyva vandeniu apšildomas ir 2 kambarių vyrų kirpykla. Kaina $26.000. Namas išmokėtas. Parduodamas dėl senatvės.

Bloor - Dufferin
$3.000 įmokėti, 6 kambarių. 2 augštų mūro, atskiras, 2 virtuvės. Kaina $16.000. Skubiai parduodamas.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namu tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE. WEST
Įstaigos tel. LE. 7-2611
Namų RO. 6-0105 iki 12 v. nakties.

J. KUDABA
1159 ST. CLAIR AVE. WEST
Įst. LE. 7-2611. Namų RU. 3-2105

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitei raudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

ŠALFASS-gos SUVAŽIAVIMAS ROCHESTERYJE

Praėjusį savaitgalį, lapkričio 14-15 d.d., Rochesteryje įvyko visuotinis Šiaurės Amerikos lietuvių sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimas. Dalyvavo apie 50 Amerikos ir Kanados sporto klubų atstovų. Dviejų dienų bėgyje buvo išsamiai aptarti ir išdiskutuoti sportinės lietuvių organizacijos reikalai, padaryti kaikurie pakeitimai S-gos statute, priimtos rezoliucijos ir išrinktas garbės teismas: dr. A. Nasvytis, Tėv. Paulius, OFM ir K. Stanaitis.

AUŠROS ŽINIOS

Šios savaitės rungtynės: pirmad. 8.20 v.v., St. Joseph's, CYO: Aušra Juvl. - St. Patricks; sekmad. 12.45 val., mūsų salėje, B-C: Tridents - Latviai ir po jų CYO: Aušra Sr. - Corpus Christi.

Praėjusios savaitės rungtynių rezultatai: B-C: Andy's Sr. - Aušra 79:59. Žaidė: A. Buntinas 8, J. Laurinavičius 11, R. Gudas 2, K. Grigaitis 6, R. Juozaitis 9, R. Strimaitis 4, E. Rigby 17, R. Burdulis 2; draug. vyrų: Central YM CY - Aušra 51:51; CYD: Aušra Juvl. - St. Patrcik 59:1; Aušra Juvl. - St. Basil 21:40; Aušra M. - St. Thomas 47:0. Aušra Juvl. komandoje žaidė: S. Simonaitytė, J. Gataveckaitė 6, 4, A. Sapijonytė 3, 7, A. Grigaitė 26, 8, J. Juozaitytė 12, M. Dunderaitė 4, 2, L. Kvedaraitė 6; Aušra M. komandoje: I. Romonovaitė 4, Z. Barauskaitė 17, Z. Greičiūnaitė 12, I. Gampaitė 6, R. Bilkytė 8, M. Romonovaitė, V. Juozaitytė.

Visos trys mergaičių komandos jau užbaigė CYO lygos I-jį rungtynių ratą. Aušra Sr. su 3 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu stovi pirmoje vietoje ir išrinkta atstovauti CYO lygą Ontario pirmenybėse. Aušra Juvl. (iki 16 metų) laimėjusi 2 ir pralaimėjusi 2 rungtynes stovi trečioje vietoje. Aušra Midget (iki 14 metų) nepralaimėjusi nė vienų rungtynių stovi pirmoje vietoje ir sekančią savaitę rungsis su kitos grupės nugalėtojom dėl CYO atstovavimo Toronto miesto pirmenybėse. Sėkmės!

Berniukai savo rungtynes pradės greitu laiku.

Nepamirškim, kad už 2 savaičių, lapkričio 28 d., Prisikėlimo salėje įvyks didžiulis priešadventinis kaukių balius. 3 geriausios kaukės bus premijuojamos. Gros puikus 8 žmonių orkestras. Veiks šaunus bufetas. Ateikime ir atsiveskime savo draugus ir pažįstamus. Baliuje, galbūt, dalyvaus Š. Amerikos krepšinio meisteriai Detroito "Kovas".

DAR APIE LENGVĄJĄ ATLETIKĄ

Prieš kelias savaites gėrėjomės lengvatlečių pažanga. Galime kartu džiaugtis, kad nuo jų neatsiliko ir jaunosios lengvatletės. Gal būt jos dar nepasižymėjo žvilgančiomis pasekmėmis, tačiau skaičiumi jos žymiai pralenkė jaunius. Jaunių klasės lentelėje vos teužteko dalyvių užpildyti pirmoms 3 vietoms, gi mergaičių klasės dalyvės dažnai priartėdavo prie dešimtuko. Jauniausioje klasėje (1947 m.) jauniai savo atstovų beveik neturėjo, tuo tarpu mergaitės jau pasirodė su keliomis gerai pažengusiomis lengvatletėmis.

Šioje klasėje, priešingai jauniams, nežymiai vyravo vytietės, įdėjusios daugiau darbo techniškiems pasiruošimams. Iškiliausia mergaičių A klasės (1941 m.) lengvatlete tektų pripažinti D. Pacevičiūtę (Vytis). Šuoly į augštį ji peršoko 4-7 (1.40 m.), buvo pirmoje 75 yd. bėgime ir neblogai pasirodė kitose rungtyse. Kitos šios klasės lengvatletės, kaip A. Gataveckaitė, D. Simonaitytė (abi Aušra), Ed. Kromaitė, N. Naujokaitė ir R. Renkauskaitė (visos Vytis) turi gerų davinių, tačiau per mažai įdėjo darbo, kad bent patenkinamai apvaldytų techniškus lengv. atletikos pasireiškimus.

Bene geriausia dalyviais buvo mergaičių C klasė (1944 m.). Ypatingomis pasekmėmis nepasižymėjo, tačiau kaikurios turi gerą pradžią ir daug noro. Čia gerai pasirodė A. Sapijonytė (Aušra) ir El. Kromaitė (Vytis), pagerinusi disko metimo rekordą.

Gražiai pasirodė mergaičių C klasės (1947 m.) atstovės T. Supronaitė (Vytis) ir I. Romanoff (Aušra) pasiekusios kelias rekordines pasekmes. Daug vilčių teikia J. Jonynaitė (Vytis), kuri ir sekančiais metais dar bus toje pačioje klasėje.

Aiškumo dėliai peržvelkime šių klasių techniškas pasekmes.

Mergaitės A. 60 m. bėgimas. 1. A. Gataveckaitė (Aušra) 9,3; 2. A. Sapijinytė (Aušra) 9,3; 3. H. Lorencaitė (Vytis) 9,3. 75 yd. bėgimas: 1. D. Pacevičiūtė (Vytis) 10,3; 2. A. Gataveckaitė 10,4; 3. H. Lorencaitė 10,6.

Suolis į tolį. 1. A. Gataveckaitė 14-5¼; 2. Ed. Kromaitė (Vytis) 14-3½; 3. J. Jasinskaitė (Vytis) 13-10½. Suolis į augštį. 1. D. Pacevičiūtė 4-7; 2. Ed. Kromaitė 4-2; 3. A. Sapijonytė 4-2. Rutulio stūmimas. 1. D. Simonaitytė (Aušra) 26-11½. Disko metimas. 1. N. Naujokaitė (Vytis) 78-10; 2. D. Simonaitytė 73-9; 3. A. Gataveckaitė 59-11. Ieties metimas. 1. R. Renkauskaitė (Vytis) 74-2; 2. D. Simonaitytė 62-5; 3. El. Kromaitė (Vytis) 58-3.

Mergaitės B. 50 yd. bėgimas. 1. E. Juozaitytė (Aušra) 7,2; 2. A. Sapijonytė 7,3. 50 m. bėgimas. 1. A. Sapijonytė 7,3; 2. E. Juozaitytė 7,9; 3. I. Romanoff (Aušra) 8,1. Suolis į tolį. 1. T. Supronaitė (Vytis) 13-9½; 2. I. Romanoff 13-6; 3. E. Juozaitytė 13-3.

Suolis į augštį. 1. I. Romanoff 4-2; 2. V. Žolpytė (Vytis) 3-11; 3. A. Sapijonytė 3-10. Disko metimas. 1. El. Kromaitė 73-6½; 2. A. Sapijonytė 68-8; 3. A. Grigaitė (Aušra) 56-7. Sviedinuko metimas. 1. T. Supronaitė 131-6; 2. El. Kromaitė 126-2½; 3. J. Gataveckaitė (Aušra) 112-0.

Mergaitės C. 50 m. bėgimas. 1. I. Romanoff 8,1; 2. J. Jonynaitė (Vytis) 8,7; 3. Duobininkaitė (Aušra) 8,8. Suolis į tolį. 1. T. Supronaitė 13-9½; 2. I. Romanoff 13-6; 3. J. Jonynaitė 11-1. Suolis į augštį. 1. I. Romanoff 4-2; 2. J. Jonynaitė 3-10; 3. T. Supronaitė 3-10. Sviedinuko metimas. 1. T. Supronaitė 131-6; 2. I. Romanoff 91-0; 3. J. Jonynaitė 76-0.

Vienintelė torontiškių atstovė suaugusių klasėje buvo H. Lorencaitė, kuri moterų 50 m. bėgime žaidynėse laimėjo trečią vietą su pasekme 7-7.

Visur ir visuomet kalbant apie jaunųjų pasireiškimus, primenama, kad tik ateitis atidengs jų tikrąjį veidą ir išryškins dar neatidengtus sugebėjimus. Tačiau pasekę mūsų jaunųjų lengvatlečių pasirodymus su nepasiekiamu nekantrumu laukiame ateinančio sezono. A. S.

Trumpai iš Lietuvos

Pabaltijo zonos rankinio varžybos, kuriose dalyvavo Maskvos ir Leningrado komandos (!!), baigėsi mūsiškių laimėjimu: vyrų grupėje Vilniaus un-to komandos, moterų — Žemės ūkio Akademijos. Geriausi žaidėjai taip pat buvo lietuviai — Gilytė ir Samaitis, pelnę daugiausiai įvarčių.

Lietuvos ir SS meisteris J. Pipynė buvo pakviestas rugsėjo 20 d. į Prahą dalyvauti 6 km. bėgime, bet negalėjo vykti, nes jam bus daroma gerklės ir nosies operacija. Šiemet jau jokiose varžybose J. Pipynė nedalyvaus.

Augščiausia Lietuvos krepšininkė yra septyniolikmetė J. Muleravičiūtė, kurios ūgis yra 1,87 metro.

Populiariausiu sportu Lietuvoje, kaip ir prieš karą, tebėra krepšinis — priskaitoma 34.200 registruotų žaidėjų. Imant dėmesin, kad Lietuvoje šiandien yra 2,7 mil. gyventojų, išeitų, kad kas 81-mas žmogus žaidžia krepšinį, arba 1.000 gyventojų tenka 12,5 krepšininko. Ukrainoje 1.000 gyv. tenka 5 krepšininkai, RTFSR žaidžia kas 311 žmogus, Estijoje kas 129-tas, Gudijoje kas 230-tas. Išskyrus Ukrainą ir RTFSR, Lietuva turi daugiausiai krepšininkų ir kolchozuose - kaimuose — net 9.300. Krepšininkų skaičiumi Lietuva užima ketvirtą vietą: po RTFSR, Ukrainos ir Gudijos.

Pagerbimui žuvusio kalnuose Gedimino Akstino, Kirgizijos ir Lietuvos alpinistai pasiekė Tian-Šanio kalnų Ala-Tau kalnagūbrio 4.250 m. vieną viršūnę, kurioje joks žmogus nebuvo įkėlęs kojos, pavadindami tą viršūnę Akstino vardu ir palikdami ten dabartinės Lietuvos vėliavą.

Vaikų dviračių lenktynėse Šiauliuose (dviračiai to miesto gamybos, pavadinti Ereliukai ir Kregždutės), mergaičių grupėje dvi pirmas vietas užėmė iš Vilniaus, lenkiškai skambančiom pavardėm dalyvės Dževecka ir Čepalo.

Lietuvos jaunių futbolo meisterio vardą iškovojo Kauno audinių fabriko komanda, baigmėje įveikdama Tauragės MSK 2:1.

SS meisteris vilnietis M. Rudzinskas, aprašydamas Europos irklavimo pirmenybes, pastebi, kad Vokietijoje tarybiniai sportininkai buvo labai gražiai priimti. Kaip jis sako, dypukų čia nepasitaikė, kai tuo tarpu 1957 m. Belgijoje į jo valtį buvę prikimšta daug antitarybinių brošiūrų.

Lietuvos ir SS krepšinio rinktinės žaidėjui A. Lauritėnui, už didelį "bendradarbiavimą" su dievaičiu Bachu, atimtas sporto meisterio vardas.

Vilniaus Spartakas futbolo rungtynėse Karaliaučiuje pralaimėjo vietos komandai pasekme 3:1.

SS šaškių pirmenybėse Leningrade G. Venskevičiūtė užėmė dvyliktą vietą.

SS bokso rinktinė pradėjo pasiruošimus olimpiniams žaidimams. Sudaryta rinktinė į kurią įtraukti tapo R. Tamulis ir L. Rugys. Mūsų tautiečius galės matyti Vokietijos lietuviai, nes SS rinktinė gruodžio 12 d. susitinka Dortmunde ir gruodžio 14 d. Frankfurte su V. Vokietijos rinktine.

Liet. jaunių disko metimo meisteris Vytautas Jaras, numesdamas įrankį 52,75 m. parodė geresnę pasekmę už pasaulio rekordą. Deja, ji nebus užskaityta, nes diskas krito ant begimo tako ir ketvirtuoju bandymu.

Europos stalo teniso pirmenybės įvyks 1960 m. pavasarį Belgrade, į kurias savo rinktinę siunčia SS, aišku, daugiausiai iš lietuvių. Šioms pirmenybėms pasiruošti, Saunoris sausio mėn. vyks į Rumuniją. Numatoma, kad stalo tenisininkai iš Belgrado pasuks į tartautines rungtynes Anglijoje.

K. B.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED
REALTORS
527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

EVELYN AVE. - ANNETTE
$3.000 įmokėti, 10 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, vand. alyva šildomas, ilgos išsimokėjimo sąlygos, platus įvažiavimas, geras nuomavimui.

HAVELOCK ST. - COLLEGE
$3.500 įmokėti, 10 kamb. mūrinis namas, kvadratinis planas, 3 virtuvės, vand. alyva šildomas, gražus didelis kiemas, namas be skolų.

WINDERMERE AVE. - BLOOR
$4.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, garažas su plačiu įvažiavimu, namas be skolų, arti Bloor.

JANE - BLOOR
$5.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD. - BLOOR
$5.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, atskiri įėjimai, 3 virtuvės, 2 vonios, vand. alyva šildomas, žaidimų kamb. rūsyje, garažas su plačiu įvažiavimu, gauna $200 mėn. nuomos ir 4 kamb. šeimininkui. Viena skola likučiui 10-čiai metų.

HIGH PARK - RONCESVALLES
$5.500 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, garažas su privačiu įvažiavimu, ilgos išsimokėjimo sąlygos.

JANE - BLOOR
$7.000 įmokėti, 5 kamb., 6 metų senumo mūrinis bungalovas, centrinis planas, modernus viduj, pusiau baigtas žaidimų kamb. rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, 20 metų atvira skola.

GLENLAKE AVE. - BLOOR - RUNNYMEDE
$7.000 įmokėti, 10 kamb., atskiras mūrinis dupleksas per du augštus, vand. alyva šildomas, dvigubas garažas, namas be skolų, pomirtinis pardavimas.

DURIE ST.
$7-8.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola likučiui 10-čiai metų.

JANE - ANNETTE
$8.000 įmokėti, 14 kamb., 3 metų senumo, atskiras mūrinis tripleksas, vand. alyva šildomas, gauna nuomos $340 mėnesiui.

RUSHOLME RD.
$8.000 įmokėti, 16 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 atskiri butai, vandens šildymas, didžiulis sklypas su gražiu kiemu, dvigubas garažas, namas be skolų.

EGLINTON - DUFFERIN
$15.000 įmokėti, 9 atskirų butų, viso 41 kambario, 2 metų senumo, atskiras puikus mūrinis pastatas, vand. alyva šildymas, kiekvienas apartamentas turi plytas bei šaldytuvus, metinių pajamų $11.400. Pilna kaina $79.000

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

Proga pasidaryti Real Estate agentu
Š.m. lapkričio 18 d. atidaromi kursai Real Estate agentams. Norintieji lankyti šiuos kursus dėl informacijų skambinkite B. SERGAUTIS, F.R.I., tel. LE. 4-9211.

Parduodamas morgičius
Jei norite saugiai investuoti savo pinigus ir gauti gerą nuošimtį, skambinkite mums, mes turime morgičius ant naujo namo.

Kreipkitės B. SERGAUTIS, F.R.I.
Tel. LE. 4-9211

EXTRA Realty Limited

Collingwood, Wasagos ir Stayner
apylinkėse ūkių-farmų, vasarnamių, garažų, gazolino stočių ir kito nekiln. turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas
V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: V. Butrimas, Box 83, Collingwood.
Skambinkite: 62 W 2 Collingwood.
GEO. HUNT REAL ESTATE
128 Hurontario Str.
Collingwood, Ont.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

Ken WILES
REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Nepaprasta proga!
Tik $2.500 įmokėti!
30 naujų namų pardavimui!

Vakarų Toronte, Clariton Cres. (Scarlet ir East Rd.). Labai gražios statybos, spalvotų akmenų frontas, skoningas išplanavimas, 6 dideli kambariai, pusiau įrengtas 2 kamb. rūsys, kuris tinka gyvenimui, did. langai ir šviesūs kamb., labai graži ir mod. virtuvė, 2 mod. 4 gab. vonios, mod. alyva šild., netoli gražus parkas, upelis ir kraut. Geras susisiek. Jūsų pasirinkimui trys skirtingi modeliai, be to 20 metų išmokėjimas po $73 mėn.

Pamačius bet kurį iš šių namų, Jums tikrai patiks, nes: erdvūs — platūs ir gražūs, o be to, ir pigūs.

Apžiūrėti galima bet kuriuo laiku.

Skambinkite tuojau
LE. 7-3173 arba LE. 4-0773
S. JOKUBAITIS

MORKIS Antanas
Real Estate and Business Broker
1077 Bloor St. W., prie Dufferin St.
LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų BE. 3-5996

$5.500 pilna kaina, 6 dideli kambariai, gerų plytų, 3 virtuvės, pilnas rūsys, oru šildymas, iš lainos įvažiavimas.

$700 įmokėti, gerų plytų, vienas morgičius balansui, 6 kambariai, reikalingas remonto, tuoj galima užimti, iš lainos įvažiavimas, oru šildomas, pilna kaina $7.900

$4.000 įmokėti, Bloor - Rusholme Rd. rajone, 10 metų morgičius, dupleksas, 2 butai po 4 ir 5 kambarius, alyva šildomas, gerų plytų, 200 pėdų sklypas dvigubas garažas, arti Bloor.

$22.500 pilna kaina, Roncesvalles - Westminster rajone, didelis gerų plytų atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios ir tualetas rūsyje, geri morgičiai, dvigubas garažas.

$100.000 pilna kaina, 16 butų apartamentas, 8 butai po 2 miegamus ir 8 butai po 1 miegamą, metinės pajamos $16.680, vienas morgičius balansui, vandeniu šildomas, $25.000 įmokėti, turi būti parduotas.

Žvejybos verslas prie Simcoe ežero, 1½ akro žemės, 39 laiveliai, 20 motorų, 6 kambarių naujas gyvenamas namas, 10 kabinų, atskiras snack baras, maža darbo, o geros pajamos. Pasinaudokite gera proga. Prašoma kaina tik $35.000.

SHORTILL & HODGKINS LIMITED — Realtors
3269 BLOOR ST. W., TORONTO - - - BE. 3-3263

BLOOR 6 POINTS; $18.900 pilna kaina, 6 kambarių, geltonų plytų, naujas modernus bungalow, 1.300 kvadratinių pėdų. Šviesūs dideli kambariai, alyva apšildomas. Privatus įvažiavimas ir garažas, arti susisiekimo ir apsipirkimo. Išsimokėjimui 25 metai 6% po $83.40 mėnesui. Apžiūrėti galima betkuriuo laiku.

BLOOR - GLADSTONE; $19.700, 8 kambarių, gražių plytų, atskiras namas. Nepereinami kambariai, karšto vandens alyva šildymas. 2 virtuvės, 2 saulės kambariai ir 2 automobiliams garažas. Išsimokėjimui atvira skola.

BLOOR 6 POINS. $4.000 įmokėję galėsite užimti šį 6 kambarių, naują — modernų, bungalow; 3 dideli miegami, šviesi - moderniška virtuvė, alyva apšildomas. Privatus įvažiavimas ir vienam automobiliui garažas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Išsimokėjimui geros, 10-čiai arba 20-čiai metų sąlygos.

SHORTILL and HODGKINS LTD. REALTORS firma yra pasižymėjusi geresnių namų pasirinkimu su geresnėmis išmokėjimo sąlygomis.

Dėl šių ir kitų nuosavybių norėdami pirkti ar parduoti skambinkite GEO KARALIUI. Telefonai: įstaigos BE. 3-3263, namų LE. 2-8146.

Joseph A. **PETERS** *Ltd.*
REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST **TELEFONAS LE. 2-3321**

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais. 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:
B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel RO. 2-5543

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui skambinti:
J. GUDAS – LE. 1-4605, namų LE. 6-7109.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

AUTO LIFE FIRE
PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

CONSUMERS' GAS CO.
Autorizuotas Dyleris
KROSNYS-GAZAI-ALYVA-ANGLYS
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "GURNEY" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ir elektros.
Duodama iki 5 metų išsimokėjimui. Visų rūšių remonto darbai.
Rose Heating – Tinsmith Co.
KRAUTUVĖ: 723 GERRARD ST. E. - TEL. HO. 6-1623
Lietuviai savininkai ZALECKIAI
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik:

J. Beržinskas
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galite užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

Baby Point Paint & Wallpaper
C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI 351 JANE ST. (prie Annette).

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
•
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antrodieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Buveinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

PRABĖGUSI VASARA

REPORTAŽAS IŠ SPRINGHURSTO

Dar vienas besibaigiančios vasaros savaitgalis. Ramus ežeras ir plati smėlio pakrantė nusitęsianti visu įlankos vingiu. Kietai susigulėjusio smėlio juostą atsargiai vilgo Georgian Bay vanduo. Kitame paplūdymio šone, už krūmokšniais apaugusių kojų, pušų šakomis dangstosi įvairiaspalviai vasarnamiai. Diena jau baigiasi ir saulė, artėdama prie savo kelionės galo, rengiasi sėsti ant padūmavusių Mėlynųjų kalnų. Jeigu anksčiau — vasarą ji pasinerdavo tiesiog į ežero vandenį, tai dabar pasitraukė gerokai į kairę nuo Collingwood elevatoriaus bokštų.

Pakrantė visiškai rami ir ištuštėjusi. Net ir klykaujančios žuvėdros kažkur nusibastė ir nebekelia įprasto alaso. Nors pavakarys labai gražus ir šiltas, bet viskas rudeniu kvepia. Nebesimato tų gausių atostogautojų, tų saulėje blizgančių, įvairiaspalvių, eilių eilėmis sustatytų mašinų. Nebėra ir pravažiuojančių pamažu, demonstratyviai čiužinėjančių plačiaja pakrante.

Vietovė niekuo nepasikeitusi. Ir vanduo taip pat vilniojantis, ir skaidrus kaip kristalas. Viskas kaip anksčiau. Tiktai ta ramybė, ta užburtoji ramybė. Niekur jokio garso, jokio aido. Ir pušys, ir tos tokios rimtos ir susimąstę atrodo. Taip gera žiūrint į paraudusį saulės diską prisiminti vasarą. Ne viena, bet kelias čia praleistas. O jų jau keletas susirinko. Pati pradžia nedaug nuo dabarties skyrėsi. Vienas kitas vasarotojas, ir buvo viskas. Vėliau — daugiau. Tartum kokia magiška jėga traukė vieną po kito. Jeigu ne su nuosavybe, tai nors savaitgaliui, nors vienam sekmadieniui ištrukti čia iš miesto. Kiek čia poilsio, kiek gražaus laiko ir kiek daug pažįstamų galėjai sutikti. Visi savi bičiuliai, kaimynai ir bendradarbiai — visi čia sugužėjo. Bet žiūrėk, kas gi ten? Labai nustembi, kad negali prisiminti to veido ir gerokai padiktėjusios figūros, o atrodo taip gerai buvo žinomas. Matyt iš toliau atvažiavęs, ilgai nematytas. Būtų gerai su juo susitikti, pakalbėti, senus laikus prisiminti. Bet jis užimtas. Jis patenkintas eina pakrante su linksmai čiauškančia ir maudymosi kostiume vos išsitenkančia drauge . . . Jie abu linksmi tik kalba, juokiasi ir kalba. Matyt irgi ilgiau nesimatę netikėtai čia susitiko. Et, verčiau netrugdyti, gal atsiras kita proga . . .

Saulė jau visai prie laidos. Susisarmatijusi pamažu svyra prie pamėlusių kalnų. Diena kaip ir vasara—tuojau baigsis. Kaip gaila, kad greitai reiks apleisti tą ramią, nuotaikingą pakrantę . . .

Bet kas ten staiga su entuziastingu triukšmu išvirsta nuo kopų į pakrantę? Prie vandens greitai bėgo dvi figūros. Abi jaunos, išdykusiai neramios ir maudytis pasirengę . . . Jis pirmas puolė į ežerą ir net nebandęs greitai pasinėrė į vandenį. Palydovė, prisiartinusi prie vandens sustojo ir pamažu brido gilyn. Jis staiga apsigrįžęs bloškė ant jos visą vandens sriautą ir mergaitė klykdama metėsi ant kranto. Jis garsiai nusijuokė, kažką pasakė ir vėl pasinėrė vandeny. Pamažu jis tolo nuo kranto. Dabar jo palydovė kiek drąsiau grįžo į vandenį. Atsargiai apsipratindama nubrido prie nenuoramos, kuris jau buvo gerokai nutolęs ir užsikoręs ant kyšančio akmens šaukė ją.

Saulė, visu skaisčiuoju raudonumu, jau siekė guolio kraštą ir rengėsi poilsiui po ilgos kelionės.

S. Pranckūnas.

Vašingtonas. — JAV užplanavo per 3 metus pastatyti dar 20 "Atlas" raketų bazių. Tuo tarpu jų yra 11.

"Po pirmojo šūvio sukiltų visa Rytų Europa"

(E) "Neue Zuericher Zeitung" 300 nr. įsidėjo žinomo publicisto Salvador de Madariago straipsnį, kuriame įspėja Vakarus nenusileisti Kremliui ir ypač nepripažinti sovietinio Rytų Europos režimo. Toks pripažinimas, kad ir tik de facto, iššauktų visoje Rytų Europoje susijaudinimą ir sustiprintų Maskvos pozicijas nuo Helsinkio ligi Budapešto ir Bukarešto. Jei tie, kurie pasisako už sovietinės Rytų Vokietijos pripažinimą, tariasi biją karo, tai reikia žinoti, kad komunistinis pasaulis visais atvejais kaip tik tuomet vykdo agresiją, kai antroji pusė traukiasi, arba leidžiasi į kompromisus. Kas tuo abejoja, tegu informuojasi pas Indijos premjerą Nehru. Tikroji priemonė atgrasinti sovietų vadus nuo karo yra ta, kad jie bijo, jog po pirmojo šūvio galėtų prieš jų tironiją sukilti visa Rytų Europa. Sovietų Sąjunga kaip tik siekianti išnaikinti Rytų Europos žmonėse paskutinę vilties ir pasipriešinimo žiežirbą.

Kas toks yra Trockio žudikas?

Jau prasidėjo dvidešimti metai, kaip Stalino didysis priešas, vad. permanentinės revoliucijos teorijos gynėjas Leo Trockis buvo nužudytas Meksikoje. Tai buvo 1940 m. rugpiūčio 20 d. Trockio puošniame ir gerai jo šalininkų bei sargybinių saugojamame dvare. Nužudė ji iki šiol neišaiškintos asmenybės jaunuolis, kaip spėjama, Stalino agentas, kuris sugebėjo suartėti su Trockiu ir vieno atsilankymo metu sodne lopetaite suskaldė jam galvą. Jis pasivadino belgų piliečiu Jacques Mornard, bet turėjo netikrą Kanados pasą, kuris priklausė vienam Ispanijos kare žuvusiam tarptautinės komunistų brigados kariui. Jo asmenybės teismui bei saugumo organams taip ir nepasisekė išaiškinti arba bent nebuvo paskelbta. Paskutinis ir lyg patikimiausias spėjimas buvo, kad tai būsiąs ispanas komunistas Ramon Mercader de Rio. Esą, taip rodą jo pirštų nuospaudos.

Tas Marnard buvo nuteistas kalėti 20 metų. Vadinasi, jam yra belikę kalėti vieneri metai. Kitų metų rugpiūčio mėn. jis bus laisvas. Daug kas manė, kad jis net nenorės būti paleistas, nes bijos trockistų keršto. Kalėjime jis gyvena labai ištaigingai. Jo celė išklota kilimais, joje stovi fotelis ir sofa, radijo aparatas ir televizija, jam kažkas parūpina pakankamai pinigų, o jis pats tyli ir užsiiminėja radijo aparatų taisymu. Šioje srityje esąs parodęs nepaprastų gabumų. Kalėjime būdamas jis sugebėjo niekam nežinant vesti meksikietę Roqueila Mendoza. Vedęs jis ją 1944 m., o apie tai buvo sužinota tik 1954 m., kada jis parašė malonės prašymą ir pradėjo rūpintis, kad kalinimo laikas būtų sutrumpintas. Buvo spėjama, kad šitie rūpesčiai buvo pradėti ryšium su Stalino mirtimi, bet koks ryšys tarp jo ir Stalino, niekas nežino, tik visi mano, kad fondas, iš kurio jis gyvena yra Maskvos parūpintas. Jis pats niekad apie tai su niekuo nekalba. Ir apskritai jis nieko neprima. Visą laiką jį lanko tik dvi moterys. Tai jo žmona, kuri kas sekmadienį ateina pas jį su krepšiu maisto ir jo celėje pagamina jam pietus. Šiaip jis valgo šaltus valgius visą savaitę. Antroji nuolatinė lankytoja yra žurnalistė Marion Wilhelm. Kokie jos ryšiai su šiuo paslaptingu žmogumi, niekas nežino, o ji apie jį niekad nėra parašiusi nei vienos eilutės.

Ir senatorius atsiliepė

Sen. W. M. Aselline, kurio pareiškimas 'Vancouver Sun" korespondentui, buvo sukėlęs didelio pasipiktinimo naujųjų kanadiečių tarpe, dėl kurio pareiškimo pasisakė ir imigracijos ministerė, gavęs protesto laiškų, jam primetamo pareiškimo visiškai išsigynė. Laiške Trans-Canada Aliance pirm. Eckhusen, Welland, Ont., senatorius sakosi esąs nustebęs, kad jam toks pareiškimas esąs primetamas, kai jis kalbamajame Kanados teisininkų suvažiavime visiškai nekalbėjęs ir tuo metu jokios spaudos konferencijos neturėjęs. Jis, tiesa, trumpai kalbėjęsis su vienu vienintėliu žurnalistu viešbučio prieškambaryje, tačiau jam priskirtieji pareiškimai neatitinką nei jo jausmams, nei jo galvojimui. Naujuosius kanadiečius jis labai gerbias ir jų tarpe turįs šimtus gerų asmeniškų bičiulių. Jie esą stropūs, saugą įstatymus ir su retomis išimtimis esą puikūs piliečiai, kurie ir pačiai Kanadai darą garbę.

Pirmasis dėl tokio pareiškimo senatorių Aseltine pulti pradėjęs vokiečių laikraštis 'Courier", visiškai teisingai pastebėjo, kad šitokią pataisytą savo nuomonę apie neokanadiečius senatoriui tiktų paskelbti ir tame pačiame "Vancouver Sun', nuo kurio viskas prasidėjo.

•

Paieškojimai

Krasausko Juozo, gyvenusio Cleveland, Ohio, ieško brolis iš Panevėžio. Atsiliepti šiuo adresu: 996 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., Eižinienė Ona.

Mūsų pačių kaltė, kad Kanados turtai pereina į užsienio rankas

(CSc). Daugumas pasaulio kraštų deda sunkias ir neretai beviltiškas pastangas pritraukti daugiau užsienio kapitalų. Kanadoje šis faktas yra atvirkščias — pas mus plaukia tiek daug užsienio pinigų, kad kaikurie kanadiečiai ima baimintis, jog kartu su tuo pati Kanados nepriklausomybė palengva slysta į svetimųjų rankas.

Nėra dar tartas galutinis žodis, ar tas pavojus iš tikrųjų rimtas ar ne, tačiau apie jį labai daug kalbama, neretai pridedant tam tikrą dozę kartėlio, ypač atžvilgiu amerikiečių, kurie kartais pavadinami jankiais, kad jie norį mus nupirkti. Didieji mūsų ekonomistai taip pat yra užsiėmę to klausimo studijavimu. Štai neseniai dr. John Davis, British Columbia Electric Company tyrimų skyriaus vedėjas, kreipėsi į kanadiečių-amerikiečių santykiams palaikyti suvažiavimą Vancouveryje su pranešimu, kad apie pusę kanadiečių pelno jau dabar eina į užsienį. Toliau jis abejojo, "kad yra klausimas ar valstybė yra tikrai nepriklausoma, kai kitos valstybės piliečiai laiko savo rankose daugumą prie monių, sudarančių tos valstybės gyventojų pragyvenimo pagrindą".

Mes čia nemanome diskutuoti, kas yra teisus: tie, kurie užgiria nuolatinį užsienio kapitalų plaukimą į Kanadą, ar tie, kurie mato tame mirtiną pavojų. Mums atrodo, kad svarbiausia yra įtikinti visuomenę, kad mes patys turime laikyti savo rankose mūsų įmones arba net atpirkti jas iš kitos valstybės piliečių. Čia yra dalyko esmė, apie kurią daug kalbama, bet mažai daroma.

Štai pavyzdys tuo reikalu. Prieš porą mėnesių Ford Motor Company of Canada pardavė didelę dalį savo šėrų Fordo Kompanijai JAV. Tai neįvyko slaptai. Amerikiečių firma pasiūlė už šėrą $188, t.y. apie $50 daugiau, negu tas šėras buvo vertas kanadiečių biržoje. Mažai teatsirado kanadiečių, kurie tuos šėrus pirko. Rezultate Ford Motor Co. of Canada pateko į amerikiečių rankas. Kanadiečiai nenorėjo paaukoti $50. Kaip vienas vedamojo autorius išsireiškė, "eiliniam kanadiečiui patriotizmas nepasirodė vertas $50".

Pamoka iš to visko yra paprasta. Nėra ko kaltinti amerikiečių už kanadiškųjų šėrų pirkimą: reikia ne žodžių, bet veiksmų — patiems šėrus pirkti.

PADAROMI
minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina. Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

LIETUVIS STOGADENGYS
Dengia naujus ir taiso visų rūšių stogus, taip pat deda skardines rinas.
Abest Roofing & Tinsmithing Company
144 First Ave., Toronto 8.
Tel. HO. 6-8252.
C. SWANKAS

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrenginiai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 3-1435
BR. STONČIUS

Dr. J. URBAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
perkėlė
savo kabinetą į naujas patalpas 1796 BLOOR ST. W., į vakarus nuo Keele prie Oakmount Rd.
Darbo valandos: 1 val.-3.30 v. p.p. ir 6-8 val. v., ir susitarus.
Šeštadieniais: 11-3.30 val. p.p.
Trečiadienį uždaryta.
Telefonas: RO. 6-6791.

VEDYBOS
Jei norite vesti, ratykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
839 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu prideti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

..ŠYPSENOS..

Pralenkti nereikia

Viename kolchozininkų susirinkime partorgas įsikarščiavęs šūkauja:

— Ameriką pavysime ir pralenksime!

Atsistoja senukas ir linguodamas galva sako:

— Prisivyti tai galim, turim prisivyti amerikiečius . . . bet aš nepatarčiau juos pralenkti . . . Tai nebūtų gerai.

— Kodėl? — paklausė partorgas.

— Matai, drauguži, jiegu juos pralenksime, tai amerikiečiai pastebės mūsų kiauras kelnes . . .

Apskaičiavo

Vaikas verkia prie tiltelio atsisėdęs, tiesiog bliauna. Praeivis ji klausia:

— Kogi verki vaikeli?

— Krikštatėvis davė kvoterį ir pamečiau po tiltu.

— Še tau kvoteris, tik nebeverk . . .

Vaikas apsiramino. Bet už minutės vėl pradėjo verkti.

— Tai ko dabar verki, kvoterį gavęs?

— Nagi, jei nebūčiau pametęs ano, tai dabar du kvoterius turėčiau . . .

Pas psichiatrą

— Kaip tamstos santykiai su žmona? — klausia psichiatras naujo paciento.

— O, kuo puikiausi, — patenkintai atsako pacientas.

— Ar nepasitaiko nuomonių skirtumų?

— Visą laiką!

— Tai kaip gali sakyti, jog santykiai kuo puikiausi?

— O taip, kad aš savo skirtingos nuomonės žmonai niekuomet nepasakau.

Teisme

—Kaip toli karčiama nuo tamstos gyvenvietės? — klausia teisėjas liudininką.

— Geras šmotukas, — atsako liudininkas.

— Duokim, kiek laiko trunka nueiti tiek kelio?

— Sykį mažiau ,sykį daugiau; kaip einama — į karčiamą, ar iš karčiamos . . .

Tikras įrodymas

Kazy, buvai vakar Juozo vestuvėse?

— Buvau.

— Meluoji — nebuvai.

— Kaip tave myliu, buvau.

— Na, parodyk mėlynes, guzus . . .

Tikri vaistai

— Sakyk, žmogeli, ar nežinai kokių vaistų nuo girtuoklystės?

— Kaipgi, žinau — vandenį gerti!

— Niekus kalbi.

— Ne niekus! Po kiekvieno stikliuko degtinės išgerk šešias stiklines gryno šalto vandens — tikriausias vaistas.

Principų žmogus

— Na, išgersime dar po stikrelį!

— Žinoma . . . Metus. dvejus, trejus galiu negerti degtinės, bet prieš pusryčius tai jau visuomet . . .

Dvi gal padėtų

— Žiūrėk, Juozai, ši skrybėlė mane žymiai pajaunina.

— Taip, Onele, — pritaria Juozas, — paimk tu jų bent dvi . . .

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistin. namuose)
Darbo valandos susitarus telefonu.
TEL. WA. 3-2003

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.
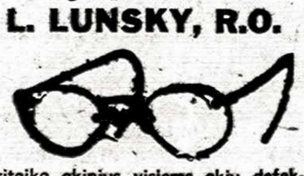
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL. DUDA

Didieji įvykiai jau čia pat...

KITĄ ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 21 - D. PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

BAZARAS

Liet. Vaikų Namų Statybos Fondo naudai, ruošiamas Vaikų Darželio Rėmėjų.
Pradžia 12 val.

VEIKS PILNAS BUFETAS NUO PAT VIDURDIENIO IKI VĖLUMOS.

TRANKŪS ŠOKIAI

Ruošia Katalikų Vyrų Draugija. Programą išpildo Toronto Vyrų Kvartetas, vedamas muz. St. Gailevičiaus. Gros populiarusis "Olympia" orkestras.
Pradžia 7.30 val vak. Įėjimas $1.25.

VISI KVIEČIAMI IR LAUKIAMI.

PRANEŠIMAS APIE LIETUVIŠKUOSIUS REIKALUS ITALIJOJE

Italijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas kun. V. Mincevičius šį trečiadienį, lapkričio 18 d., 7.30 val. vak. šv. Jono Kr. parapijos salėje padarys platų pranešimą apie Italijos lietuvių gyvenimą ir tenykštės Lietuvių Bendruomenės darbus.

Ta proga bus ir parodėlė parodanti, kaip jiems ten sekasi lietuviškuosius reikalus iškelti pačių italų spaudoje bei įsprausti į jų propagandos mašinas.

Visi kviečiami dalyvauti.

MONTREAL, Que.

Prancūzų kalbos kursai pradedantiems ir pažengusiems, ruošiami p. Bulotienės. Jie vyks kas savaitę AV klebonijos posėdžių kambary. Suinteresuotieji prašomi kreiptis tel. DO. 6-6578.

Aušros Vartų bažnyčios reparatūros darbai žengia sparčiai pirmyn. Praeitą savaitę inžinieriai ištyrė šildymo negalavimus ir įnešė reikalingas pataisas. Šią savaitę dės naujus ventiliatorius, moderniai izoliuos jųjų kanalus.

Kun. Vilkaitis pereitą savaitę lankėsi Montrealy. Jis vra pakviestas kapeliono pareigoms šv. Šeimynos viloje prie Čikagos.

A.A. Jonas Ūsas mirė po ilgos ir skaudžios ligos, savo charakterio kilnumu, lietuvišku sąmoningumu bei religingumu išvaręs gilia vagą Montrealio lietuviškoje šeimoje. Buvo ir Aušros Vartų parapijos komiteto narys bei nuoširdus talkininkas.

Palaidotas šį pirmadienį 9 val. iš AV bažnyčios.

Susituokė: Stasys Kilikauskas su Onute Savickaite ir Juozas Račinskas su Gerardina Bongers.

Pijus ir Jozefina Mitshell-Viršelizi atšventė auksinę — 50 metų — vedybinio gyvenimo sukaktį. Ilgiausių ir laimingų metų!

Sporto klubo "Tauras" susirinkime, įvykusiame sekmadienį po Sumos AV parapijoje, po klebonija, buvo priimtas pasiūlymas nebesiųsti savo atsovo į Rochesterio sporto vadovų suvažiavimą, esant techniškoms kliūtims. Tartasi "Tauro" šokių vakaro, koncerto-baliaus rengimo klausimu. Šis vakaras įvyks kitą šeštadienį, lapkričio 21 d., programą atlikti kviečiamas sol. V. Verikaitis iš Toronto, kuris tuojau po programos "Tauro" lėšomis bus parskraidintas atgal į Torontą. Bilietų kainos nustatytos $1.50 suaugusiems ir $1 moksleiviams. Vakaras prasidės 7.30 v.v. Gros šokių kapela iš 4 asmenų.

Montrealio Liet. Studentų Sąjungos skyrius lapkričio 13 d. susirinkime AV parapijos salėje, išsirinko naują valdybą, į kurią įėjo: V. Piečaitis, S. Pakulytė, M. Tauteraitė ir E. Rupšytė.

R. A. **Jurkui**, kaip praneša Mc Gill Daily, McGill un-to studentų laikraštis, paskirta Shell Oil Postgraduate Fellowship stipendija $1.800. Ši stipendija kompanijos yra skiriama besiruošiantiems inžinerijos ir tiksliųjų mokslų magistro ar daktaro laipsniui. Shell Oil kompanija kasmet skiria aštuonias tokias stipendijas. Viena iš jų šiemet atiteko mūsų tautiečiui. R. Jurkus ruošiasi geologijos magistro laipsniui.

J. P.

Medžiodami Hunsvile rajone pereitą savaitę nušovė po ožį J. Beržinskas, "The Times" krautuvės savininkas apie 200 svarų ir A. Andrulis apie 300 svarų.

Kitose medžioklėse po ožį nušovė dail. Bakis, p. Jagėla ir dar keli.

Trakėnai Toronte

Garsiosios trakėnų veislės arklių tėvynė yra Mažoji Lietuva, Trakėnų dvaras prie Nemuno, kur buvo didžiausias tos veislės arklių žirgynas, įsteigtas Prūsų kavalerijos reikalams. Pasirodo, kad trakėnų žirgynas yra ir Kanadoje, netoli nuo Toronto, prie Keswick, Ont. Laiko ją viena vokiečių šeima ar tikriau — viena moteris.

Tai Gerda Friedrichs, kadaise paveldėjusi savo tėvo, pramoninko, trakėnų žirgyną netoli Berlyno. Vyrui mirus Gerda bandė vesti tą ūkį ir komunistinėje santvarkoje, bet po poros metų pamatė, kad tai neįmanoma, tad palikusi viską, pasiėmusi tik sūnų su dukra ir 20 geriausių trakėnų, patraukė į vakarus. Ji pagaliau ir įsikūrė su savo arkliais prie Keswicko. Jos arklių yra ir šių metų Toronto žemės ūkio parodoje, kuri baigiasi lapkr. 21 d.

Hemophilijos savaitė

paskelbta nuo lapkričio 23 iki 27 d. Tą savaitę visi galintieji kviečiami paaukoti kraujo hemophilikams gelbėti. Kanadoi tokių žmonių esą 2.000-4.000 ir kiekvienam reikią per metus apie 45 transfūzijų. Kraują aukoti prašoma per Raudonojo Kryžiaus kraujo rinkimo punktus.

Juozas Straupys lapkričio 4 d. moksleivių rastas pasikorės prie vasarnamių prie Port Arthur, Ont.

Lietuvių Vaikų Namų Statybos Fondui aukojo:

$25 Toronto ateitininkai sendraugiai:

$7 N. Kliesis;

Po $5 aukojo P. Matijošaitienė, P. Bakšys, J. Rimienė, O. Venskaitienė, A. J. Rakauskas, J. Varkavičius, B. M. Bagdonas, K. Limbelis, S. J. Grajauskas, A. Kantvydas, J. D. Prasauskas, Kukta, G. Rimas, J. Kirvaitis, V. Matulaitis, I. Stančikas;

$4 Ropė;

Po $3 P. Gečys, P. Lelis, J. Sipelis, G. B. Trinka, A. Avižius, J. M. Mackevičius;

Po $2 L. R. Vyšniauskai, J. Bilkis, H. Radėnas, J. Čekelis, E. Petrusevičius, J. J. Daunys, Jurka, Slabokas, M. Zabulionis, Beržanskis, Endzelienė, J. Vaitkus, P. G. Liačas, B. A. Saoijonis, B. Kasinskas, M. Meškauskas, K. J. Starinskai, K. Krivickienė, K. Kulikauskienė, A. Peleckis, K. Kažemėkaitė, J. Bielosauskas, O. Strimaitienė;

Po $1 F. Gikis, V. Katelė, V. Vaičiūnas, A. Žėkonis, M. Kelerienė, Balsys, I. Rukas, L. Pocius, J. Riauba, A. Sinkevičius, V. Kartokas, Kazlauskas, B. Savickas, J. Černiauskienė, M. Kalinauskienė, K. E. Barauskas, J. Alksnys, M. Makarenko, P. A. Vilimas, JJ. O. Svarinskas, J. B. Jonynas.

Visiems aukojusiems tariame gilią padėką. Viešpaties dosni ranka teatlygina Jums.

Nek. Pr. Marijos seserys.

PARDUODAMAS žemės sklypas Ville LaSalle. Kampas Lasalle Blvd. ir Aqueduc St. Vanduo, kanalizacija suvesta, statomi namai. 75 x 92' ir 200' x 80' kaina $1.15 kv. pė la. ½ grynais.

P. Adamonis, District Estate Brokers, VI. 2-8501, RA. 2-2472.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį sekmadienį, Kariuomenės šventės proga, 11 val. iškilmingos pamaldos kovojančios Lietuvos intencija. Pamaldų pradžioje šventinama kūrėjų - savanorių vėliava. Pamaldų metu organizacijoms rezervuotos vietos. Po pamaldų giedant 'Kritusiems kariams" su vėliavomis einama prie paminklinės lentos. Ten padedama gėlių už tautos didvyrius ir sugiedamas Lietuvos himnas.

Pamokslai — kun. P. Ažubalio. Paremti savanoriams invalidams daroma rinkliava.

12 val. pamaldos skiriamos už Korp! Neo-Lithuania mirusius narius.

— Parapijos meniniams reikalams koordinuoti pakviestas architektas Algirdas Šalkauskis, kuris mielai sutiko įeiti ir į parapijos komitetą.

— Šią savaitę bus lankomos šios gatvės: Bloor, Barton, Northumberland, Burnfield, Hill Cr., Glenholme, Lauder ir į šiaurę nuo St. Clair. gyvenų lietuviai, prieš tai susikambinant telefonu.

— Kaikurios šeimos, gyvenančios tolimesniuose Toronto priemiesčiuose, nusiskundžia negalį atvežti savo vaikų į sekmadienio tikybos pamokas. Minėtiems tėvams maloniai rekomenduojame vaikams įgyti lietuvišką tikybos vadovėlį ir patiems tėvams, ypač namuose esančioms motinoms, lietuviškai mokinti savo vaikus. Kiekviena liet. šeima išeivijoje savo vaikų atžvilgiu privalo vykdyti "Vargo Mokyklos" mokytojų misiją.

— Gruodžio 4-6 d.d. parapijoje vyks prieškalėdinis susikaupimas.

— Naujųjų Metų sutikimo bankietą gruodžio 31 d. parapijos komitetas rengia kartu su šv. Jono Kr. Pašalpine Draugija.

— Šį sekmadienį per 9.30 val. pamaldas gieda altoriaus berniukų choras, vadovaujamas kun. B. Pacevičiaus. Berniukai, norį įsijungti į chorą, maloniai prašomi užisregistruoti pas choro vadovą.

— Vaikučių pobūvis įvyks sekmadienį 3.30 val. p.p. Tėvai maloniai prašomi išleisti vaikus į vaikų tradicinius pobūvius.

— Parapijos klebonijoje keletą dienų svečiuosis svečias iš Romos, kun. V. Mincevičius.

— Šį šeštadienį 8.30 val. ryto gedulingos pamaldos už Aleksandros ir Antano Ankudavičių vėles.

— Pakrikštyta: Dana Sandra Ramoškaitė, Vitas Gintaras Birgelis ir Edmundas Juozas Putrimas.

Pamaldos evangelikams Malonės lietuvių liuteroniu bažnyčioje, 1424 Davenport Rd., įvyks lapkričio 22 d. 9.30 val. Švenčiama mirusiųjų minėjimo šventė su šv. Komunija.

Kun. Leonas Kostizenas.

Įdomi komedija

Toronto lietuvių Caritas prieškalėdiniame parengime šį šeštadienį, lapkričio 21 d., šv. Jono Kr. par. salėje statoma įdomi komedija 'Piršlybos". Vaidina Toronto teatro 'Sietyno" vaidintojai. Režisūra Mykolo Šakalinio. Komedija rekomenduojama jaunimui ir šeimoms. Po vaidinimo smagus pobūvis su skaniai paruoštais Caritas ponių užkandžiais. Caritas tikisi plačiosios lietuvių visuomenės atgarsio ir palaikymo parengimų, rengiamų lietuvių šalpos tikslams.

Šv. Mykolo ligoninėje gydosi p. Jakavičius, šv. Juozapo ligoninėje po operacijos sveiksta R. Kybartaitė ir Mazlaveckas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Prisikėlimo parapija, komitetas ir kunigai sveikina 'Tėviškės Žiburių' redakciją, administraciją ir visus darbuotojus bei laikraščio leidėją Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugiją dešimtmečio sukakties proga.

— Šį sekmadienį minint Kariuomenės šventę, raginame tikinčiuosius maldoje prisiminti visus ginklu, darbais, raštu ir žodžiu kovojusius už tautą ir Lietuvos nepriklausomybę. Taip pat visi kviečiami gausiai dalyvauti akte, kuris bus mūsų salėje 4.30 val. p.p. Prieš ir po Mišių prie mūsų bažnyčios bus renkamos aukos sušelpti Vokietijoje likusius karo invalidus. Kviečiame visus pagal išgales prisidėti.

— Laik. bažnyčioje vykstant remonto darbams, šiokiadieniais Mišios laikomos muzikos studijoje 7, 7.30 ir 8 val. Ši sekmadienį, kaip ir praėjusį, Mišios bus laikomos parapijos salėje 8, 9, 10, 11 ir 11.45 val. Mišių metu klausoma išpažinčių ir dalijama Komunija.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius, gyvenančius jau lankytuose rajonuose ir lankytose gatvėse, kurių tada dėl įvairių priežasčių negalėjome pasiekti. Tokiu būdu, iš anksto asmeniškai ar telefonu pranešę, ateinančią savaitę lankysime: Albright Ave., Ardagh St., Beresford Ave., Brule Gdns., City Rd., Deforest Rd., Elton Cr., Hazelridge Dr., Humber Tf., Mayfield Ave., Morningside Ave., North Carson St., Orkney Cr., Radlett Cr., Riverside Cr., Sunset Ave., South Kingsway ir Willard Ave.

— Ši sekmadienį Prisikėlimo parapijos choras viešės Rochesteryje, N.Y. ir giedos šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje. Kada nors vėliau Rochesterio choras svečiuosis mūsų parapijoje. Savo chorui linkime sėkmės ir laimingos kelionės.

— Jaunimo šokiai šį sekmadienį bus parapijos salėje 7.30 v. v.

— Ši sekmadienį tėveliai vaikučius po Pirmos Komunijos ir katechetinių pamokų iš kavinės pasiima 11.35 val., kadangi pamokos bus trumpesnės, negu įprasta. Jaunimas dalyvauja 10 val. Mišiose ir po jų eina bendrų pusryčių į kavinę.

— Lapkričio 8 d. įvykusiame tėvelių susirinkime, kurių vaikai ruošiasi Pirmai Komunijai, buvo išrinktas komitetas rūpintis vaikučių pusryčiais. Komitetą sudaro šios ponios: Krivickienė, Ignatavičienė, Kalpokienė ir Barzevičienė. Vaikučių motinos iš eilės bus kviečiamos sekmadieniais talkinti vaikučių pusryčių paruošime. Kadangi maistas ir gėrimai bus tiekiami iš kavinės, nutarta iš tėvelių, kurių vaikučiai pusryčius valgys, prašyti paaukoti į mėnesį nuo kiekvieno vaiko po $1. Neturtingieji nuo mokesčio bus dalinai ar visai atleisti. Auką už vaikučių pusryčius galima įteikti p. Krivickienei arba, auką įdėjus į vokelį ir užrašius "Vaikučių pusryčiams", įmesti sekmadienio rinkliavos metu į krepšelį.

— Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šį šeštadienį Prisikėlimo salėje Katalikų Vyrų Draugijos rengiamame pasilinksminime ir vaikų darželio namų statybos naudai ruošiamame bazare. Bazaras, bufetas ir pilnas baras veiks nuo pietų. Šokiai prasidės vakare. Smulkesnių informacijų žr. specialiame skelbime. Visus kviečiame atsilankyti ir paremti didžius užsimojimus savo aukomis.

Kalėdinei šalpai vykdyti

Toronto Lietuvių Caritas šį šeštadienį, lapkričio 21 d., 7.30 val. vak. šv. Jono Kr. lietuvių parapijos salėje rengia

VAKARĄ

PROGRAMOJE: Vieno veiksmo komedija "PIRŠLYBOS". Vaidina "Sietynas, režisūra M. Šakalinio. • Pobūvis, šokiai. • Jaukios Caritas ponių vaišės.

VISI MALONIAI LAUKIAMI! **Įžanga $1.00.**

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Iškilmingas Kariuomenės šventės minėjimas Toronto lietuvių kolonijoje įvyks šį sekmadienį, lapkričio 22 d. Pradedama pamaldomis liet. bažnyčiose (abiejose kat. parapijų bažnyčiose pamaldų metu daroma rinkliava invalidams kūr. savanoriams paremti).

Šventės minėjimas įvyks 4.30 val. p.p. Prisikėlimo par. salėje. Programoje: Herberto Stepaičio paskaita, kūrėjų - savanorių naujai įgytosios vėliavos įteikimo aktas ir meninė programa, kurioje dalyvauja solistai V. Žemelytė, Br. Marijošius, aktorius Stp. Ramanauskas ir Toronto Liet. Choras 'Varpas", vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus, su naujai paruoštu šventei taikomu dainų repertuaru. Prie įėjimo laisva auka faktinosioms išlaidoms padengti. Jaunimas nuo minėtos aukos atleidžiamas.

Šventei rengti komitetas, susidedąs iš KLB Toronto apyl., kūr. savanorių, atsargos karių ir šaulių atstovų, maloniai kviečia visus Toronto ir apylinkių tautiečius, ypač lietuviškąjį jaunimą — studentus, gimnazistus ir moksleivius — ir šeimas su vaikučiais gausiai dalyvauti minėjime. Kariuomenės šventė yra simbolis visos kovojančios lietuvių tautos. Būkime tad darbais ir dvasia su už laisvę kovojančia Lietuva!

Šventei rengti komitetas.

KŪRĖJŲ SAVANORIŲ DĖMESIUI

Kariuomenės šventės minėjimo dieną, lapkričio 22 d., šv. Jono Kr. bažnyčioje bus šventinama savnorių vėliava.

Visi skyriaus nariai ir dar nesantieji, bet turį teisę būti nariais, kviečiami tą dieną šventinimo apeigose ir pamaldose dalyvauti.

Rinktis klebonijon prieš 11 val., iš kur organizuotai bus vykstama pamaldoms. Bažnyčioje savanoriams vietos rezervuotos pirmuose suoluose.

4 val. 30 min. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje bus kariuomenės šventės minėjimas su paskaita ir menine dalimi, o per iškilmingą posėdį bus įteikiama skyriui vėliava. **Skyriaus v-ba.**

Kariuomenės šventės proga šį sekmadienį, lapkričio 22 d., prie abiejų lietuvių katalikų bažnyčių, kūrėjai - savanoriai darys rinkliavą laisvės kovų invalidams sušelpti.

Lietuviškoji visuomenė prašoma savo aukomis šią rinkliavą paremti.

Lapkričio 28 d., šeštadienį, šv. Jono Kr. parapijos salėje kūrėjai - savanoriai rengia savo tradicinį rudens pobūvį - balių. Yra paskirti vertingi prizai už gražiausius šokius ir originaliausias bei gražiausias sukneles.

ŠAULIŲ ŽINIAI

Lietuvos Kariuomenės šventės proga, lapkričio 22 d., visi šauliai organizuotai su vėliava dalyvauja 11 val. iškilmingose pamaldose šv. Jono Kr. bažnyčioj. Renkasi 10.45 val. parapijos salėje.

4.30 val. p.p. visi dalyvauja iškilmingame Kariuomenės šventės minėjime Prisikėlimo parapijos salėje. **Kuopos valdyba.**

BAZARAS IR ŠOKIAI

įvyks šį šeštadienį, t.y. lapkričio 21 d., Prisikėlimo par. salėje. Įėjimas į bazarą nuo 12 val. iki 7 val. vak. laisvas. Yra gauta visa eilė labai vertingų dovanų. Kviečiama visa visuomenė atsilankyti ir savo laimę išbandyti. Kas antras bilietas pilnas. Gautas pelnas iš bazaro bus skirtas Lietuvių Vaikų Namų statybos fondui. **N.Pr.M. seserų rėmėjai.**

Jaunesniųjų mergaičių at-kių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, lapkričio 22 d. 4 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Narės kviečiamos dalyvauti.

Mergaitės savo popiečiui renkasi šį sekmadienį, 3 val. p.p. muzikos studijon. Šiuo laiku stropiai ruošiamasi Kalėdų programai. Visos mergaitės kviečiamos.

Korp! Neo-Lithuania

Toronto skyrius metinės šventės minėjimą - pobūvį rengia lapkričio 21 d., 7.30 val. v. Lietuvių Namuose sekančia programa:

7.30 val. vak. minėjimas. Korporantai dalyvauja su spalvomis. Po minėjimo — pobūvis. Programą išpildys sol. B. Marijošius, akompanuojant muz. St. Gailevičiui.

Lapkričio 22 d. 12 val. pamaldos šv. Jono Kr. bažnyčioje už žuvusius ir ištremime esančius korporantus ir filisterius.

Pakvietimų į pobūvį galima gauti Lietuvių Namuose pas A. Statulevičių. **Valdyba.**

Pedagoginė A. Rinkūno paskaita, dėl nenumatytų kliūčių, atkeliama iš lapkričio 22 d. į lapkričio 29 d. 4.30 val. p.p. Nekalto Prasidėjimo M. seselių patalpose — 46 Delaware Ave.

Sol. V. Verikaitis

ši šeštadienį dainuos Montrealy AV parapijos salėje įvykstančiame sporto klubo 'Tauras" koncerte-baliuje.

Torontiečiai studentai Niujorke

Į JAV rytinių sričių lietuvių studentų Studijų Dienas, pereitą savaitgalį vykusias Niujorke, iš Toronto buvo nuvykę 6 studentai — trys mergaitės ir trys jaunuoliai. Norinčių vykti buvo ir daugiau, tik, deja, jiems nepasisekė gauti daugiau susisiekimo priemonių.

Kelionė pavyko gerai. Visi grįžo šio pirmadienio rytą patenkinti ir su gražiais prisiminimais.

Vykstantiems į KLB Kr. Tarybos suvažiavimą Montrealin

Suvažiavimas įvyks lapkričio 28-29 d.d. Montrealy, Aušros Vartų parapijos salėje. Visi rinktieji Tarybos nariai, apyl. pirmininkai arba jų įgalioti asmenys kviečiami suvažiavime dalyvauti. Iš Toronto išvykstama penktadienį, lapkričio 27 d., 4.15 val. p.p. iš Union stoties. Bilietas ten ir atgal kainuoja $13.60, jei susidarys 25 asmenų grupė. Iš Montrealio grįšime į Torontą sekmadienį 3.30 val. p.p. Su Tarybos nariais gali vykti ir kiti asmenys ta pačia bilieto kaina. Stotyje būti bent 1 val. prieš traukinio išėjimą. Užsiregistruoti pas kun. dr. J. Gutauską — tel. EM. 4-7646 iki lapkričio 26 d.

KLB Krašto Valdyba.

Kanados jaunimo knygos savaitė atidaryta šį pirmadienį 11.30 val. ant Toronto rotušės laiptų miesto burmistro N. Phillips, dalyvaujant Toronto kultūrinių organizacijų bei spaudos atstovams. Kartu atidaryta ir jaunimo "Gerų knygų" bibliotekos paroda, kuri iki metų galo specialiam mėlynai - baltai dažytame automobilyje bus vežiojama po įvairias miesto dalis. Jos kelionė prasidės nuo rotušės, kur ji išvyks nuo atidarymo iki 2 val. p.p.

Padėka

KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriui, aukojusiam $25 mūsų bazarui, giliai nuoširdi padėka. Jūsų visokeriopa parama duoda mums naujų jėgų bei drąsos ir toliau darbuotis plačiuose veikimo baruose.

Nek. Pr. Marijos seserys.

Išnuomojamas kambarys su baldais II augšte, galima virti, yra garažas. 50 Muir Ave. Tel. LE. 5-5258.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė. 802 Indian Rd. Tel. RO. 6-5119.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, High Parko rajone, be baldų. Duodamas naudoti šaldytuvas ir elektrinė plyta. Tel. RO. 9-4291. Skambinti iš ryto iki 3.30 val. p.p. ir vakarais po 7 val.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė, be baldų, 309 High Park Ave., netoli susisiekimo ir krautuvių. RO. 2-6704.

Ar norite išmokti dirbti su I.B.M mašinomis?

Dieniniai ir vakariniai kursai dirbti su "punch card" mašinomis. Informacijų teiraukitės rašydami, paskambindami ar užeidami pas mus.

FICH'S INSTITUTE OF DATA PROCESSING
774½ Yonge St. WA. 2-0881

BALTIC MOVERS,
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUŠROTAS
sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 5-0527

Atlieku visokius elektros darbus

prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.

Licenzijuotas elektromonteris

J. Nacevičius

Tel. LE. 4-6075

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERŽINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

LE. 4-0921 **LE. 4-0812**

UNITED ELECTRONICS
SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA OFICIALI ĮMONĖ

1226 COLLEGE ST.

TAISOMA: Televizijos, Radijai, Patefonai, Tape Recorderiai ir kiti namų elektroniniai prietaisai. Darbas atliekamas ilgametės praktikos specialistų.
Skambinti nuo 9 val. ryto iki 11 val. vak.
Atvažiavimas į namus $2.50

Vadovaujama:
F. Norvydo - V. Semaškos

408 Roncesvalles Ave. **Tel. LE. 5-1944**
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Įsteigta nuo 1900 m.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

NAUJI TRIPLEKSAI

$9-10.000 įmokėti, legalūs 3-jų butų pastatai su balkonais. Butai po 6 kambarius, moderniškai įrengti. Pilnas rūsys, galima įrengti žaidimo kambarius arba naudoti kitiems patogumams. Vandeniu alyva šildomi. Turi didelius sklypus daržui arba garažams, privatūs įvažiavimai. Gražioj vietoj prie Humber upės. Prašoma kaina $35.000. **Dėl kitų informacijų skambinkite A GARBENIUI**

INDIAN ROAD. $5-6.000 įmokėti, 8 kambariai per 3 augštus, 2 virtuvės ir 2 moderniškos vonios. Vandeniu alyva šildomas. Garažas. Viso kaina $19.500.

EGLINTON - OAKWOOD. $42.500. Naujas tripleksas, 18 kambarių, pilnai įrengtas su pečiais ir šaldytuvais. **$15.000 įmokėti.**

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.